

1859. 20

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,

Κατ' έγκρισιν τής Κυβερνήσεως

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ Β'. ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Αναθεωρηθείσα και επανέξηθείσα.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

(Κατά την ύδον Έρμού, αριθ. 212.)

1859.

00343101 p
0611120022

Ἀριθ. Πρωτ. 1870.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣ.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους
τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Τὴν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης ἐν τῷ
ἐνταῦθα Β'. Γυμνασίῳ Κυρίου Ἰωάννου Καρασούτσα συντα-
χθεῖσαν Γαλλικὴν Γραμματικὴν ἐξετάσαμεν ἢ ἐπὶ τῶν διδακτι-
κῶν βιβλίων Ἐπιτροπῇ, ἐγνωμοδότησεν ὅτι εἶναι αὕτη ἀξία
συστάσεως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια ὡς διδα-
κτικὸν βιβλίον, καθὼ συντεταγμένη καὶ ἀκριβέστερον καὶ μεθ-
οδικώτερον παρὰ πολλὰς ἄλλας μέχρι τοῦδε ἐκδεδομένας.

Ταῦτα λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ἔχοντες συνιστῶμεν αὐτὴν πρὸς
ὑμᾶς, ἵνα τὴν μεταχειρίζησθε εἰς τὴν διδασκαλίαν.

Ὁ Ὑπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ιδιόχειρον ὑπογραφήν τοῦ
συγγραφέως προέρχεται ἐκ τυποκλοπίας.

Καρασούτσα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΛΙΝΕΤΑΙ ὅτι κατὰ πάντα καιρὸν οἱ ἄνθρωποι ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην κοινῆς τινός, εἰς πάντας καταληπτῆς γλώσσης, συνδεούσης νοερῶς εἰς ἓν ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς πολύτροπα καὶ πολύθροα ἔθνη. Τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἡ γλῶσσα ἡ ἐλληνικὴ, κατὰ δὲ τοὺς μέσους αἰῶνας ἡ λατινικὴ, σήμερον δὲ ἡ γαλλικὴ. Καὶ τὰ μὲν σκῆπτρα τῆς φιλοσοφίας ἤρπασαν ἤδη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γάλλων ἀχμαιότεροι κατὰ τοῦτο ἄλλοι ἀθληταί· ὁ κόσμος ὁ φιλολογικὸς δὲν ἀναμένει ὡς κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα τὸν ἄρτον αὐτοῦ τὸν ἐπιούσιον ἐκ μόνης σχεδὸν τῆς Γαλλίας· καὶ ὅμως τοῦτο κατ' οὐδὲν ἠλάττωσε τὴν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ Ξακίνα, τοῦ Βοσσουέτου, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Βεραγγέρου, τοῦ Σατωβριάνδου ἀγάπην τῆς Εὐρώπης· τί λέγω; ἄνευ τῆς γλώσσης ταύτης δὲν ἤθελον ἴσως γείνει πάγκοινοι οὕτω καὶ γνωσταί αἱ τῶν ἄλλων ἐθνῶν βιωφελεῖς ἀνακαλύψεις, ἐπιστημονικαί, πολιτικαί ἢ φιλοσοφικαί. Ὁ Προμηθεὺς οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ παραλαμβάνων ὅ,τι καλὸν ἢ λόγου ἄξιον γεννᾶται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ καρτερικοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐμβριθοῦς Ἀγγλοῦ, καὶ μεταπλάττων αὐτὸ καὶ μετουσιῶν δι' ἰδίας τέχνης, προσάγει τροφήν εὐπεπτον καὶ ἐπαγωγὸν εἰς τὰ χεῖλη τῶν εὐγνωμονούντων λαῶν. Σημειῶ δὲ χάριν τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας ὅτι ἐκεῖνοι ἐκ τῶν νεωτέρων διέπρεψαν μάλιστα καὶ ἐδοξάσθησαν ἐπὶ μεγαλοφυῆ, ὅσοι βαθύτερον ἐνέκυψαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων

προγόνων ἡμῶν, πηγὴν αἰωνίαν πάσης ἐντελείας. Ὁ Ῥακίνας ἀπεστήθιζε καὶ ἐμιμῆτο τὸν Εὐριπίδην. Οἱ Φενελῶνες, οἱ Πασχάλοι κ.λ. ἦσαν σύγχρονοι περίπου τῶν Κασσαβῶνων, τῶν Σκαλιγήρων, τῶν Στεφάνων, καθὼς ἐν Γερμανίᾳ οἱ Γέται καὶ Σίλλεροι εἶναι σύγχρονοι τῶν Οὐολφίων καὶ Βοικίων. Ἄμα ἡ Γαλλία ἐθεώρησεν ὡς ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων, ἤρχισε νὰ τρέχη μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν παρακμὴν.

Ἄν λοιπὸν εἰς τοὺς ξένους ἀποβαίη οὕτω λυσιτελής ἡ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους συμβουλή τοῦ Ὁρατίου.

vos exemplaria graeca

Nocturna versate manu, versate diurna,

τί ἄρα πρέπει νὰ εἶπῃ τις περὶ ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους πρόκειται ἄθλος ἡ ἀνάστασις τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ τέχνης! τὸν μὲν τύπον τοῦ ὠραίου ἀλλαχοῦ δὲν πρέπει νὰ τὸν ζητήσωμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὀφείλομεν νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν πρόοδον τῶν αἰώνων, ἂν θέλωμεν νὰ ἡμεθα τέλειοι, αἱ νεώτεροι γλώσσαι, καὶ ἐν αὐταῖς μάλιστα ἡ γαλλικὴ, εἶναι αἱ κλειδὸς δι' ὧν ὁ νέος Ἕλληνας θέλει ἀνοίξει τὰ ταμεῖα, ἐνθα κεῖνται ἀποτεθησαυρισμέναι αἱ παντοδαπαὶ τῆς ἀνθρωπότητος γνώσεις.

Καλὴ εἶναι καὶ ἡ εἶδησις τῆς ἀγγλικῆς, ὠφελιμωτάτη καὶ ἡ τῆς γερμανικῆς. Ἄλλὰ δὲν ἔχουσι πάντες τὰ μέσα καὶ τὸν καιρὸν νὰ γείνωσιν ὅλων τούτων κάτοχοι. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι σύγγραμμα ὀνομαστὸν ὁπωσοῦν εἰς οἰανδήποτε γλώσσαν τοῦ κόσμου, οὐτινος δὲν ὑπάρχουσιν ὄχι μία ἀλλὰ πολλαὶ εἰς τὸ γαλλικὸν μεταφράσεις. Ἄν πρὸς τούτοις θεωρήσῃ τις ὅτι ἡ γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὸ ἀρτιεπέδες εἶναι ἡ γλώσσα τῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαίριον ἰδιώτης ἢ βασιλεὺς, μέτοχος ἐλευθερίου ἢ

νατροφῆς, μὴ λαλῶν καὶ γράφων μετρίως τὴν γαλλικὴν, θέλει δικαιώσει τὸν περὶ ταύτην ζῆλον τῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ γαλλικὴ γλῶσσα πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου κατέστη κοινὸν καὶ περισπούδαστον μάθημα εἰς τοὺς παῖδας τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ παρθεναγωγεῖα, εἰς τοὺς οἴκους, γραμματικὴ τῆς γλώσσης ταύτης εὐμέθοδος καὶ συντεταγμένη ἰδίως δι' Ἑλληνας γνωρίζοντας ἤδη τὴν γενικὴν γραμματικὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ πλεῖστοι μετέφρασαν κατὰ λέξιν (καὶ ὁποῖα μεταφράσεις!) γαλλικὰς γραμματικὰς δι' ὧν ἐπεχείρησαν νὰ διδάξωσιν ἐν ἐκτάσει τὸν μαθητὴν τῶν ἑλλ: γυμνασίων τί ἐστὶν οὐσιαστικὸν καὶ τί ἐπίθετον καὶ τί μετοχὴ, πράγματα γνωστὰ ἤδη ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδακτικοῦ σχολείου, παραλείποντες τὸ οὐσιωδέστατον, ἧτοι τὸ συγκριτικὸν τῶν δύο γλωσσῶν μέρος. Τινὲς ἀνέμιξαν σποράδην καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν ἢ διαφορὰν τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δὲν ἦσαν ἀρκούντως παρεσκευασμένοι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἢ ἀμελῶς καὶ παρέργως ἐπελάβοντο αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν γραμματικῶν αὐτῶν εἶναι ἀδόκιμον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας τῆς νεολαίας τῶν γυμνασίων δὲν πρέπει νὰ παραδίδωνται ἄλλα εἰμὴ βιβλία ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ περὶ τὴν γλῶσσαν, διότι ἄλλως ὁ κίνδυνος προφανῆς· πᾶσα λέξις καὶ φράσις ἐναπομάσσεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ μαθητοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ φιλοπόνου, καὶ οὕτω μολύνεται καὶ διαφθείρεται εἰς αὐτὰς τὰς πηγὰς τῆς ἑλληνικῆς παιδείας.

Ὁ Ἕλληνας ὁ ἀναγινώσκων ἢ μεταφράζων τοὺς Γάλλους τρέχει ἀγνωστον κίνδυνον εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὸν Ἄγγλον λ. χ. ἢ τὸν Ἰταλόν· διότι ἡ μὲν ἀγγλικὴ καὶ ἰταλικὴ γλῶσσα ἐμορφώθησαν ἤδη πρὸ πολλοῦ, λα-

βοῦσαι τὸν τελειωτικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ὁ ξένος ἰδιωτισμὸς δὲν εὐρίσκει πάροδον εἰς αὐτάς, ἀλλ' ἀποκρούεται ἀμέσως διακρινόμενος ἐκ τοῦ ξενικοῦ σχήματός του. Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλληνικὴ, διὰ τὸ ἔτι ἀκατασκευάστον καὶ ἀσχημάτιστον ἐν πολλοῖς, ὁμοιάζει τὰ εἰς τὴν χοάνην τοῦ τεχνίτου χωνευόμενα μέταλλα, ὅπου καὶ ἀλλότρια οὐσίαι δύναντ' εὐκόλως νὰ συμφυρῶσι. Διὰ τοῦτο βλέπομεν πολλοὺς καὶ αὐτῶν δὴ τῶν οἰομένων εἶναι νομοθετῶν τῆς γλώσσης, προσπταίοντας συνεχῶς καὶ βαρβαρίζοντας, οὐ μόνον κατὰ τὴν φρασεολογίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνταξιν, ὅπερ ἐλέγχει δεινὴν ἀμάθειαν τῆς προγονικῆς γλώσσης. Ὅθεν ὁ καθηγητὴς ὅστις ἐνῶ διδάσκει τὴν γαλλικὴν, ὑποδεικνύει ἐκάστοτε εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τὰς τοιαύτας κακοζήλους μιμήσεις, πράττει ἔργον διττῶς ὠφέλιμον, καὶ τὴν ξένην γλῶσσαν τοὺς διδάσκει, καὶ τὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν διαφθορὰν ἐγκαίρως προλαμβάνει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται, νομίζω, φανερόν ὁποῖον πνεῦμα ὑπηγόρευσε τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης Γραμματικῆς· ἂν δὲ ὁμοιάζῃ τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ἢ διαφέρει αὐτῶν, καὶ κατὰ τί διαφέρει, τοῦτο θέλει διηγηθῆ αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὸν ἀναγνωσόμενον, ὥστε περιττὴ ἢ περὶ τούτων ἐν τῷ προλόγῳ ἀκριβολογία. Σημειῶ δὲ μόνον ὅτι ὡς βάσιν ἔλαβον τὰς νεωτέρας γαλλικὰς γραμματικὰς, μὴ παραβλέψας μηδὲ τὰς ἀρχαιότερας αὐτάς, οἷον τὴν τοῦ Vailly, τὴν τοῦ Restaut, τὴν τοῦ Condillac, καὶ ἄλλων. Παρετήρησα δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι καταχρώμενοι τὴν ἰδίαν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἀρετὴν, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου θέλοντες νὰ γείνωσι καταληπτοί, ἐκπίπτουσι συχνὰ εἰς πολυλογίαν ἣτις φέρει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἥτοι σύγχυσιν ἀντὶ σαφη-

νείας. Συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰς αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν
 ἢ ἀποφυγὴν τῶν τεχνικῶν ὄρων ὅθεν πολλαχοῦ λαβῶν
 τὴν ἔννοιαν τοῦ Γάλλου ἐνέδουσα αὐτὴν τύπον οὕτως εἴ-
 πεῖν ἑλληνικόν, ἀλλαχοῦ μὲν συντεμῶν, σπανιώτατα δὲ
 καὶ ἐκτείνας. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὅλην δὲ διάταξιν τῶν κε-
 φαλαίων ἠκολούθησα τρόπον ἴδιον, ὅστις μοὶ ἐφάνη κατ-
 ἀλληλότερος ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουργίαν τῶν κανόνων
 καὶ τὸ εὐμέθοδον. Τὸ τεχνολογικόν μου δὲν εἶναι ἀπλοῦς
 σκελετὸς τύπων, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ἄρθρων, τῶν
 ἀντωνυμιῶν, τῶν ῥημάτων συνώδουσα ἐκάστοτε μὲ σα-
 φεῖς καὶ συντόμους ἐπεξηγήσεις, οἷον τί διαφέρει ἡ δει-
 κτικὴ ce τῆς συνθέτου celui, ἡ κτητικὴ mon τῆς le mien
 καὶ πρὸς τίνας τῶν ἑλληνικῶν ἀντιστοιχοῦσι τοῦτο ζη-
 τεῖ νὰ μάθῃ ὁ Ἕλληνας ὁ σπουδάζων τὴν Γαλλικὴν, ὅχι τί
 ἐστὶ δεικτικὴ ἢ κτητικὴ ἀντωνυμία. Τὸν κατάλογον τῶν
 ἀνωμάλων ῥημάτων κατέστησα ὡς οἷόν τε τέλειον, συμ-
 πληρώσας τὸν τοῦ Νοέλου καὶ Σαφάλου ἐκ τῆς Γραμ-
 ματικῆς Γραμματικῶν (grammaire des grammaires) τοῦ
 Δουβιτιέρου, καὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας. Πρὶν δὲ
 μεταβῶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων προέταξα
 ἀμέσως σύντομον ἀλλ' ἀκριβῆ ἐρμηνείαν τῶν διαφόρων
 χρόνων καὶ ἐγκλίσεων κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν ἑλ-
 ληνικὴν γλῶσσαν. Ἐν γένει δὲ ὡς ὄρον συγκρίσεως ἔχω
 τὴν ἑλληνικὴν, τὴν μητρικὴν γλῶσσαν τοῦ μαθητοῦ
 μου, σημειῶν πάντοτε τὰ ὅμοια καὶ τὰ διαφέροντα, καὶ
 μάλιστα τοὺς γαλλισμοὺς ἐκείνους οἵτινες ἀντίκεινται
 εἰς τὴν φύσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τοὺς ὁποίους
 πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὡς λύμην αὐτῆς.

ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

Ἐκδίδων ἤδη καὶ δεύτερον τὴν γαλλικὴν Γραμματικὴν μου, ὑπέλαβον ὅτι δὲν ἠδυνάμην κάλλιον ν' ἀποκριθῶ πρὸς τὸν εὐμενῆ ζῆλον, μεθ' οὗ τὸ φιλόκαλον κοινὸν καὶ οἱ φιλομουσότεροι ἐκ τῶν διδασκάλων ὑπεδέχθησαν τὸ βιβλίον, εἰμὴ φροντίζων νὰ καταστήσω τὴν νέαν ταύτην ἔκδοσιν τελειότεραν καὶ πληρεστέραν τῆς πρώτης. Πλεῖστοι κανόνες, παρατηρήσεις νέαι, καὶ ὀλόκληρα κεφάλαια προσετέθησαν πρώτην ἤδη φεράν. Οὐδὲν τῶν ὀπωσοῦν σπουδαίων ζητημάτων τῆς γαλλικῆς Γραμματικῆς ἔμεινεν ἄψαυστον οὐδ' ἀνεπίλυτον. Ὅθεν δύναμαι μετὰ θάρρους νὰ εἶπω ὅτι ἀνεπλήρωσα ἀνάγκην πρὸ πολλοῦ γενομένην ἐπαισθητὴν ἐν Ἑλλάδι, δοὺς εἰς τοὺς νέους γραμματικὴν τὴν ὁποίαν ἐννοοῦσιν, ἀπηλλαγμένην πάσης περιττῆς τερθρείας, καὶ περιέχουσαν πᾶν ὅ,τι χρήσιμον εἰς Ἑλληνας ὀργῶντας πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τόσο ἀναγκαίας γαλλικῆς γλώσσης.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

Ἐξαντληθείσης ἐντὸς δύο μόλις ἐτῶν τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τῆς παρούσης γραμματικῆς, συγκειμένης, ὡς καὶ ἡ πρώτη, ἐκ δισχιλίων ἀντιτύπων, ἐκδίδω ἤδη καὶ τρίτον αὐτήν. Δὲν εἶναι δὲ οὐδ' ἡ παροῦσα τρίτη ἔκδοσις ἀπλῆ ἐπανατύπωσις, ἀλλὰ πολλαχοῦ ἐπήνευξα βελτιώσεις ἱκανὰς καὶ παρατηρήσεις νέας, ὅσας ἡ καθ' ἡμέραν πείρα μὲ διδάσκει, καθιστῶν οὕτω τὸ βιβλίον αἰεὶ τελειότερον καὶ χρησιμώτερον τοῖς χρωμένοις.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.

ΤΑ γράμματα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι εἰκοσιπέντε· a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Τούτων φωνήεντα μὲν εἰς, a, e, i, o, u, y, σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ δεκαεννέα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν εἰς αὐτῶν ἔχουσιν ἀντίστοιχον φωνὴν καὶ γράμμα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, τὰ δὲ ὅχι· καὶ ἄλλα μὲν προφέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, ἄλλα δὲ μεταβάλλουσι φθόγγον ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς συλλαβῆς, καὶ τινὰ ἐνίοτε οὐδὲ προφέρονται ὅλως· διὰ ταῦτα ἐρμηνεύομεν ἐφεξῆς τοὺς κανόνας τῆς ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν προφορᾶς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν φωνηέντων.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

Τὸ a (α) προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ἄλφα· τὸ i (ἰ) ὡς τὸ ἰῶτα, τὸ o (ὀ) ὡς τὸ ὀμιχρὸν· οἶον, *Laconisme*.

Τὸ a δὲν προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις, *Saône* (Ἄραρ, πο-
(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ταυρός), taon (οἷστρος, έντομον) και aouit (Αύγουστος μήν). Οὐδὲ τὸ ο εἰς ταύτας, paon (ταὼς), faon (νεβρός) και Laon (ὄνομα Γαλλικῆς πόλεως).

Τὸ e (ε) μηδένα μὲν ἔχον τόνον προφέρεται μὲ φωνήν πολλὰ ἀσθενῆ και σχεδὸν ἀνεπαίσθητον, διὸ και καλεῖται τότε ἄφω-
νον (e muet)· και ἐν τέλει μὲν λέξεως οὐδὲλως ἀκούεται·
οἷον forme, φόρμ', larme, λάρμ'· ἐν μέσῳ δὲ λέξεως ἡ φωνὴ
ἐπιτρέχει ταχέως ἐπὶ τῆς ἐχούσης τὸ e συλλαβῆς και γίνεται
οἷονει συγκοπή τις, ὡς εἰς τὰς λέξεις rareté, amener, κ.τ.λ.

Εἰς τὰς μονοσυλλάβους δὲ λέξεις, οἷον, je, le, me, te, se
τὸ e προφέρεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ και τότε ὑποκώφως πως
και ἀποκλίνον μᾶλλον εἰς τὴν γαλλικὴν προφορὰν τῆς δι-
φθόγγου eu.

Τὸ δὲ ὄξυτονούμενον ἔ καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων κλειστὸν
ἢ μεμυκὸς (é fermé), διότι προφέρεται μικρὸν διαστελλομέ-
νων τῶν χειλέων, και τοῦ πνεύματος ἐξερχομένου λεπτοῦ, ὡς
εἰς τὰς λέξεις bonté, vérité. Εἶναι δὲ δυσχερὲς νὰ ἐρμηνεύση
τις διὰ τοῦ καλάμου φθόγγους ξένους, οἷτινες δι' αὐτηκοῖας
και διὰ ζώσης μόνον φωνῆς διδάσκονται.

Τὸ δὲ βαρύτονον ἔ καλεῖται ἀνοικτὸν (é ouvert) ἀντιθέ-
τως πρὸς τὸ κλειστὸν, διότι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ
ἀνοιγμα τοῦ στόματος εἶναι μείζον, και ἡ έντασις τῆς φω-
νῆς. Οὕτως εἰς τὴν λέξιν sévère τῆς πρώτης συλλαβῆς sé τὸ
e εἶναι κλειστὸν, τῆς μεσαίας ve ἀνοικτὸν, τῆς δὲ τελευταίας
re ἄφωνον.

Και πάλιν τοῦ ἔ ἀνοικτοῦ διακρίνουσιν οἱ Γάλλοι τεγχο-
γράφοι διαφόρους βαθμοὺς, ὡς πῆ μὲν ἦττον βαρυτόνου ὄντος,
πῆ δὲ μᾶλλον, πῆ δὲ μάλιστα· ἦττον μὲν ὡς εἰς τὴν λέξιν
père, μᾶλλον δὲ ὡς εἰς τὴν nelle, μάλιστα δὲ ὡς εἰς τὰς
procès, accès. Ἀλλ', ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω, ἡ τῶν τοιούτων
ἐξακρίβωσις εἶναι ἔργον προφορικῆς μᾶλλον διδασκαλίας ἢ
γραπτῆς ἐρμηνείας.

Σημειωτέον δ' ένταῦθα ὅτι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει ὡς ἡ

ἑλληνικῇ τρεῖς τόνους, βαρεῖαν (accent grave), ὀξεῖαν (accent aigu), περισπωμένην (accent circonflexe): ἀλλ' ἡ χρῆσις καὶ δύνამις αὐτῶν δὲν εἶναι ἡ αὐτῇ, διότι παρὰ Γάλλοις, ἡ μὲν ὀξεῖα χρησιμεύει εἰς δεῖξιν τοῦ ἑ κλειστοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μόνου τοῦ φωνήεντος τίθεται· ἡ βαρεῖα εἰς δεῖξιν τοῦ ἑ ἀνοικτοῦ καὶ ἀντιδιαστολὴν τινῶν λέξεων ἀπὸ ἄλλων ὁμωνύμων, ἧτοι διὰ τῆς βαρεῖας ἡ πρόθεσις ἀ διαστέλλεται ἐκ τοῦ ῥήματος il a, τὸ ἐπίρρημα οὐ (ὄπου) ἐκ τοῦ συνδέσμου ου (ή), κ.τ.λ. ἡ δὲ περισπωμένη ἐπ' ἄλλων μὲν λέξεων σημαίνει τὴν μακρότητα τῶν φωνηέντων, ἐπ' ἄλλων δὲ, καὶ συγκοπὴν τινος γράμματος, ὡς εἰς τὸ même τὸ γραφόμενον πρότερον mesme, ile=isle (λατ. insula) κτλ.

Τοῦ φωνήεντος u ἡ προφορὰ δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ δι' ἑλληνικοῦ γράμματος. Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ στόμα σχηματίζεται ὡς εἰς τὴν ἐκφώνησιν τῆς διφθόγγου ou, ἀλλὰ μὲ πλειοτέραν συστολὴν περὶ τὰ χεῖλη· ἧτοι εἶναι λεπτότερόν τι ou, καὶ οἷα ὑποτίθεται ὑπὸ τινῶν ἡ προφορὰ τοῦ ὑψιλοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Τοῦ y grec τὸ ὄνομα σημαίνει Ἰ ἑλληνικόν· διότι δι' αὐτοῦ γράφουσι τὰς ἐχούσας τὸ u ἑλληνικὰς λέξεις, ὡς type, τύπος· hypocrite, ὑποκριτής· κ.τ.λ.

Τὸ γράμμα τοῦτο εὐρισκόμενον μὲν καθ' ἑαυτὸ ἢ μετὰ συμφώνου προφέρεται ὡς i, οἶον, il y a· myrte, μύρτ'· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ὡς δύω ii, οἶον, payer=païer, employer=emploïier.

Περὶ διφθόγγων.

Διφθόγγους, ὅπως οἱ Ἕλληνες τὰς ἐννοοῦμεν, ἧτοι δύω φωνήεντα μίαν συναποτελοῦντα φωνήν, ἔχουσιν οἱ Γάλλοι τὰς ἐξῆς:

Αἰ' προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικῇ ai, οἶον, aimer· ἐπομένου δὲ τοῦ l προφέρεται ὡς a, τὸ δὲ l γίνεται ὑγρὸν, οἶον, travail, caillou (ἴδε κατωτέρω περὶ τοῦ l). Ὡς a προφέρεται καὶ

εἰς τὴν λέξιν douairière (ἐπίκληρος) καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Montaigne· εἰς δὲ τὴν μετοχὴν καὶ τὸν παρατατικὸν τοῦ ῥήματος faire ὡς e ἄφωνον· faisant, je faisais.

Au· προφέρεται ο, pauvre. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ ἐκ τριῶν συγκειμένη φωνηέντων eau· οἶον, l'eau, bateau, peau.

Ei· προφέρεται ε, καθιστᾶ δὲ ὑγρὸν τὸ μετ' αὐτὴν l, conseil, treille.

Eu· ἀντίστοιχον τῆς διφθόγγου ταύτης φωνὴν δὲν ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, σαλεύει δὲ μεταξὺ τοῦ ε καὶ ου, οἶον, feu, bonheur. Τὸν αὐτὸν ἔχει φθόγγον καὶ ἡ τρισύνθετος oeu· οἶον coeur, oeuf.

Εἰς τὴν παθ. μετοχὴν, τὸν ἀόριστον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν παραγώγους χρόνους τοῦ ῥήματος avoir ἢ διφθογγος eu προφέρεται ὡς u· j'eus, tu eus il eut· j'ai eu κ.τ.λ.

Oe· προφέρεται ὡς ε, διὰ ταύτης γράφουσι τὸ οἰ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς λέξεις· Oedipe, Οἰδίπους, oesophage, οἰσοφάγος. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ oei, ἥτις καθιστᾶ ὑγρὸν τὸ κατόπιν l· οἶον œil.

Oi· προφέρεται οα· moi, loi, boire. Εἰς δὲ τὰς λέξεις oignon, moignon, poignant, poignard, poignée προφέρεται μόνον τὸ φωνῆεν ο.

Οἱ παλαιοὶ ἔγραφον διὰ τῆς οἰ πολλὰς λέξεις γραφομένας σήμερον διὰ τῆς αι. Πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Βολταῖρον ἐκαινοτόμησαν καὶ τοῦτο καὶ ἄλλα τινὰ τῆς γαλλικῆς ὀρθογραφίας. Ἦδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ἡ Ἀκαδημία παρεδέχθη τὴν τοιαύτην γραφὴν. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰς λέξεις ἐν αἷς ἢ διφθογγος οἰ ἐπροφέρετο ὡς αι· ἦσαν δὲ αὐταί.

ἀ. Οἱ παρατατικοὶ καὶ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῶν ῥημάτων· j'aimois, j'aimerois κ.τ.λ. γραφόμενοι σήμερον j'aimais, j'aimerais.

β'. Ἐθνικά τινὰ ὀνόματα· οἶον, Anglois, François, Hollandois, κ.τ.λ. γραφόμενα σήμερον Anglais, Français κ.τ.λ.

Εἰς ὅσα δὲ τῶν ἔθνικῶν ἢ οἱ ἐπιφέρετο σα, ἐφυλάχθη· οἶον, *Danois, Bavarois, Chinois* κ.τ.λ. Διὰ τῆς οἱ γράφεται τὸ κύριον ὄνομα *François*, Φραγκίσκος.

γ'. Τὰ ῥήματα *connoître, paroître*, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα *connaissance*, κ.τ.λ. γραφόμενα νῦν *connaître* κτλ. καὶ τὸ ἐπίθετον *foible*, μετὰ τῶν παραγῶγων *faiblesse, affoiblir*, νῦν *faible, faiblesse* κτλ.

Οὐ' προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικὴ οὐ' *courir, mourir, tour*.

Εἴθισται δὲ παρὰ Γάλλοις τὸ προφέρειν ἐν ταῖς πλείσταις τῶν λέξεων διὰ μιᾶς, ἥτοι κατὰ συνίτησιν, πάντα τὰ μὴ ὑπὸ συμφώνου τινὸς χωριζόμενα ἀλλεπάλληλα φωνήεντα, ἥτοι, *fiacre, φιάκρ' pied*, πῖε κ.τ.λ. καὶ εἶναι τινες τῶν γραμματικῶν οἱ ταύτας κυρίως ἀποκαλοῦντες διφθόγγους, ὡς δῆθεν ἀκουομένων ἐν μιᾷ συλλαβῇ δύο φθόγγων· τὰς δ' ἄλλας ὀνομάζουσι καταχρηστικὰς διφθόγγους ἢ καὶ παντάπασιν ἐξοστρακίζουσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν διφθόγγων, ὡς οὔσαι ἀπλᾶς μόνον φωνὰς καὶ στοιχεῖα.

Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων καὶ πρώτον περὶ τοῦ Β.

Τὸ *b* ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ β· προφέρεται δὲ παχυστομώτερον ἢ ἐκεῖνο ὡς εἰς τὴν πεποιημένην λέξιν *μπέ*, δι' ἧς μιμούμεθα τὰ βληχῆματα τῶν ἀρνίων.

Ἐν τέλει· τῶν λέξεων *plomb* καὶ *aplomb* τὸ *b* δὲν ἐκφωνεῖται· ἐκφωνεῖται δὲ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα *Moab, Job, Jacob*.

Περὶ τοῦ C.

Τὸ *c* (σὲ ἢ κὲ) μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων *e, i, y*, προφέρεται ὡς *c*, *cerbère, citoyen, cypres*· μετὰ δὲ τοῦ *a, o, u*, ὡς *x*, *cabane, colère, curé*. Ἐκτὸς ἂν φέρῃ ὑπογεγραμμένον τὸ σημεῖον *la cédille*, διότι τότε προφέρεται ὡς *s*, οἶον, *façade, arçon, aperçu*. Ὡς *k* προφέρεται καὶ μετὰ παντὸς συμφώνου, οἶον, *acteur, cratère, Clio*· καὶ ἐν τέλει· δὲ λέξεως, οἶον, *avec*.

Τὸ τελικὸν *c* ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις *bec, échee* (ἀποτυχία), *estoc, aqueduc, syndie, trictrac, avec*, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα *Marc*.

Μένει δὲ ἄφωνον εἰς τὰς ἐξῆς *estomac, échees* (οἱ κύβοι), *tabac, jonc, laes* (ἄρκυς), *arsenic, tronc, clerc, pore, blanc, franc*. Εἰς τινὰς ὅμως ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ὀρισμένας φράσεις προφέρεται, ἂν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆν' οἶον, *franc-étourdi, du blanc au noir, clerc-à-maitre, porc-épic*.

Τὸ *c* τοῦ *donec* (λοιπὸν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως οἶον, *je pense, donc je suis*· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς δὲν προφέρεται· *allons donc nous promener*· ἐκτὸς ἂν ἔπεται προσεχῶς φωνῆν' *notre frère est donc arrivé*.

Ὅταν μετὰ τὸ διπλοῦν *cc* ἀκολουθῇ *e* ἢ *i*, τὸ πρῶτον *c* προφέρεται ὡς *k*, τὸ δεύτερον ὡς *s*, ὥστε ἀμφότερα συνάμα ἀποτελοῦσι τὸν ἤχον τοῦ *ξ*· *accepter, accident* κτλ. Εἰς τὴν λέξιν *second* καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς παραγομένας *seconder, secondaire* τὸ *c* ἔχει ὡς *γγ*, σεγγόν, κ.τ.λ. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὸ *secrétaire*.

Τὸ *c* προσλαθὸν τὸ *h, ch*, ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον φθόγγον κατέχοντα τὸ μεταξὺ τοῦ *s* καὶ *χ* καὶ διὰ μόνον ζώσης φωνῆς διδασκόμενον, ὡς εἰς τὴν λέξιν *chameau*, κ.τ.λ.

Διὰ τοῦ *ch* γράφουσι καὶ τὸ *χ* εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. Τότε δὲ ἐπομένου μὲν συμφώνου προφέρουσι αὐτὸ ὡς *k*· οἶον, *Christ, chrétien, chronologie*, ἐπομένου δὲ φωνήεντος πῆ μὲν ὡς *k*, πῆ δὲ ὡς εἰς τὸ *chameau*. Ὡς *k* προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις *Achéloüs, archétype, archonte, archange, Chalcédoine, Chaldéen, catéchumène, chaos, Chéronée, Chersonèse, chœur, choriste, chorus, chorographie, choléra morbus, écho, orchestre*. Τὴν γαλλικὴν δὲ προφορὰν τοῦ *ch* ἔχουσι αἱ ἐξῆς· *archidiacre, architecte, archiduc, chimie, chirurgien, chérubin, tachygraphie, Achille, Achéron, Machiavel*,

Ézéchiás. ὠσαύτως καὶ αἱ λέξεις Michel, archevêque, patriarche, ἐνῶ αἱ Michel-Ange, archiépiscopal, patriarchal ἔχουσι τὴν φωνὴν τοῦ κ.

Εἰς τὴν λέξιν almanach (ἡμερολόγιον) τὸ ch δὲν προφέρεται.

Περὶ τοῦ D.

Τὸ d προφέρεται δασύτερον τοῦ ἑλληνικοῦ δέλτα· donner ντονέ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται ἐπομένου προσεχῶς συμφώνου· οἶον, grand médecin· πλὴν εἰς τὰ κύρια ὀνόματα David, Joad καὶ εἰς τὴν λέξιν Sud (νότος), ἔνθα τὸ d πάντοτε προφέρεται.

Ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος τὸ τελικὸν d ἐξακούεται, ὅχι ὅμως ὡς d ἀλλ' ὡς t, οἶον, grand homme=grant homme, profond abîme=profond abîme.

Περὶ τοῦ F.

Τὸ f (ἔφ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους φέ) προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, εἴτε φωνῆεν ἀκολουθῆ προσεχῶς, εἴτε σύμφωνον, *vif désir, soif brûlante*. Ἐξαιροῦνται αἱ οἶονεὶ σύνθετοι καὶ μίαν μόνην λέξιν ἀποτελοῦσαι φράσεις *œuf frais, œuf dur, nerf-de-bœuf, cerf-volant, cerf-dix-cors, chef-d'œuvre, bœuf salé*, ἔνθα τὸ f παρασιωπᾶται. Εἰς τὴν λέξιν *clef* (κλειδίον) τὸ f οὐδὲν ἀκούεται· εἰς δὲ τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα *neuf* προφέρεται ὡς v (βέ) ἐπομένου φωνήεντος, οἶον, *neuf ans=neuf ans*.

Περὶ τοῦ G.

Τὸ g (ζιέ ἢ γγέ) λαμβανόμενον ἐν συλλαβῇ μετὰ τῶν φωνέντων e, i, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἔχει φωνὴν ὁμοιάζουσαν τὴν τοῦ ζ, δασυτέρην ὅμως τούτου· *gémir, gîte*· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, καὶ τῶν συμφώνων l, r, m, προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου ὡς γγ ἢ γκ· οἶον, *galon, gosier, guttural, gloire, agréable, augmenter*.

Τὸ διὰ τοῦ οὐρανίσκου g μεταβάλλεται εἰς τὸ διὰ γλώσ-

σης παρενειρομένου μεταξύ του e άφώνου, οϊον, **George**=**Jorge**, **il mangea**=**il manja**.

Πάλιν τὸ διὰ τῆς γλώσσης g προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, παρενειρομένου μεταξύ του e άφώνου, οϊον, **guérir**=γγερίρ· **guide**=γγίδ. Τὸ u τότε δὲν ἀκούεται.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐπομένας λέξεις τὸ u ἀκούεται διακριδόν· ἦτοι, **aiguille**, **aiguillon**, **aiguiser**, **arguer**, **inextinguible**, **sanguinaire**, ὡς καὶ εἰς τὰ κύρια ταῦτα **le Guide**, **de Guise**.

Ἄν τὸ e τῆς εἰς gue ληγούσης λέξεως φέρῃ τὸ διαιρετικὸν σημεῖον, τὸ u ἀκούεται, οϊον, **ciguë**, **contiguë**, **ambiguë**· ἄλλως μένει άφωνον, οϊον, **figue** φίγγ, **ligue**, λίγγ.

Τὸ g μετὰ τοῦ n ἀποτελεῖ ἰδίαν φωνήν, ὑγρὰν τινα καὶ λείαν νιά, νιέ· ὡς εἰς τὰς λέξεις **magnanime**, **gagner**, **agneau**, **magnétisme**, **incognito**. Ἄλλ' ἐν ἀρχῇ λέξεως φυλάττει τὴν λαρυγγώδη προφοράν· **gnome**, **Gnide**, **gnostique**, **gnomon**, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐξῆς **agnat**, **diagnostic**, **stagnation**, **cognat**, **régnicole**, **inexpugnable**, **igné**, **Progné**.

Εἰς δὲ τὸ κύριον ὄνομα **Regnard** καὶ εἰς τὴν λέξιν **signet** (σελιδοδείκτης) τὸ g εἶναι άφωνον.

Τὸ τελικὸν g συμφώνου μὲν ἐπομένου προσεχῶς δὲν προφέρεται, οϊον, **long chemin**· ἐπομένου δὲ φωνηέντος προφέρεται ὡς κ' οϊον, **suer sang et eau**, **un long accès**, **rang honorable**, ὡς εἰ ἦν γεγραμμένον **sank et eau**, **lonk accès** κ.τ.λ.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐξῆς παρασιωπᾶται ὅλως· **bourg**, **faubourg**, **étang**, **poing**, **coing**, **hareng**, **seing**· δὲν ἀκούεται δὲ οὐδὲ εἰς τὸ **vingt**, **legs**, καὶ **doigt**.

Τὸ ἀρκτικὸν g τῆς λέξεως **gangrène** ἔχει ἐπίσης τὴν τοῦ κ φωνήν· **kangrène**.

Περὶ τοῦ H.

Τὸ h συγκαταλέγεται μὲν μετὰ τῶν συμφώνων, ἀλλ' ὀρθότερον ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ πνεῦμα ἢ γράμμα. Διακρίνεται δὲ εἰς δασὺ (**h aspirée**) καὶ ψιλὸν (**h muette**). Αἶ τὸ δασὺ

Η φέρουσαι λέξεις προφέρονται μετὰ δασέος πνεύματος παρεμπεροῦς τῆ τοῦ χ προφορᾶ, λεπτοτέρου ὅμως καὶ οἷα ὑποτίθεται ἢ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς δασείας· τὸ δὲ ψιλὸν η ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα τὴν ψιλὴν, οὐδόλως ἀκουόμενον οὐδὲ φέρον τροποποιήσιν τινα εἰς τὴν τῶν φωνηέντων προφορὰν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν πᾶσα λέξις ἀπὸ φωνηέντος ἀρχομένη δασύνεται ἢ ψιλοῦται· παρὰ Γάλλοις δὲ ὀλίγαι μὲν τινες φέρουσι τὸ δασύ, ὀλίγαι δὲ τὸ ψιλὸν η, αἱ δὲ πλείσται οὐδέτερον.

Δασὺ εἶναι τὸ η εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις.

Ha! hàbler, hache (καὶ εἰς τὰς παραγώγους αὐτῆς), ha-gard, haha, haie, haillon, haine, haire, haireux, halage, halbran, hàle, halener, haler, haleter, hallage, halle, hal-lebarde, hallier, haloir, halot, halotechnie, halte, halter, hamac, hameau, hampe, han, hanap, hanche, hangar, hanneton, hanscrit, hanse, hanséatique, hansière, han-ter, happe, happe lourde, harangne, haras, harasser, harceler, harde, hardes, hardi (καὶ τὰ παράγωγα), har-dilliers, harem, hareng, hargneux, haricot, haridelle, harnois, harpagon, harpe, harpeau, harper, barpie, har-pin, harpon, hart, hasard (καὶ τὰ παράγωγα), hase, hàte, (καὶ τὰ παράγωγα), hàtereau, hàtier, hàtille, hàtiveau, haubaner, haubans, haubert, hausse, haut (καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα), hàve, havre, hé! hem! hennir (καὶ τὰ παράγωγα), Henri, Henriade, héraut, hère, hérissier, hé-ron, hernie, héron, héros, herpes-marines, herse, hè-tre, heurter, hibou, hic, hideux, hiérarchie, hie, hisser, hobereau, hoc, hoca, hoche, hochement, hochepot, ho-chequeue, hoche, hochet, Hollande, Hollandais, hoho! hola! homard, hongre, honnir, honte (καὶ τὰ παράγωγα), hoquet, hoqueton, horde, hors, hotte, hottée, Hottentot, houblon, houe, houhou, houille, houle, houlette, houppe, houppe-lande, hourailler, hource, hourdage, hourder,

Houri, hourvari, houspiller, housse, houssine, houssoir, houx, huchet, huée, huet, Huguenot, huit, humer, hune, huppe, hure, hurler, hussard, hutte.

Δασύ ὡσεπιτοπλεῖστον εἶναι προσέτι ἐν μέσῳ λέξεως μετὰ ζῷ φωνηέντων, cohue, ahan κ.τ.λ.

Ἡ δασεία εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις ἀντικαθιστᾶται διὰ τοῦ ψιλοῦ h, οἷον, Hélène, Herculo, histoire, πλὴν τοῦ σημειωθέντος hérois ἐνθα τὸ h εἶναι δασύ, ἀλλ' οὗ τινος τὰ παράγωγα héroïne, héroïque, héroïsme, (χαρκατῆρ ἢ πρᾶξις ἥρωος) ἔχουσιν αὐτὸ ψιλόν, καὶ πλὴν τοῦ hiérarchie.

Ὡσχύτως τίθεται τὸ h μετὰ τοῦ r εἰς τὰς ἀπὸ ῥ ἀρχομένας ἑλληνικὰς λέξεις· οἷον, rhétorique, rhinocéros, κ. τ. λ. ἢ μετὰ δύο βῆ, οἷον diarrhée.

Τὸ h μετὰ τοῦ c ἀναπληροῖ τὸ δασύ χ, οἷον Chéronée· μετὰ τοῦ p τὸ φ, οἷον philosophie, καὶ μετὰ τοῦ t τὸ θ, οἷον théologie.

Περὶ τοῦ J.

Τὸ j (ζι ἢ ζε) προφέρεται ὡς τὸ διὰ γλώσσης g' jalousie, jeter. Δι' αὐτοῦ γράφεται πολλάκις τὸ ἑλληνικὸν ἰῶτα· οἷον, Jean Ἰωάννης, Jésus Ἰησοῦς, Jérémie Ἰερεμίας.

Περὶ τοῦ K.

Διὰ τοῦ k (κα) γράφονται ξενικαί τινες καὶ ὄχι γνησίως γαλλικαὶ λέξεις οἷον, kyrielle, kan, kilomètre, kiosque, κτλ.

Περὶ τοῦ L.

Τὸ l (ἐλ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους λὲ) ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν λ. laurier, livre.

Τὸ τελικὸν l προφέρεται εἰς ὅλας πλὴν τῶν ἐπομένων λέξεων, baril, chenil, coutil, fusil, gril, nombril, outil, persil, sourcil καὶ τοῦ fils, (υἱός).

Τὸ l κείμενον μετὰ τὸ φωνῆεν i λαμβάνει λεῖτόν τινα καὶ

υγρὸν ἦχον λὰ λὰ, ἢ κοινότερον γὰ γὰ, διὸ καὶ υγρὸν I (mouillé) τότε καλεῖται· οἷον avril, habil, mil (κεγχρίον), péril, bail, écueil, travail, fille, κτλ.

Δὲν προφέρεται δὲ υγρῶς καὶ περ ἔχον προηγούμενον τὸ i εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, cil, fil, Nil, ville, mille, mil, (χίλιοι). καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ill ἀρχομένας λέξεις illustre, illusion.

Περὶ τοῦ M.

Τὸ m (ἔμ ἢ μέ) εἶναι τὸ ἑλληνικὸν μ' ἐν τέλει δὲ συλλαβῆς δὲν ἀκούεται εὐκρινῶς ὡς μ, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἦχόν τινα καὶ μυγμὸν διὰ τῶν βρωθῶνων· τοῦτ' αὐτὸ ὕπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ n· καὶ τὸ μὲν προηγούμενον e ἤχει μᾶλλον ὡς a, τὸ δὲ i ὡς e οἷον empire, impie τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu, un.

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ imm ἀρχόμεναι λέξεις· οἷον, immobile, immédiatement κ.τ.λ. εἰς ταύτας τὸ m δὲν προφέρεται διὰ τῆς ῥινόσ· ὁμοίως καὶ ὅταν μετὰ τὸ m ἀκολουθῆ n οἷον amnistie, Agamemnon· πλὴν τοῦ damner, condamner ἔνθα τὸ m ἔχει τὸν διὰ τῆς ῥινόσ ἦχον· εἰς δὲ τὴν λέξιν automne (φθινόπωρον) τὸ m παρασιωπᾶται ὅλως.

Περὶ τοῦ N.

Τὸ n (ἔν ἢ νὲ) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ν' ἐν τέλει δὲ λέξεως ἢ συλλαβῆς ἤχει διὰ τῶν μυκτῆρων· οἷον, ancre, engraver, ingrédient.

Προφέρεται δὲ ὡς ἔχει φύσεως καὶ οὐχὶ διὰ τῶν μυκτῆρων εἰς τὰς διπλοῦν ἐχούσας nn λέξεις· οἷον innocence, année, anneau κ.τ.λ. πλὴν τοῦ ennui, ennoblir καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν παραγώγων, καὶ πλὴν τῶν δύο τούτων enivrer, enorgueillir προφερομένων ὡς εἰ ἐγράφοντο μὲ δύο n τὸ μὲν ἐπιβρίνον, τὸ δὲ οὐ· αἱ δὲ λέξεις solennel, hennir, hennissement προφέρονται solanel, hanir, hanissement.

Τελικὸν λέξεως ὃν δὲν προφέρεται ἐπιβρίτως εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, abdomen, amen, Eden, gramen, hymen καὶ examen.

Περὶ τοῦ P.

Τὸ p (πέ) ἔχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἐλληνικῷ ἀλφάβητῳ τὸ π.
 Εἰς τὰς λέξεις baptême, baptiser, Baptiste, cheptel, indomptable, dompter, prompt, exempt, compte, sept, corps, temps, τὸ p δὲν προφέρεται.

Ἐπίσης δὲν προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, camp, champ^ς drap, sirop, cep· εἰς δὲ τὰ ἐπιβρήματα beaucoup καὶ trop ἐξακούεται ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος οἶον, il a beaucoup étudié, il est trop entêté. Εἰς μόνα δὲ τὰ ὀνόματα Alep, jalap, cap, ἐξακούεται πάντοτε, εἴτε ἀκολουθεῖ φωνήεν εἴτε μή.

Εἵπομεν δὲ ἤδη ὅτι τὸ ph ἀντικαθίστησι τὸ ἐλληνικὸν δασὺ φ, καὶ προφέρεται δὲ ὡς φ· οἶον philosophe.

Περὶ τοῦ Q.

Τὸ q (κιού) ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήεντος u ὕπερ δὲν ἔχει τότε ἴδιον φθόγγον· οἶον qualité· καλιτέ· quitter κιτέ· κ.τ.λ.

Εἰς τὴν λέξιν coq (ἀλεκτροῶν) τὸ q προφέρεται, ἀλλ' εἰς τὸ coq d'inde εἶναι ἄφωνον· εἰς τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα cinq ἐπίσης προφέρεται, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῇ προσεχῶς σύμφωνον, ὡς cinq garçons.

Τὸ u τὸ προσγραφόμενον τῷ q καὶ συνήθως μὴ προφερόμενον, εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις προφέρεται κατ' ἐξαιρέσιν, οὐχὶ δὲ ὡς ἔχει φύσεως, ἀλλ' ὡς ἡ δίφθογγος ou· ἦτοι, aquatile, aquatique, équateur, équation, quadragénaire, quadragésime, quadrupède, quadruple, in-quarto, αἵτινες ἀναγιγνώσκονται οὕτω ἀκουατίλ, κ.τ.λ. ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν λέξιν quaker ἦτις προφέρεται οὕτωςι κουάκρ.

Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις προφέρεται μὲν ἐπίσης κατ' ἐξαιρέσιν τὸ u, ἀλλὰ μὲ τὸν φθόγγον ὃν ἔχει συνήθως παρὰ Γάλλοις· ἦτοι, équestre, équilatéral, quintuple, questure,

ubiquiste, équitation, à quia, Quinte-Curce, Quintilien, αἵτινες ἀναγινώσκονται ἐκυέστρ', ἐκυιλατεράλ. κ.τ.λ.

Περὶ τοῦ R.

Τὸ r (ἔρ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους ῥέ) προφέρεται δει ὡσαύτως, καὶ ἐν τέλει λέξεως or, désir, finir. κ.τ.λ.

Δὲν ἀκούεται δὲ μόνον ἐν τέλει τῶν εἰς er ληγουσῶν λέξεων, οἷον danger, berger, aimer κ.τ.λ. πλὴν ἂν ἀκολουθῆ προσεχῶς φωνῆεν, ὅτε προφέρεται εἰς ἀποφυγὴν τῆς χασμωδίας.

Ἐξαιροῦνται αἱ εἰς er μονοσύλλαβοι λέξεις· οἷον, fer, mer, cher, καὶ αἱ ἐξῆς πολυσύλλαβοι belvédér, mâchefer, cancer, cuiller, enfer, éther, fier, hier, hiver, ἔτι δὲ τὰ κύρια ὀνόματα ὡς Jupiter, Lucifer, Necker, Alger, Esther, κ.τ.λ. Εἰς ὅλα ταῦτα τὸ τελικὸν r προφέρεται.

Τὸ διπλοῦν rr διακρίνεται εἰς τὴν ἐκφώνησιν α. τῶν ἀπὸ τοῦ irr ἀρχομένων λέξεων οἷον irritation, irrévocable, κ.τ.λ. β'. εἰς τὰς λέξεις errer, abhorrer, concurrent, interrègne, narration, terreur, torrent γ'. εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ὑποθετικούς χρόνους τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων mourir, courir, acquérir· je mourrai, je courrais, j'acquerrai.

Περὶ τοῦ S.

Τὸ s (ἔς ἢ σέ) ἐπέχει τὸν τοῦ ἐλληνικοῦ σ Socrate· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ὡς ζ, misère, rose, μιζέρ, ῥόζ· πλὴν τῶν ἐξῆς, ἔνθα φυλάττει τὴν τοῦ σ προφορὰν, désuétude, monosyllabe, parasol, préséance, présupposer, pusillanime, vraisemblance, καὶ τῶν εὐχρηστων χρόνων τοῦ ῥήματος gésir, nous gisons, il gisait, gisant.

Ὡς ζ προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις transiger, transaction, transit, transitif, transitoire, ἔτι δὲ εἰς τὸ Alsace, Alsacien, balsamine, balsamique, balsamite.

Τὸ τελικὸν s ἐπομένου μὲν προσεχῶς φωνήεντος προφέρεται ἐπίσης ὡς ζ, οἷον, pas à pas· ἐπομένου δὲ συμφώνου εἶναι ἄφωνον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ τελικὸν s προφέρεται πάντοτε aloès, as, atlas, blocus, fœtus, iris, maïs, mars, choléramorbus, dervis, jadis, ours, prospectus, laps de temps, en sus, vis, fils, vasistas, chorus, gratis, rébus, sinus, Bacchus, Crésus, Délos, Pallas καὶ τὰ λοιπὰ ξενικὰ κύρια. Εἰς τὸ Jésus (Ἰησοῦς) προφέρεται· οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ.

Ἀκούεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπίρρημα plus ἐν ταῖς τοιαύταις φράσεσι, je dis plus, il y a plus· ὅχι δὲ καὶ ὅταν προτάσσεται τῶν ἐπιθέτων ἐπὶ συγκρίσεως· ἔτι δὲ εἰς τὸ tous (πάντες) λαμβανόμενον καθ' ἑαυτό· ὅταν δὲ κεῖται ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ τὸ s παρασιωπᾶται· tous les hommes.

Εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν τὸ s τῶν δευτεροπροσώπων ῥημάτων παρασιωπᾶται συνήθως καὶ φωνῆεν ἂν ἀκολουθῆ· οἷον, tu aimes à rire, tu joues avec prudence, προφέρονται tu aime a rire, tu joue avec prudence.

Περὶ τοῦ T.

Τὸ t (τέ) εἶναι ἀντίστοιχον τοῦ ἑλληνικοῦ ταυ· tyran. Ἀλλ' ἢ συλλαβὴ ti ἐν πολλαῖς λέξεσι προφέρεται αἰ· τοιαῦται δὲ εἶναι αἰ ἐξῆς.

Α'. Αἰ λήγουσαι εἰς tial, tiel, tion, καὶ αἰ ἐξ αὐτῶν παραγόμεναι· οἷον, partial, essentiel, perfection, ration, rationnel, diction, dictionnaire· ἐκτὸς ἂν προηγῆται s ἢ x· οἷον, ixmtion, bastion, question, bestial· καὶ εἰς τοὺς παρατατικούς δὲ τῶν ῥημάτων τὸ ti φυλλάττει τὴν κατὰ φύσιν φωνήν· nous partions, nous portions.

Β'. Τὰ εἰς tien κύρια καὶ ἔθνικα· οἷον, Gratien, Diocletien, Vénitien, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς tien φυλλάττουσι τὴν τοῦ ταυ προφορὰν, soutien, maintien, κ.τ.λ.

γ'. Τινὰ τῶν ληγόντων εἰς tie, οἶον, ineptie, inertie, minutie, prophétie, καὶ τὰ εἰς atie, primatie, démocratie.

δ'. Τὸ ἐπίθετον patient καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα, τὸ satiété, insatiable καὶ τὰ ῥήματα initier καὶ balbutier.

Εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις τὸ τελικὸν t προσφέρεται accessit, brut, dot, déficit, fat, granit, indult, lest, luth, net, subit, toast, transit, vivat, Zénith, abject, contact, correct, direct, exact, infect, suspect, strict, tact. Εἰς δὲ τὸ respect, aspect καὶ circonspect ἀπαγγέλλεται μόνον τὸ c.

Ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης λέξεως τὸ τελικὸν t προσφέρεται μὲν ἐπομένου φωνήεντος, παρασιωπᾶται δὲ πρὸ συμφώνου, un savant homme, je suis tout à vous. Εἰς δὲ τὸν σύνδεσμον et (καὶ) τὸ t δὲν ἀκούεται οὔτε πρὸ φωνήεντος οὔτε πρὸ συμφώνου.

Τὸ διπλοῦν tt διακρίνεται ἐν τῇ προφορᾷ τῶν λέξεων atticisme, attique, guttural καὶ pittoresque.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ t μετὰ τὸ n προσφέρεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εὐκρινὲς τ, ἐνῶ παρ' ἡμῖν ὁ ἤχος τοῦ ν τροποποιεῖ τὸν τοῦ ταῦ, οὗ τινος ἢ προφορὰ δμοιάζει τότε τὴν τοῦ γαλλικοῦ d' οἶον, Ἀντώνιος = Ἀνδώνιος. Ὅθεν μὴ προσφέρεις τὸ γαλλικὸν Antoine κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον ὡς εἰ ἦν Andoïne μὴδὲ τὸ antichambre andichambre, ἀλλ' ἀπάγγελλε ἑκάτερον τῶν στοιχείων n καὶ t καθαρῶς καὶ διακριδόν. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ μ. καὶ π. Ἡμεῖς μὲν προσφέρομεν τὴν λέξιν τύμπανον ὡς εἰ ἦν γεγραμμὴν διὰ τοῦ b τύμβανον· ὁ δὲ Γάλλος δὲν πράττει οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ προσφέρει τὸ μὲν m διὰ τοῦ μυκτῆρος, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ p ὡς πῖ καθαρὸν tympan, campagne, tym=pan, cam=pagne.

Τὸ th τὸ ἀναπληροῦν τὸ ἑλληνικὸν θ προσφέρεται ὡς τ' οἶον, théologie.

Αἱ δύο αὗται λέξεις asthma (ἄσθμα) καὶ isthme (ἰσθμός) προσφέρονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμῆναι asme, isme.

Περὶ τοῦ X (ἰξ ἢ ἕξ).

Τὸ γράμμα τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ξ, οἷον, *exprès* ἔχει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ ὑγροτέραν φωνὴν ὡς εἰς τὴν λέξιν *examen* (ἐγγζαμέν).

Τὴν ὑγρὰν ταύτην φωνὴν ἔχει τὸ X εἰς τὰς λέξεις αἷτινες ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ex ἐπομένου μετὰ τὸ X φωνήεντος, οἷον, *exemple, examen, exhiber, excré*, κ.τ.λ. ἔτι δὲ εἰς κύρια τινὰ ὀνόματα ὡς *Xavier, Xénophon, le Xanthe, Xanthippe* καὶ εἰς τὸ *Xerxès* ὕπερ προφέρεται *Gzercèsse*.

Εἰς τὰς ἐφεξῆς δὲ λέξεις λαμβάνει τὸν φθόγγον τοῦ σ' *soixante, Bruxelles, Auxonne, Auxerre* αὗται ἀναγινώσκονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμένοι *soissante, Bruxelles* κ.τ.λ.

Ἐπὶ πάλιν δ' ἄλλης λέξεως προφέρεται ὡς ξ, οἷον, *maxime, luxe, sexe, Alexandre, extrême* κ.τ.λ.

Τὸ τελικὸν X ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις *Styx, borax, lynx, index, sphinx* καὶ *préfix*.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις ἐπομένου μὲν προσεχῶς συμφώνου εἶναι ἄφωνον, ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς ζ' *chevaux alertes, cheveux épars, travaux inutiles*. Ὡστε τὸ σύμφωνον τοῦτο ἔχει τέσσαρας φωνάς, τὴν τοῦ ζ, τὴν τοῦ σ, τὴν τοῦ ξ καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑγρὰν τοῦ *examen*.

Εἰς τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα *dix* καὶ *six* τὸ X προφέρεται μὲ τὸν ἦχον τοῦ σ' *diss, siss* ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος ὡς ζ' *six hommes*, ἐπομένου δὲ συμφώνου σιγαῖται ὅλως *six pistoles, dix volumes*.

Περὶ τοῦ Z. (ζέ).

Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ζ' *Zacharie, Zéphire*.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται μὲν ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος, σιγαῖται δὲ ἐπομένου συμφώνου.

ΚΕΦΑΛ. ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν Μερῶν τοῦ Λόγου.

Τὰ Μέρη τοῦ Λόγου (les parties du discours) εἶναι κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς δέκα, ἡ Ἄρθρον, le Substantif ἢ Nom (Ὄνομα οὐσιαστικόν), ἡ Ἀδjective (Ἐπίθετον), le Pronom (Ἄντωνυμία), le Verbe (Ῥῆμα), le Participle (Μετοχή), ἡ Ἀδverbe (Ἐπιβλήμα), la Préposition (Πρόθεσις), la Conjonction (Σύνδεσμος), ἡ Interjection (Ἐπιφώνημα).

Χωρίζουσι λοιπὸν ἐκ τοῦ ὀνόματος τὸ Ἐπίθετον, ὀνόματα καλοῦντες μόνα τὰ οὐσιαστικά, καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιβλήματος τὸ Ἐπιφώνημα, περιλαμβάνοντες εἰς τοῦτο ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα θαυμαστικά, σχελιαστικά κ.λ.π. μόρια. Οὕτω δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου γίνονται δέκα, ἀντὶ τῶν ἑκτῶ τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς.

Παρέπονται δὲ εἰς τὸ Ἄρθρον, τὸ Ὄνομα, τὴν Ἄντωνυμίαν καὶ τὴν Μετοχὴν γένος (genre), ἀριθμὸς (nombre) πτώσις (cas).

Γένη εἶναι δύο, ἀρσενικὸν (masculin) καὶ θηλυκὸν (féminin).

Ἀριθμοὶ δύο, ἐνικὸς (singulier), καὶ πληθυντικὸς (pluriel).

Πτώσεις ἕξ, ὀνομαστικὴ (nominatif), γενικὴ (génitif), δοτικὴ (datif), αἰτιατικὴ (accusatif), κλητικὴ (vocatif), καὶ ἀφαιρετικὴ (ablatif).

Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, ἐκφράζοντες διὰ τῶν προθέσεων τὰς διὰ τῶν πτώσεων ἐμφαινόμενας σχέσεις τοῦ λόγου. Ἀλλ' οὐχ ἥττον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ τῶν ἑσῶζον τὰς ὀνομασίας τῶν πτώσεων, παραλαβόντες ἐκ τῆς Λατινικῆς. Τούτους ἠκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς, νομίζοντες τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιτηδείωτον εἰς Ἕλληνας μαθητάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὀνόματος.

Τὰ ἄρθρα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le (ὁ) εἰς τὸ ἀρσενικόν, la (ἡ) εἰς τὸ θηλυκόν, les (οἱ, αἱ) εἰς τὸν πληθυντικόν (ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ἀμφοτέρων τῶν γενῶν οἶον, le père (ὁ πατήρ), les pères (οἱ πατέρες), la mère (ἡ μήτηρ), les mères (αἱ μητέρες).

Ὅταν τὸ ὄνομα ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ, ἐκθλίβεται τὸ e τοῦ le καὶ τὸ a τοῦ la, οἶον, l'homme (ὁ ἄνθρωπος), l'âme (ἡ ψυχή).

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσι, τῆς καταλήξεως τῶν τε ἄρθρων καὶ τῶν ὀνομάτων μενούσης ἀτρέπτου καὶ αἰ τῆς αὐτῆς, ἀναπληροῦσιν αὐτάς διὰ τῶν προθέσεων de καὶ à, διὰ μὲν τῆς de προτασσομένης τοῦ ὀνόματος παριστῶντες τὴν ἰδέαν τῆς γενικῆς, διὰ δὲ τῆς à τὴν τῆς δοτικῆς· οἶον, la main ἢ χεῖρ, de la main τῆς χειρὸς, à la main, τῇ χειρὶ. Ἡ αἰτιατικὴ εἶναι πάντοτε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ, ἢ δὲ ἀφαιρετικὴ τῇ γενικῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Εἰς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ τοῦ δασέος h ἀρχόμενα ὀνόματα ἢ πρόθεσις de ἐνομένη κατὰ κρᾶσιν μετὰ τοῦ le ἀποτελεῖ τὸ μονοσύλλαβον du, ἢ πρόθεσις à μετὰ τοῦ le τὸ μονοσύλλαβον au. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς πάντα τὰ πληθυντικά, ἤτοι ἡ γενικὴ πληθυντικὴ des=de les, ἢ δοτικὴ πληθυντικὴ aux=à les.

Παραδείγματα.

*Ὄνομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὄνομ.	l'arbre (τὸ δένδρον)	les arbres (τὰ δένδρα)
Γεν.	de l'arbre	des arbres
Δοτ.	à l'arbre	aux arbres
Αἰτ.	l'arbre	les arbres
Κλητ.	ô arbre	ô arbres
Ἄφ.	de l'arbre	des arbres

*Ὄνομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικὸς	Πληθυντικὸς
Ὄν. καὶ Αἰτ.	le roi (ὁ βασιλεὺς)	les rois
Γεν. καὶ Ἄφ.	du roi	des rois
Δοτ.	au roi	aux rois
Κλητ.	ô roi	ô rois

Ὅρομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικόσ	Πληθυντικός
Ὀν. καὶ Αἰτ.	l'âme (ἡ ψυχὴ)	les âmes
Γεν. καὶ Ἀφ.	de l'âme	des âmes
Δοτ.	à l'âme	aux âmes
Κλητ.	ô âme	ô âmes

Ὅρομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικόσ	Πληθυντικός
Ὀν. καὶ Αἰτ.	la maison (ἡ οἰκία)	les maisons
Γεν. καὶ Ἀφ.	de la maison	des maisons
Δοτ.	à la maison	aux maisons
Κλητ.	ô maison	ô maisons

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ Ἀφαιρετικὴ ἢ κατ' ἄλλους Ἀπενεκτικὴ εἶναι πτώσις ἀντίθετος τῇ Δοτικῇ· φανερώνει δὲ λῆψιν ἢ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ μεταφράζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρὰ μετὰ γενικῆς ἢ τῆς ἀπὸ μετ' αἰτιατικῆς.

Τὰ δὲ λεγόμενα ἄρθρα μεριστικὰ (Articles partitifs) δὲν εἶναι διάφορα τῶν ἀνωτέρω. Ἄλλ' ὅπου ἡμεῖς ἐπὶ ἀόριστου ποσοῦ ἢ ἀτόμου ἐκφέρομεν τὰ ὀνόματα ἀνάρθως, οἶον, οἶνος, βιβλίον, οἱ Γάλλοι ἐπὶ μὲν ἀόριστου ποσοῦ μεταχειρίζονται τὰς γενικὰς τῶν ἄρθρων, οἶον *donnez-moi du vin*, δός μοι οἶνον, ἤτοι *une partie du vin* (μέρος τοῦ οἴνου)· ἐπὶ δὲ ἀόριστου ἀτόμου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν *un* (τις), οἶον, *donnez-moi un livre*, δός μοι βιβλίον.

Τὴν δὲ ἀναρθρον γενικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀνάρθως καὶ αὐτοὶ ἐκφέρουσιν, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα.

Ὅρομα ἀρσενικὸν ἐπιμεριζόμενον.

<i>du vin</i>	οἶνος ἢ οἶνον	<i>des vins</i>	οἶνοι ἢ οἴνους
<i>de vin</i>	οἴνου	<i>de vins</i>	οἴνων
<i>à du vin</i>	οἴνω	<i>à des vins</i>	οἴνοις

Ὅρομα θηλυκὸν ἐπιμεριζόμενον.

<i>de l'eau</i>	ὕδωρ	<i>des eaux</i>	ὕδατα
<i>d' eau</i>	ὕδατος	<i>d' eaux</i>	ὕδάτων
<i>à de l'eau</i>	ὕδατι	<i>à des eaux</i>	ὕδασι

Όρομα ἀρσενικὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

un livre βιβλίον	des livres βιβλία
d' un livre βιβλίου	de livres βιβλίων
à un livre βιβλίου	à des livres βιβλίοις

Όρομα θηλυκὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

une table τράπεζα, τράπεζαν	des tables τράπεζαι, τραπεζαί
d'une table τραπεζῆς	de tables τραπεζῶν
à une table τραπεζῆς	à des tables τραπεζαίς

Τὰ κύρια ὀνόματα κλίνονται ἀνάρθρως: Platon de Platon, à Platon· Corinne, de Corinne, à Corinne.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ Πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται τῇ προσθέσει τοῦ συμφώνου s ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος, οἷον, un homme (ἄνθρωπος) des hommes (ἄνθρωποι), une ville (πόλις), des villes (πόλεις).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ. α.) Τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς s, x, z, δὲν προσλαμβάνουσιν s εἰς τὸν πληθυντικόν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτὰ, οἷον, un héros (ἥρωας), des héros· une voix (φωνή), des voix· une nez (ῥίνα), des nez.

β.) Τὰ λήγοντα εἰς τὰς διφθόγγους eau, au, eu, προσλαμβάνουσι x ἀντὶ τοῦ s οἷον, un tableau (εἰκὼν), des tableaux· un noyau (πυρήν), des noyaux· un cheveu (θρίξ) des cheveux· καὶ τὰ ἐξῆς λήγοντα εἰς ou· bijou (κόσμημα), caillou (χάλιξ), chou (κράμβη), genou (γόνυ), hibou (γλαυξ), καὶ rou (φθεῖρα).

Τὸ ἐπίθετον bleu (κυανοῦς) προσλαμβάνει ἐν τῷ πληθυντικῷ s.

γ.) Τὰ λήγοντα εἰς al τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς aux, οἷον, un cheval (ἵππος), des chevaux, un hôpital

(νοσοκομείον), des hôpitaux, πλὴν τοῦ bal (χορὸς) carnava-
 val (ἀπόκριες), régal (εὐωχία), pal (σκόλοψ), chacal (θῶς,
 τσακάλι), καὶ τινων ἐπιθέτων, οἶον, fatal, (μόρσιμος), final
 (τελικὸς), naval (ναυτικὸς), κ.τ.λ. ἅτινα προσλαμβάνουσιν
 ἀπλῶς τὸ s κατὰ τὸν γενικώτερον κανόνα. Ἐκ δὲ τῶν ληγόν-
 των εἰς ail τὰ ἐξῆς bail (ἐκμίσθωσις), émail (μίλτος), corail
 (κοράλιον), soupirail (ἀναπνευστήριον), travail (ἐργασία),
 τρέπουσιν ὁμοίως τὴν κατάληξιν ail εἰς aux, baux, coraux,
 travaux κ.τ.λ. Τὸ δὲ ail (σκόροδον) ἔχει πληθυντικὸν aulx.
 Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς ail, οἶον, gouvernail (πηδάλιον), érou-
 vantail (φύβητρον), ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα· gou-
 vernails κ.τ.λ.

δ'.) Τὰ ὀνόματα ciel (οὐρανὸς) καὶ oeil (ὀφθαλμὸς) ἔχουσι
 διττὸν πληθυντικὸν, ἥτοι les cieux, les yeux, ἐπὶ τῆς κυ-
 ρίας σημασίας των, οἱ οὐρανοί, οἱ ὀφθαλμοί· καὶ les ciels,
 les oeils, ὅταν λαμβάνωνται μεταφορικῶς, ὡς des-oeils-de-
 boeuf (ὀπαῖα, φεγγίται), des ciels de lit (ὄροφοι κλινῶν)·
 ὡσαύτως τὸ aïeul (πάππος) ἔχει διττὸν πληθυντικὸν, aïeuls
 ὅταν σημαίη τοὺς πάππους, καὶ aïeux, ὅταν τοὺς προγόνους.

ε'.) Τὰ κύρια ὀνόματα μένουσιν ἀμετάβλητα εἰς τὸν πληθυν-
 τικὸν οἶον, les deux Corneille, οἱ δύο Κορνήλιοι.

Πρὸς ὄρθον δὲ σχηματισμὸν τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν λέξεων
 συνθέτων ὀνομάτων κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, ὅστις εἶναι
 ὄχι κυρίως σύνθεσις ἀλλὰ παράθεσις παρ' ἀλλήλας τῶν λέξεων,
 παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σύνθετον ὄνομα ἢ σύγκειται ἐξ ἐπιθέτου
 καὶ οὐσιαστικοῦ, καὶ τότε ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντι-
 κῶς, οἶον une sage-femme (μαία), des sages-femmes· une
 belle-mère, (πενθερὰ ἢ μητριὰ), des belles-mères· ἢ ἐκ
 δύο οὐσιαστικῶν μὴ συνδεομένων διὰ προθέσεως, ὅποτε ὁμοίως
 ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἶον, un loup garou
 (μορμῶ, καλικάντζαρος)· des loups garous· ἢ ἐκ δύο οὐσια-
 στικῶν συνδεομένων διὰ προθέσεως, τότε δὲ τὸ πρῶτον σχη-
 ματίζεται πληθυντικῶς, οἶον un arc-en-ciel (οὐράνιον τόξον)

des arcs-en-ciel, un chef-d'oeuvre (ἀριστούργημα) des chefs-d'oeuvre· ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, ὅποτε οὐδέτερον μεταβάλλεται, οἷον un porte-drapeau (σημαιοφόρος) des porte-drapeau, un essuie-mains (χειρόμακτρον) des essuie-mains. Αἱ δὲ ἄκλιτοι λέξεις, οἷον ἐπιῤῥήματα, προθέσεις, ἀπαρέμφατα δῆλον ὅτι δὲν μεταβάλλονται οὐδὲ ἐν τῇ συνθέσει, οἷον un avant-coureur (πρόδρομος), des avant-coueurs· le vice-président (ὁ ἀντιπρόεδρος), les vice-présidents· les pour-boire (φιλοδώρημα διδόμενον εἰς ἐργατικούς ἀνδρας, κοινῶς, κέρασμα), κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Γένους τῶν ὀνομάτων.

Μία τῶν μεγίστων δυσχερειῶν εἰς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα γραμματικὸν οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν τὸ γένος. Ἡ ὁμοιότης, ἂν ἀπαντᾶται, εἶναι κατὰ σύμπτωσιν μόνον, ἡ δὲ διαφορὰ πολὺ συχνότερα, ὅπου καὶ πολλὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀμέσως ληφθέντα ὀνόματα μετέβαλον γένος, οἷον, le Peloponnèse (ἡ Πελοπόννησος) καὶ la Morée (ὁ Μωρέας), καὶ τὰ ἐξῆς ἀρσενικὰ ἢ οὐδέτερα παρ' Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις, θηλυκὰ δὲ παρὰ Γάλλοις, une comète (κομήτης), une planète (πλανήτης), une énigme (αἰνίγμα), une épithète (ἐπίθετον), une idole (εἰδωλον), une cataracte (καταρβάκτης), une obole (ὀβολός), une épitaphe (ἐπιτύμβιον), une hymne (ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος), une anecdote (ἀνέκδοτον), une horloge (ὠρολόγιον), une jacinthe (ὑάκινθος), une panthère (πάνθηρ), une scolie (σχόλιον), une idylle (εἰδύλλιον), la mandragore (ὁ μανδραγόρας), la manne (τὸ μάννα), la zizanie (τὸ ζιζάνιον), une sandale (σάνδαλον), les orgies (τὰ ὄργια), la panique (φόβος πανικὸς), les chroniques, les

mathématiques (τὰ χρονικά, τὰ μαθηματικά), une philippique (λόγος φιλιππικῆς), καὶ πάλιν un dialecte (διάλεκτος), un épitome (ἐπιτομή), un dièse (δίεσις), un diocèse (ἐπισκοπή), le Synode (ἡ Σύνοδος), le diathèse (ἡ διάθεσις), un écho (ἡ ἠχώ), un ibis (τὸ πτηνὸν ἡ ἴβις), le diamètre (ἡ διάμετρος), un oasis (ἡ ὄασις), un orchestre (ἡ ὀρχήστρα), le Léthé (ἡ Λήθη), le Sphinx (ἡ Σφιγξ), le Styx (ἡ Στύξ), le Pnyx (ἡ Πνύξ), le Charybde et le Scylla (ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις), καὶ εἴτι ἕτερον. Οἱ ἐπόμενοι κανόνες καὶ τοι μὴ περιλαμβάνοντες ἅπαντα τὰ ὀνόματα εἶναι ὅμως ἱκανὸν βοήθημα εἰς τὸν μαθητὴν· τὸ δὲ λοιπὸν θέλει ἀναπληρώσει ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή.

Ὄνόματα γένους ἀρσενικοῦ εἶναι,

α. Τὰ λήγοντα εἰς ment, καὶ μάλιστα εἰς ὅσα ἢ κατάληξις αὕτη προέρχεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ mentum, ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκείνου, οἷον, monument (monumentum), instrument, jugement, testament, document, froment, firmament, élément, κ.τ.λ. ἐξαιρεῖται τὸ jument, (θήλεια ἵππος).

β'. Τὰ εἰς at, οἷον, état, combat, plat, rat, débat, attentat, consulat, κ.τ.λ.

γ'. Τὰ εἰς age, οἷον, âge, fromage, pâturage, orage, courage, partage, κτλ. πλὴν τοῦ image, page, rage, cage, καὶ plage.

δ'. Τὰ εἰς ir, οἷον, désir, plaisir.

ε. Τὰ εἰς au καὶ eau, οἷον, bateau, noyau, château, manteau, chapeau, couteau, κ.τ.λ. πλὴν τοῦ eau (ἐκ τοῦ Λατ. aqua) peau, chaux, καὶ faux (δρέπανον).

ς'. Τὰ εἰς ier, épervier, courier, dossier, pommier, grenadier, κ.τ.λ.

ζ'. Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ fice, artifice, sacrifice, bénéfice, κ.τ.λ.

η. Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, τῶν μηνῶν,

καὶ ὠρῶν τοῦ ἑνιαυτοῦ, οἶον, *lundi, mardi, Mars, Avril, le printemps.*

θ'. Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, *or, cuivre, étain, κ.τ.λ.*

ι. Τὰ πλεῖστα ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, *tilleul, chêne, noyer, κ.τ.λ. πλὴν τοῦ vigne, épine, ronce, yeuse, bourdaine, hièble.*

Ὀνόματα θηλυκοῦ γένους εἶναι:

ά. Τὰ λήγοντα εἰς *ion, οἶον, nation, action, ambition, opinion, soumission, élection, impression κ.τ.λ.* φυλάττοντα τὸ γένος τῆς λατινικῆς καταλήξεως *io, ambitio, onis, opinio, κ.τ.λ.* Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῆς Ἑλλήν. ἢ Λατιν. παραγόμενα κύρια ὀνόματα, οἶον, *Phocion, Scipion, Endymion, κτλ.*

ε'. Τὰ εἰς *ée, οἶον, idée, armée, fumée, érée, renommée, κ.τ.λ.* Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς αἰος κύρια, οἶον *Alcée, Ἀλκαῖος, Tyrtée, Τυρταῖος, ἢ εἰς εἰον προσηγορικὰ, οἶον musée, μουσεῖον, prytanée, πρυτανεῖον, mausolée, μαυσωλεῖον κ.τ.λ.*

γ'. Τὰ εἰς *ie, οἶον, envie, jalousie, folie, κ.τ.λ.* πλὴν τοῦ *incendie, parapluie, amphibie καὶ génie.*

δ'. Ἐν γένει τὰ εἰς φωνῆν ἢ δίφθογγον καὶ ἑνταυτῶ εἰς ε ἄφωνον λήγοντα ὀνόματα εἶναι θηλυκοῦ γένους· ὡς *vue, statue, joie, soie, queue, roue, κ.τ.λ.*

ε. Τὰ εἰς *eur, οἶον, terreur, fureur, horreur, peur, πλὴν τῶν ἐξῆς πέντε bonheur, malheur, honneur, déshonneur καὶ labour.*

ς'. Τὰ εἰς *ité, itude ἢ étude καὶ ure, οἶον, charité, égalité, fraternité, multitude, solitude, mansuétude, ceinture, parure, usure, πλὴν τοῦ murmure, augure.*

ζ'. Τὰ εἰς *esse, jeunesse, noblesse, délicatesse, κ.τ.λ.*

η. Τὰ πλεῖστα ὀνόματα τῶν καρπῶν, *une pomme, une poire, κτλ.*

θ'. Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν καὶ ἑπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς *e, οἶον, la Grèce, la France, l'Italie, πλὴν τοῦ Pelopon-*

nèse· τὰ δὲ εἰς σύμφωνον λήγοντα εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, le Piemont, le Japon, le Brésil, κ.τ.λ.

ε. ε. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, πλὴν τοῦ courage καὶ mérite.

Παρατηρήσεις τινὲς περὶ τῶν ὀνομάτων.

Πολλὰ ὀνόματα παραγόμενα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἢ τῆς λατινικῆς ἐφύλαξαν τὸν τύπον τῶν πλαγίων πτώσεων ἀντὶ τοῦ τῆς ὀνομαστικῆς· τὸ αὐτὸ δηλαδὴ ὕπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν νεωτέραν ἐλληνικὴν, οἷον la Troade, ἐκ τῆς γενικῆς Τρωάδος, l'Elide Ἠλῆς, Tirynthe Τίρυνς, Trébizonde Τραπεζοῦς, κ.τ.λ. (ἐκ τῆς γενικῆς Ἠλίδος, Τίρυνθος, Τραπεζοῦντος)· l'Iliade ἡ Ἰλιάς. Σημειῶ δὲ τοῦτο διότι εἰς πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφραζόντων γίνεται ἀφορμὴ παραδόξων σφαλμάτων.

Συνήθεις καταλήξεις τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων εἶναι ἡ ien, οἷον Athénien, Ἀθηναῖος, ἣτις ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ ensis, Atheniensis, ἐπεκταθεῖσα καταχρηστικῶς καὶ εἰς πολλὰ ὀνόματα μὴ ἔχοντα τοιαύτην παρὰ Λατίνοις κατάληξιν, οἷον Arcadien, Lacédémonien, Corinthien, Italien. Ἔτι ἡ ois, οἷον, Crétois, Carthaginois, Danois, κτλ. ἔτι ἡ ais, οἷον, Anglais, Français, Hollandais, κ.τ.λ.

Δὲν σχηματίζουσι δὲ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἰδιαίτερα κτητικά, ἀλλὰ τὸ Grec σημαίνει Ἕλληνα καὶ ἐλληνικὸς, τὸ Français, Γάλλος, καὶ γαλλικὸς, οἷον la langue française, ἡ γαλλικὴ γλῶσσα· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἐθνικὰ γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος un Anglais, Ἄγγλος, τὰ δὲ κτητικά αὐτῶν διὰ μικροῦ, les mœurs anglaises, τὰ ἀγγλικὰ ἦθη.

Ὄνόματά τινα στεροῦνται πληθυντικοῦ, ὅποια εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, τὰ ἀφρημένα, οἷον la sagesse, l'avarice, la blancheur, κ.τ.λ.

Τὸ δὲ συχνὸν παρὰ Γάλλοις les libertés, ὕπερ κακῶς με-

ταφράζουσί τινες τῶν ἡμετέρων αἰ ἐλευθερίαι, σημαίνει τοὺς θεσμοὺς πολιτείας αὐτονόμου, ἢ τοὺς, ἄλλως, φιλελευθέρους θεσμοὺς. Ἡ λέξις sang (αἷμα) δὲν ἔχει ὡσαύτως πληθυντικόν.

Ἄλλα πάλιν ὀνόματα εἶν' εὐχρηστα μόνον πληθυντικῶς, οἷον, ancêtres, annales, appas, assistants, bestiaux, ciseaux, dépens, entrailles, épousailles, fiançailles, frais (ἔξοδα), funérailles, hardes, mânes, mœurs, pleurs, ténèbres, vèpres, κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ ἐπιθέτου

Οἱ μὲν περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων κανόνες εἶναι οἱ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ τῶν οὐσιαστικῶν πλὴν μικρῶν τινῶν διαφορῶν αἵτινες ἐν τῷ δ'. Κεφ. ἐσημειώθησαν. Λείπεται ἄρα νὰ ἐρμηνεύσωμεν τοὺς κανόνας καθ' οὓς σχηματίζεται τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων.

Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.

ἀ. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τῆ προσθέσει τοῦ e ἀφώνου, οἷον grand (μέγας), grande (μεγάλη)· vrai (ὁ ἀληθής), vraie (ἡ ἀληθής)· ingrat (ὁ ἀγνώμων), ingrâte (ἡ ἀγνώμων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ πρὸ τοῦ τελικοῦ συμφώνου e ἀφώνων μεταβάλλεται εἰς ὁ βρύτονον ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ, οἷον, fier (ὑπερήφανος), fière· amer (πικρὸς) amère.

Τὰ λήγοντα εἰς e ἀφώνων εἶναι γένους κοινου, οἷον, aimable, ἐράσμιος καὶ ἐρασμία, fidèle, πιστὸς καὶ πιστή.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ δὲ εἰς e λήγοντα διγενῆ οὐσιαστικά σχηματίζουσι ὡσεπιτοπολὸν τὸ θηλυκὸν προσλήψει τοῦ sse· οἷον, maître (δεσπότης), maîtresse· prince (ἡγεμὼν), princesse· prêtre (ιερεὺς), prêtresse· prophète (προφήτης), prophétesse· nègre (αἰθίοψ), négresse· tigre (τίγρις), tigresse· κτλ;

γ'. Τὸ ληκτικὸν f τρέπεται εἰς v, vif (ζωηρὸς), vive· naïf (ἀφελής), naïve.

δ'. Τὸ ληκτικὸν x τρέπεται εἰς s, heureux (εὐτυχής), heu-

reuse· jaloux (ζηλότυπος), jalouse· πλὴν τοῦ doux (γλυκὺς),
douce· faux (ψευδής), fausse· roux (πυρρὸς), rousse· préfix
(ὠρισμένος), préfixe.

ε'. Τὰ λήγοντα εἰς el, eil, en, et, on, διπλασιάζουσι τὸ τε-
λικὸν σύμφωνον, οἶον, tel (τοιούτος), telle· pareil (ὅμοιος),
pareille· ancien (παλαιός), ancienne· muet (ἄλλος), muet-
te· bon (ἀγαθός), bonne· σὺν τούτοις δὲ καὶ τὸ nul (οὐδείς),
nulle· gentil (χαρῖεις), gentille· sot (ἀνόητος), sotté· paysan
(χωρικός), paysanne· mol (μαλακός), molle· fol (μωρός),
folle· καὶ τὰ ἐξῆς εἰς s, bas (χαμηλός), basse· gras (παχύς),
grasse· las (κεκμηκός), lasse· épais (πυκνός), épaisse· gros
(ἐγκωδής), grosse· exprès (ἐκτός), expresse.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Δὲν διπλασιάζουσι δὲ τὸ t, καίτοι λήγουσι εἰς el, τὰ ἐξῆς,
complet (ἐντελής), concret (πηκτός), discret (διακριτικός), secret (μυστι-
κός), inquiet (ἀνίσυχος) καὶ replet (εὐτραφής)· τὸ θηλυκὸν complète, con-
crète, κτλ.

ς'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς eur ἄλλα μὲν τρέπουσι τὴν κατά-
ληξιν ταύτην εἰς euse· οἶον, trompeur (ἀπατεῶν), trom-
peuse· danseur (χορευτής), danseuse· ἄλλα δὲ εἰς rice οἶον,
lecteur (ἀναγνώστης), lectrice· protecteur (προστάτης),
protectrice· conducteur (ὁδηγός), conductrice· σὺν οἷς καὶ
τὸ ambassadeur (πρέσβυς) ambassadrice· καὶ τινα δὲ εὐά-
ριθμα εἰς resse, ἤτοι, vengeur (ἐκδικητής), vengeresse·
pêcheur (ἀμαρτωλός), pécheresse· bailleur (ἐκμισθωτής),
bailleresse· demandeur (ἐνάγων), demanderesse· devineur
(μάντις), devineresse, enchanteur (γόης), enchateresse
καὶ chasseur (κυνηγός), chasseresse. Τὰ δὲ εἰς eur συγκρι-
τικά, τὰ ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγόμενα, προσλαμβάνουσι
ἀπλῶς τὸ e ἄφωνον· οἶον, meilleur (melior) βελτίων, meil-
leure· majeur (major) ἐνῆλιξ, majeure· supérieur (supe-
rior) ἀνώτερος, supérieure· inférieur (κατώτερος) infé-
rieure, κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς rice ὅσα παράγονται ἐκ τοῦ λα-
τινικοῦ, οἶον protecteur (λ. protector) protectrice· libérateur (liberator)

libératrice. Τὰ δὲ ἀπὸ γαλλικοῦ ῥήματος ἀμέσως παραγόμενα τρέπουν τὸ eur εἰς euse, εἶν trompeur (ἐκ τοῦ tromper, ἀπατῶ), trompeuse· flatter (flatter κολλακεύω), flatteuse.

Ζ'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς e τὰ μὲν ἐξῆς τρία blanc (λευκός), franc (ἐλεύθερος), sec (ξηρὸς), ἔχουσι θηλυκὰ blanche, franche, sèche· σὺν τούτοις καὶ τὸ frais (δροσερὸς), fraîche· τὰ δὲ ἐξῆς τέσσαρα, Grec (Ἕλληνας), public (δημόσιος), caduc (βαθύγηρος), Turc (Τουρκοί), ἔχουσι θηλυκὰ Grecque, publique, caduque, turque.

η'. Τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἔχουσι διττὸν ἀρσενικὸν, beau (ὠραῖος), πρὸ συμφώνου καὶ bel πρὸ φωνήεντος· nouveau (νέος), καὶ nouvel, mou (μαλακός), καὶ mol, fou (μωρός), καὶ fol, vieux (γηραλέος) καὶ vieil· οἶον, un beau cheval, un bel arbre· un nouveau chapeau, un nouvel habit.

Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων αὐτῶν γίνεται ἐκ τοῦ ἐτέρου τῶν ἀρσενικῶν, τοῦ λήγοντος εἰς l' belle, nouvelle, folle, molle, vieille. Ἐνταῦθα σημειωτέον καὶ τὸ jumeau, jumelle καὶ εἶτι ἄλλο τοιοῦτότροπον.

Τὰ ἐπίθετα bénin (χρηστὸς), καὶ malin (κακεντρεχῆς) ἔχουσι θηλυκὰ bénigne, maligne· τὸ long (μακρὸς) καὶ oblong (προμήκης), longue, oblongue, τὸ favori (ἀγαπητὸς), coi (ἤρεμος), favorite, coite. τὸ δὲ tiers (τρίτος), tierce.

Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.

Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες τύπον ἰδιαιτέρον συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν μεταχειρίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ἐπιτατικὰ μόρια plus μᾶλλον, moins ἥττον, très λίαν, fort σφόδρα, κτλ. μετὰ τῶν θετικῶν.

Ἀκριβολογοῦσι δὲ περὶ τὴν θεωρίαν τοῦ συγκριτικοῦ διακρίνοντας αὐτὸ εἰς συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον (comparatif de supériorité), συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον (comparatif d'infériorité), καὶ συγκριτικὸν ἰσότητος (comparatif d'égalité)· καὶ τὸ μὲν πρῶτον κάτασκευάζουσι διὰ τοῦ μορίου plus,

οἶον, plus sage μάλλον σοφός=σοφώτερος, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ moins, moins sage, ἤττον σοφός, τὸ δὲ τρίτον, τὸ τῆς ἰσότητος, διὰ τοῦ aussi, aussi sage, ἐπίσης ἢ τοσοῦτον σοφός.

Παραδείγματα. (Συγκριτικὸν κατὰ τὸ μάλλον) la rose est plus belle que la violette, τὸ ρόδον ἐστὶν ὠραιότερον τοῦ ἴου. (Συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἤττον) le naufrage et la mort sont moins funestes que les plaisirs qui attaquent la vertu (Fénélon). Τὸ ναυάγιον καὶ ὁ θάνατος εἰσὶν ὀλιγώτερον ὀλέθρια δεινὰ παρὰ τὰς ἡδονὰς αἰτινες μάχονται πρὸς τὴν ἀρετὴν. (Συγκριτικὸν τοῦ ἴσου) Milton est aussi grand poète que Virgile, ὁ Μίλτων εἶναι ἐπίσης μέγας ποιητὴς ὡς ὁ Βιργίλιος.

Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι οἱ δύο τῆς συγκρίσεως ὄροι συνδέονται διὰ τοῦ συνδέσμου que ὅστις ἀναλογεῖ μὲν πρὸς τὸν συγκριτικὸν ἢ τῶν ἀρχαίων, εἰς δὲ τὴν καθομιλουμένην ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἀπὸ ἢ παρὰ μετ' αἰτιατικῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ μάλλον ἢ κατὰ τὸ ἤττον συγκριτικοῦ, καὶ διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς ἰσότητος.

Μόνα τὰ ἐξῆς ἐπίθετα, bon (ἀγαθός), mauvais (κακός), petit (μικρός), ἔχουσιν ἀπλοῦν συγκριτικὸν παραγόμενον ἐκ τῆς Λατινικῆς, ἦτοι, meilleur (κρείσσων), pire (χειρῶν) moindre (ἐλάσσων).

Ὑπερθετικά. Διαστέλλουσι δὲ καὶ δύο εἶδη ὑπερθετικοῦ, ὑπερθετικὸν σχετικὸν ἢ πρὸς τι (superlatif relatif), καὶ ἀπόλυτον ἢ καθόλου ὑπερθετικὸν (superlatif absolu). Τὸ πρῶτον γίνεται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἐνάρθρως λαμβανομένου, καὶ συντάσσεται μετὰ γενικῆς ὡς παρ' Ἑλλήσιν· οἶον, Socrate est le plus sage des hommes, Σωκράτης ἐστὶν ἀνθρώπων σοφώτατος· la rose est la plus belle des fleurs, τὸ ρόδον ἐστὶ κάλλιστον τῶν ἀνθέων· ἔνθα ἡ ὑπεροχὴ τῶν ποιότητων θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς ἕτερα, ἦτοι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τὸ κάλλος τοῦ ρόδου πρὸς τὰ λοιπὰ ἄνθη κτλ.

Εἰς δὲ τὸ καθόλου ὑπερθετικὸν δὲν γίνεται τοιαύτη παράθε-

αις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἀσχέτως καὶ καθ' ἑαυτὸ σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ θετικοῦ προσθέσει ἐπιτατικοῦ τινὸς μορίου, *très, fort, extrêmement* κ.τ.λ. οἶον, *Cicéron était très éloquent*, ὁ Κικέρων ἦν εὐφραδέστατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

Τούτων ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη ὡς καὶ παρ' ἡμῖν τὰ Ἀπολελυμένα (*noms de nombre cardinaux*), τὰ Τακτικά (*noms de nombre ordinaux*), Ἀθροιστικά (*collectifs*) κτλ.

Ἀπολελυμένα ἀριθμητικά.

un	ἓν
deux	δύω
trois	τρία
quatre	τέσσαρα
cinq	πέντε
six	ἕξ
sept	επτὰ
huit	ὀκτὼ
neuf	ἐννέα
dix	δέκα
onze	ἐνδεκά
douze	δώδεκα
treize	δεκατρία
quatorze	δεκατέσσαρα
quinze	δεκαπέντε
seize	δεκαἕξ
dix-sept	δεκαεπτὰ
dix-huit	δεκαοκτὼ
dix-neuf	δεκαεννέα

vingt	εἴκοσι
vingt-un	εἴκοσιέν
vingt-deux κτλ.	εἴκοσιδύω κτλ.
trente	τριάκοντα
quarante	τεσσαράκοντα
cinquante	πεντήκοντα
soixante	ἑξήκοντα
soixante-dix	ἑβδομήκοντα
soixante-onze	ἑβδομήκοντα ἕν
quatre-vingts	ὀγδοήκοντα
quatre-vingt-dix	ἐννεήκοντα
cent	ἑκατὸν
deux cents	διακόσια
trois cents	τριακόσια
mille	χίλια
onze cents	χίλια ἑκατὸν
douze cents	χίλια διακόσια.

Ἐξ ὧν τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμητικῶν τὸ un σχηματίζει θηλυκὸν γένος, une· τὰ λοιπὰ εἶναι ἀκλιτα. Τὸ vingt ὅμως καὶ cent ὅταν πολλαπλασιάζονται ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν προσλαμβάνουσι τὸ s τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς εἰς τὸ quatre-vingts, ὀγδοήκοντα, deux-cents διακόσια, ἐκτὸς ἂν ἔπεται καὶ ἄλλος ἀριθμὸς, quatre-vingt-cinq, ὀγδοήκοντα πέντε, deux-cent-cinquante, διακόσια πενήκοντα.

Ἀμετάβλητα μένουσιν ἐπίσης καὶ ἐπὶ χρονολογίας ὡς en l'an mil huit cent, ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι καὶ τὸ mil γράφεται εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἥτοι ἐπὶ χρονολογίας, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ mille.

Τὰ δὲ τακτικὰ παράγονται ἐκ τῶν ἀπολελυμένων καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς· premier, πρῶτος· deuxième ἢ second, δεῦτερος· troisième, τρίτος· quatrième, τέταρτος· cinquième, πέμπτος· sixième, ἕκτος· septième, ἑβδομος· huitième ὀγδοος· neuvième, ἑννατος· dixième, δέκατος· vingtième, εἰκοστός·

vingt-unième, είκοστός πρώτος· trentième, τριακοστός· quarantième, τεσσαρακοστός, κτλ.

Ἐπὶ τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν μεταχειρίζονται τὰ ἀπολελυμένα ἀντὶ τῶν τακτικῶν, οἷον, τὸ Louis XIV ἀπαγγέλλεται Louis quatorze, καὶ οὐχὶ quatorzième, τὸ Henri IV Henri quatre· πλὴν τοῦ πρώτου, διότι φητέον Henri premier καὶ οὐχὶ un.

Ἀθροιστικά (noms de nombre collectifs)· une dixaine, δεκάς· une douzaine, δωδεκάς· une vingtaine, εἰκάς· une centaine, ἑκατοντάς· un millier, χιλιάς· un million, ἑκατομμύριον.

Κλασματικά (partitifs) un demi, τὸ ἡμισυ· un tiers, τὸ τριτημόριον· un quart, τὸ τεταρτημόριον, κ.τ.λ.

Ἀυξητικά (augmentatifs)· le double, τὸ διπλοῦν· le triple, τὸ τριπλοῦν· le centuple, τὸ ἑκατονταπλοῦν.

Τὰ δὲ ποσότητος ἐπιρρήματα, ἅπαξ, δις κτλ. γίνονται τῇ προσθέσει τοῦ fois εἰς τὰ ἀπολελυμένα ἀριθμητικά, une fois, deux fois, dix fois, mille fois. Ἔνθα σημειώτεον ὅτι τὸ vingt fois σημαίνει ἐνίοτε ὄχι τὸ εἰκοσάκις ἀκριβῶς, ἀλλὰ τὸ πολλάκις· ὡς καὶ τὸ cent fois, mille fois, μυριάκις. Καθ' ὅμοιον τρόπον λέγουσι καὶ les mille et une nuits αἱ μυρία νύκτες· (οἱ Ἀραβικοὶ μῦθοι) les mille et un contes (τὰ μυρία διηγήματα).

Ἡ δὲ κοινὴ γλῶσσα μεταχειρίζεται εἰς ἀναλόγους περιστάσεις τὸ χίλιοι δύο, θέλουσα νὰ σημάνη μέγαν ἀριθμὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

Πέντε εἶναι τὰ εἶδη τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς. Προσωπικαὶ (pronoms personnels), Δεικτικαὶ (démonstratifs), Κτητικαὶ (possessifs), Ἀναφορικαὶ (relatifs), καὶ Ἀόριστοι (indéfinis).

Προσωπικά.

Τοῦ πρώτου προσώπου.

Ἐνικός.

Ὄν.	je	ἡ	moi	ἐγὼ
Γεν.		de	moi	ἐμοῦ
Δοτ.		à	moi, moi καὶ me	ἐμοὶ
Λίτ.			moi καὶ me	ἐμὲ
Ἄφ.		de	moi	παρ' ἐμοῦ

Πληθυντικός.

Ὄν.		nous	ἡμεῖς
Γεν.		de nous	ἡμῶν
Δοτ.		à nous καὶ nous	ἡμῖν
Λίτ.		nous	ἡμᾶς
Ἄφ.		de nous	παρ' ἡμῶν

Τοῦ δευτέρου προσώπου.

Ἐνικός.

Ὄν.	tu	ἡ	toi	σὺ
Γεν.		de	toi	σοῦ †
Δοτ.		à	toi, toi καὶ te	σοὶ
Λίτ.			toi καὶ te	σὲ
Κλητ.		ó	toi	ὦ σὺ
Ἄφ.		de	toi	παρὰ σοῦ

Πληθυντικός.

Ὄν.		vous	ὑμεῖς
Γεν.		de vous	ὑμῶν
Δοτ.		à vous καὶ vous	ὑμῖν
Λίτ.		vous	ὑμᾶς
Κλητ.		ó vous	ὦ ὑμεῖς
Ἄφ.		de vous	παρ' ὑμῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου Ἄρσενικά.

Ἐνικός.

Ὄν.	il	ἡ	lui	αὐτός
Γεν.		de	lui	αὐτοῦ

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

Δοτ.	à lui και lui	αὐτῷ
Λίτ.	lui και le	αὐτὸν
Ἀφ.	de lui	παρ' αὐτοῦ
	Πληθυντικός.	
Ὀν.	ils ἢ eux	αὐτοὶ
Γεν.	d' eux	αὐτῶν
Δοτ.	à eux και leur	αὐτοῖς
Λίτ.	eux και les	αὐτούς
Ἀφ.	d' eux	παρ' αὐτῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου θηλυκαί.

Ἐνικός.

Ὀν.	elle	αὐτή
Γεν.	d' elle	αὐτῆς
Δοτ.	à elle και lui	αὐτῇ
Λίτ.	elle και la	αὐτήν
Ἀφ.	d' elle	παρ' αὐτῆς

Πληθυντικός.

Ὀν.	elles	αὐταὶ
Γεν.	d' elles	αὐτῶν
Δοτ.	à elles και leur	αὐταῖς
Λίτ.	elles και les	αὐτάς
Ἀφ.	d' elles	παρ' αὐτῶν

Παρατηρήσεις. α. Ἐκ τῶν διττῶν ὀνομαστικῶν *je* και *moi*, *tu* και *toi*, *il* και *lui*, αἱ μὲν *je*, *tu*, *il* χρησιμεύουν εἰς δεῖξιν τοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, διὸ και συνοδεύουν πάντοτε τοὺς χρόνους αὐτῶν, οἷον, *je chante*, *tu chantes*, *il chante* ἄδω, ἄδεις, ἄδει. Αἱ δὲ *moi*, *toi*, *lui* λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· οἷον, *qui chante?* τίς ἄδει; *moi*, ἐγώ.

β. Τὴν δοτικὴν *moi* ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου *à moi* μεταχειρίζονται ἐν τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει· οἷον, *donnez-moi*, δός μοι, τὴν δὲ *me* εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὅτε και προτάσσεται τοῦ ῥήματος· οἷον, *il me parle*, μοὶ ὁμιλεῖ, ἴσον τῷ *il parle à moi*. Τὸ αὐτὸ λέγομεν και περὶ τῶν λοιπῶν

δοτικῶν, à toi, toi καὶ te, à lui καὶ lui, à nous καὶ nous, (ὄρα καὶ Σyntaxt.)

γ'. Ὁμοίως αἱ αἰτιατικαὶ me, te, le, la, les προτάσσονται τῶν ρημάτων, καὶ ἀναλογοῦσι πρὸς τὰς τῆς νῦν ἑλληνικῆς με=ἐμὲ, τὸν=αὐτόν, τὴν==αὐτήν· οἷον il me connaît, (με γνωρίζει), ἀντὶ τοῦ il connaît moi (γνωρίζει ἐμὲ), je le connais, τὸν γνωρίζω, ἀντὶ τοῦ je connais lui (γνωρίζω αὐτόν).

Ἔχουσι δὲ καὶ μίαν τριτοπρόσωπον αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, τὴν soi.

Γεν.	de soi	ἑαυτοῦ, ἑαυτῆς
Δοτ.	à soi καὶ se	
Αἰτ.	soi καὶ se	
Ἀφ.	de soi	

Τὰς δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου αὐτοπαθεῖς ἀναπληροῦσι διὰ τῶν προσωπικῶν καὶ τῆς ἀορίστου même· οἷον, moi-même ἐγὼ αὐτός, de moi-même, ἑμαυτοῦ nous-mêmes, ἡμεῖς αὐτοί· de nous-mêmes, ἡμῶν αὐτῶν· toi-même, σὺ αὐτός· de toi-même, σαυτοῦ, κτλ.

Δεικτικά.

ce ἢ cet	οὗτος
cette	αὕτη
ces	οὗτοι καὶ αὗται

Ἡ μὲν ce πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος h, οἷον, ce roi, οὗτος ὁ βασιλεὺς, ce héros, οὗτος ὁ ἥρωας· ἢ δὲ cet πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ ψιλοῦ h, cet ami, οὗτος ὁ φίλος· cet homme, οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Λαμβάνονται δὲ αἱ ἀντωνυμίαι αὗται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς. Ἄλλ' ἢ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ce ἔχει ἐνίοτε ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν· οἷον, ce qui plaît, ἐκεῖνο ὑπερ=ὅ,τι ἀρέσκει.

Αἱ ἀπλαῖ δεικτικά ἀντωνυμίαι συντιθέμεναι μετὰ τῶν προσωπικῶν παράγουσι τὰς συνθέτους δεικτικάς.

celui	ἐκεῖνος
ceux	ἐκεῖνοι
celle	ἐκεῖνη
celles	ἐκεῖναι

αἵτινες δὲν λαμβάνονται οὐδέποτε μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἔχουσι ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν· οἶον, *celui qui aime la vertu*, ἐκεῖνος ὅστις ἀγαπᾷ = ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρετὴν. Ἄλλοτε δὲ τὰς μεταχειρίζονται ὅπου ἡμεῖς βάλλομεν τὸ ἄρθρον κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὀνόματος, *la république d'Athènes et celle de Rome*, ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ τῆς Ρώμης.

Εἰς τὰς δεικτικὰς Ἀντωνυμίας προστίθενται πολλάκις τὰ μόρια *ci* καὶ *là*, *celui-ci* οὗτος· *celui-là* ἐκεῖνος, *celle-ci* αὐτή, *celle-là* ἐκεῖνη· *ceci* τουτί· *cela*, ἐκεῖνο.

Κτητικά.

Ἄρ. Ἐνικός.

Ἄρσεν.
mon ἐμός,
ton σός,
son ἐός (ἰδικός του)
notre ἡμέτερος καὶ τέρα
votre ὑμέτερος καὶ τέρα
leur σφέτερος (ἰδικός των) καὶ τέρα

Ἄρ. Πληθυντικός.

Θηλυκ. Γένους κοινού.
ma ἐμή, *mes* ἐμοὶ καὶ ἐμαὶ
ta σή, *tes* σοὶ καὶ σαὶ
sa ἐή *ses* ἐοὶ καὶ ἐαὶ
nos ἡμέτεροι καὶ τεραι
vos ὑμέτεροι καὶ τεραι
leurs σφέτεροι καὶ τεραι

Οἶον, *mon père*, ὁ ἐμός πατήρ ἢ πατήρ μου· *ma mère*, ἡ ἐμή μήτηρ = μήτηρ μου· *notre père*, ὁ ἡμέτερος πατήρ = πατήρ μας· *nos parents*, οἱ ἡμέτεροι γονεῖς = γονεῖς μας· *son livre*, τὸ ἐόν βιβλίον = βιβλίον του ἢ της· *sa maison*, ἡ ἐή οἰκία = οἰκία του ἢ της κτλ. ἤτοι συμφωνοῦσιν αἱ ἀντωνυμῖαι αὗται κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σημαίνοντος τὸ κτῆμα.

Μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἢ *h* ψιλοῦ ἀρχομένων θηλυκῶν ὀνομάτων μεταχειρίζονται χάριν εὐφωνίας τὰς ἀντωνυμίας

mon, ton, son, ἀντί τῶν ma, ta, sa, οἶον, mon âme, ἡ ἐμὴ ψυχὴ, ton âme, son âme· ὄχι ma âme κτλ.

Καὶ αἱ μὲν ἀνωτέρω κτητικαὶ λαμβάνονται πάντοτε μετὰ τινος ὀνόματος ἐπιθετικῶς· διὸ καὶ οἱ νεώτεροι τῶν γραμματικῶν κτητικὰ ἐπίθετα κκλοῦσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ ἐφεξῆς κατὰ μὲν τὴν σημασίαν καὶ δύναμιν ἄν διαφέρουσι τῶν ἀνωτέρω, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τίθενται πάντοτε καθ' ἑαυτάς, ἐννοουμένου ἀπὸ κοινοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ κτήματος. Κλίνονται δὲ αὐταὶ μὲν ἐνάρθρως, ἐκεῖναι δὲ ἀνάρθρως.

Ἄρ. Ἐνικός.

Ἄρ. Πληθυντικός.

Ἄρσεν.	Θηλ.	Ἄρσεν.	Θηλ.
le mien	la mienne	les miens	les miennes
le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
le sien	la sienne	les siens	les siennes
le nôtre	la nôtre	les nôtres	} γένους κοινοῦ.
le vôtre	la vôtre	les vôtres	
le leur	la leur	les leurs	

Οἶον, votre livre et le mien· τὸ βιβλίον σου καὶ τὸ ἐμὸν (βιβλίον)· sa maison et la mienne, ἡ οἰκία του καὶ ἡ ἐμή· leur patrie et la nôtre, ἡ πατρίς των καὶ ἡ ἡμετέρα κτλ.

Ἐναφορικαί.

Αὗται εἶναι τρεῖς, ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ qui (ὅς, ἡ, οὗ, αὐ)· ἡ ἑνάρθρος lequel (ὅστις), καὶ ἡ κατ' ἐννοιαν οὐδετέρου γένους quoi (ὅ).

ἀ. qui (ὅς).

Ὄν.	qui	} κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ.
Γεν.	de qui ἢ dont	
Δοτ.	à qui	
Αἰτ.	que	
Ἄρ.	de qui ἢ dont	

β'. lequel (ὅστις).

	Ἐνικός.	Ἄρσενικ.	Πληθυντικ.
Ὀν. καὶ Αἰτ.	lequel		lesquels
Γεν. καὶ Ἄφ.	duquel		desquels
Δοτ.	auquel		auxquels

	Ἐνικός.	Θηλυκ.	Πληθυντικ.
Ὀν. καὶ Αἰτ.	laquelle		lesquelles
Γεν. καὶ Ἄφ.	de laquelle		desquelles
Δοτ.	à laquelle		auxquelles

ΣΗΜ. Τὸ ἄρθρον ἀποτελεῖ μίαν λέξιν μετὰ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ προφέρεται ὡς ἰάν ἢ το γεγραμμένον ἐν διαστάσει.

γ'. quoi (ὅ).

Ὀν. καὶ Αἰτ.	quoi
Γεν.	de quoi
Δοτ.	à quoi

Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν τάττουσι καὶ τὰς δύο μονοσυλλάβους ἀντωνυμίας en καὶ y. Καὶ ἡ μὲν en ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τριτοπροσώπου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ y μὲ δοτικὴν. (Ὅρα καὶ Συντακτικόν).

Αἱ ἀναφορικαὶ χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐρωτηματικαὶ οὐσαὶ σχεδὸν αἱ αὐταί.

ἀ. qui? τίς; que? τί;

Ἡ qui ἐπὶ προσώπων, ἡ δὲ que ἐπὶ πραγμάτων· οἶον, qui cherchez-vous? τίνα ζητεῖς; que cherchez-vous? τί ζητεῖς;

β'. quel? quelle? ποῖος; ἢ ὁποῖός τις, quel homme est-ce? ὁποῖός τις ὁ ἀνὴρ;

γ'. lequel? laquelle? τίς ἐξ ὄλων; οἶον, προκειμένου περὶ οἰκιῶν λέγουσι, laquelle avez-vous achetée? τίνα ἐξ αὐτῶν ἠγοράσατε; καὶ μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ deux, lequel de deux? πότερος;

δ'. quoi? τί; pour quoi? διὰ τί;

Ἄοριστοι.

Τούτων εἰσὶν εἶδη τρία. α'. Αἱ ἀεὶ μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς συναπτόμεναι, αἵτινες καὶ ἐπίθετα ἀοριστολογικὰ καλοῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων. β'. Αἱ ἀεὶ καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμεναι. γ'. Αἱ ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτὰς, ποτὲ δὲ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐκφερόμεναι.

Εἶδος α'. quelque, τίς· chaque, ἕκαστος· quelconque, ὅστις δῆποτε· certain, τίς· οἷον chaque homme, ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων· certain auteur, συγγραφεὺς τις κτλ.

Εἶδος β'. quelqu'un, εἷς τις· chacun, ἕκαστος· personne οὐδεὶς· rien, οὐδέν· autrui, ἄλλος· on, τίς.

ΣΗΜ. Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας on μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, on dit, on frappe à la porte, ὑπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν διὰ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν, λέγουσι, κρούουσι τὴν θύραν· ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τῶν παθητικῶν, λέγεται κτλ.

Εἶδος γ'. nul, nulle, οὐδεὶς· aucun, aucune, οὐδεὶς· tel telle, τοιοῦτος· plusieurs, πολλοὶ καὶ πολλαί· tout, toute, πᾶς, πᾶσα· tous, πάντες· l'un l'autre, ἀλλήλους κτλ.

Εἶναι δὲ καὶ τέταρτόν τι εἶδος, τῶν συνθέτων ἐξ ἀντωνυμίας καὶ τοῦ συνδέσμου que, αἵτινες καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς· οἷον, qui que ce soit, ὅστις καὶ ἂν ἦναι (ὅστις δῆποτε)· quoi que ce soit, (ὅ,τι δῆποτε)· quoi que, quel que, quelle que· οἷον, quoi que vous fassiez, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃς· quel que soit votre mérite· οἰαδῆποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀξία σου. (Ὅρα περὶ τούτων καὶ Συντακτικόν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Ῥήματος.

Παρεπόμενα τοῦ ῥήματος εἶναι ἀριθμὸς (nombre), πρόσωπον (personne), χρόνος (temps), ἔγκλισις (mode), διάθεσις (voix), συζυγία (conjugaison).

Διαθέσεις εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive) οὐδετέρη (neutre), μέση ἢ αὐτοπαθὴς (réfléchie).

Συζυγίαι τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. Πρώτη ἢ εἰς *er*, οἷον *aimer* (ἀγαπᾶν)· δευτέρα ἢ εἰς *ir*, οἷον *punir* (κολάζειν)· τρίτη ἢ εἰς *oir*, οἷον *recevoir* (δέχεσθαι), τετάρτη ἢ εἰς *re*, οἷον *rendre* (ἀποδίδειν).

Ἐγκλίσεις πέντε.

α. *Indicatif* ὀριστική.

β. *Conditionnel*, μεταφράζεται κοινῶς ὑποθετική· ἐκφράζει δὲ εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις τὸ συμπέρασμα, οὐχὶ τὴν ὑπόθεσιν· οἷον, *Si les Grecs étaient unis ils seraient invincibles*. Ἄν οἱ Ἕλληνας ὠμονόουν ἤθελον εἶσθαι ἀήττητοι. Ἄλλοτε πάλιν ἐμφαίνει ἀπλῶς τὸ δυνατόν ἢ πιθανόν τῆς πράξεως, ὡς τῶν ἀρχαίων ἢ εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν· ἢ μετριάζει καὶ κολάζει τὸ λίαν ἀπότομον καὶ ἀποφθεγματικὸν τῆς ὀριστικῆς, οἷον *je voudrais vous parler*, ἤθελον νὰ σοὶ ὁμιλήσω.

γ. *Impératif*, προστακτική.

δ. *Subjonctif*, ὑποτακτική, καὶ εὐκτική ἢ αὐτή.

ε. *Infinitif*, ἀπαρέμφατος.

Περὶ σημασίας χρόνων.

Χρόνοι εἶναι ὀκτώ.

α. *Présent*, ἐνεστώς· οἷον *je parle*, λαλῶ.

β. *Imparfait*, παρατατικός, οἷον *je parlais*, ἐλάλουν.

γ. *Prétérit défini*, ὀριστος. Ἐκφράζει πράξιν ἣτις ἐγένετο ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν χρόνῳ ὠρισμένῳ καὶ ὀλοκλήρως παρωχημένῳ ὡς χθὲς, πέρυσι, κτλ. ὕπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα *Prétérit défini* (παρωχημένος ὠρισμένος)· οἷον *hier je parlai*, χθὲς ἐλάλησα.

δ. *Prétérit indéfini*, παρακείμενος. Ἐκφράζει ἐπίσης πράξιν ἣτις ἐγένετο ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν μὴ ὠρισμένῳ χρόνῳ ὕπερ σημαίνει καὶ τ' ὄνομα (παρωχημένος μὴ ὠρισμένος)· ἢ ὠρισμένῳ μὲν, μὴ ὀλοκλήρως δὲ παρελθόντι, οἷον *j'ai parlé aujourd'hui*, σήμερον ἐλάλησα. Τὸν ὀνόμασα δὲ παρακείμενον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὁμοιότητα, καὶ διότι τὸ ἐλληνικὸν

γέγραφα, λελάληκα, δὲν μεταφράζεται καταλληλότερον γαλλιστί εἰμὴ διὰ τοῦ *j'ai écrit, j'ai parlé*, ὕπερ ἢ νεωτέρα ἑλληνικὴ λέγει ἔχω γεγραμμένον κτλ.

έ. *Prétérit antérieur*, ἀόριστος δεύτερος. Ὁ χρόνος οὗτος συνοδεύεται συνήθως ὑπὸ χρονικοῦ τινὸς μορίου, οἷον *après que, ἀφοῦ, dès que, ἅμα, après que j'eus parlé, je sortis, ἀφοῦ ὠμίλησα ἐξῆλθον, ἐξ οὗ καὶ τ' ὄνομα antérieur* (πρότερος), διότι ἐκφράζει τῶντι προτεραιότητα πράξεως· πρῶτον ὠμίλησα, ἔπειτα ἐξῆλθον.

ς'. *Plus-que-parfait*, ὑπερσυντελικός· οἷον, *j'avais parlé*, εἶχον ὠμιλήσει.

ζ'. *Futur*, μέλλον· *je parlerai*, θέλω ὠμιλήσει.

ή. *Futur passé*, μέλλον τετελεσμένος· *j'aurai parlé*· θέλω ἔχει ὠμιλημένα· *demain j'aurai écrit la lettre*· αὔριον θέλω ἔχει γεγραμμένην τὴν ἐπιστολήν· καὶ οὗτος συνοδεύεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὑπὸ μορίου τινὸς χρονικοῦ, ὅποτε καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς· *quand j'aurai parlé, ἀφοῦ ὠμιλήσω*. Ἄλλοτε ἔχει σημασίαν καὶ δύναμιν ὑποθετικοῦ ἀορίστου, οἷον, *vous l'aurez vu, θὰ τὸν εἶδες· vous l'aurez connu, θὰ τὸν ἐγνώρισες*.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα *aller* (ὑπάγω) καὶ *venir* (ἔρχομαι) συναπτόμενα μετ' ἀπαρμυφάτου ἀποτελοῦσι περίφρασιν τινα συχνοτάτην εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· οἷον, *je vais lire, κῦτίκα ἀναγνώσω*· ἤτοι εἶδος τι μετ' ὀλίγον *Méllontous· je viens de lire, ἄρτι ἢ ἑναγχος ἀνέγνω*· ἤτοι εἶδος τι *Παρακειμένου*. Ὁμοίον τι εἶναι τὸ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἔφθην μετὰ μετοχῆς, ὡς ἔφθην εἰπὼν, γαλλιστί, *comme nous venons de lire*.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι οἱ χρόνοι τῶν ῥημάτων διαίρουσιν εἰς ἀπλοῦς (*temps simples*) καὶ συνθέτους (*temps composés*). Ἀπλοῖ εἶναι ὁ *présent, imparfait, préterit défini*, καὶ *futur*· σύνθετοι δὲ οἱ λοιποὶ τέσσαρες. Εἶναι δὲ σύνθετοι ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς καὶ τῶν δύο ῥημάτων *avoir* (ἔχειν) καὶ *être* (εἶναι), τὰ ὅποια διὰ τοῦτο καλοῦνται βοηθητικὰ (*verbes auxiliaires*).

Τοιοῦτους συνθέτους χρόνους ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ,

ὡς τὸν παθητικὸν παρακείμενον τῆς εὐκτικῆς καὶ ὑποτακτικῆς· τετυμμένος εἶην, τετυμμένος ἐάν ᾧ· καὶ ἡ νεωτέρα.

Συνειθίζουσι δὲ οἱ Γάλλοι νὰ ἐκφέρωσι τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ῥημάτων συνωδευμένα μὲ τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, je, tu, il, ἢ elle, nous, vous, ils ἢ elles· οἶον, j'aime, tu aimes, il aime· nous aimons, vous aimez, ils aiment. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὴν πτωχείαν τῶν καταλήξεων, αἵτινες ὁμοειδεῖς οὔσαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς διάκρισιν τῶν προσώπων.

Ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, τὰ δύο βοηθητικὰ ῥήματα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν ῥημάτων, προτάττονται συνήθως τοῦ τύπου τῶν τεσσάρων συζυγιῶν.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ AVOIR (EXEIN).

	INDICATIF.	nous eûmes
	<i>Présent.</i>	vous eûtes
j'ai		ils eurent
tu as		
il a		<i>Prétérit indéfini.</i>
nous avons		j'ai eu
vous avez		tu as eu
ils ont		il a eu
	<i>Imparfait.</i>	nous avons eu
j'avais		vous avez eu
tu avais		ils ont eu
il avait		
nous avions		<i>Prétérit antérieur.</i>
vous aviez		j'eus eu
ils avaient		tu eus eu
	<i>Prétérit défini.</i>	il eut eu
j'eus		nous eûmes eu
tu eus		vous eûtes eu
il eut		ils eurent eu

Plus-que-parfait.

j'avais eu
tu avais eu
il avait eu
nous avions eu
vous aviez eu
ils avaient eu

Futur.

j'aurai
tu auras
il aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

Futur passé.

j'aurai eu
tu auras eu
il aura eu
nous aurons eu
vous aurez eu
ils auront eu

Prétérit.

j'aurais eu
tu aurais eu
il aurait eu
nous aurions eu
vous auriez eu
ils auraient eu

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse eu
tu eusses eu
il eût eu
nous eussions eu
vous eussiez eu
ils eussent eu

IMPERATIF. (α)

aie (β'. πρόσ. ἐνικ.)
ayons (α. πρόσ. πληθ.)
ayez (β'. πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

CONDITIONNEL.

Présent.

j'aurais
tu aurais
il aurait
nous aurions
vous auriez
ils auraient

Présent ἢ Futur.

que j'aie
que tu aies
qu'il ait
que nous ayons
que vous ayez
qu'ils aient

(α) ὡς τρίτα πρόσωπα προστακτικῆς χρησιμεύουσι τὰ τῆς ὑποτακτικῆς qu'il ait, qu'ils aient. Ὅττω καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἑξαμάτων.

<i>Imparfait.</i>	que nous eussions eu
que j'eussé	que vous eussiez eu
que tu eussés	qu'ils eussent eu
qu'il eût	
que nous eussions	INFINITIF.
que vous eussiez	
qu'ils eussent	<i>Présent.</i>
<i>Prétérit.</i>	avoir
que j'aie eu	<i>Prétérit.</i>
que tu aies eu	avoir eu
qu'il ait eu	
que nous ayons eu	PARTICIPE.
que vous ayez eu	
qu'ils aient eu	<i>Présent.</i>
	ayant
<i>Plus-que-parfait.</i>	<i>Passif.</i>
que j'eusse eu	eu, eue
que tu eusses eu	<i>Prétérit.</i>
qu'il eût eu	ayant eu

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ETRE (EINAI).

INDICATIF.	<i>Imparfait.</i>
<i>Présent.</i>	j'étais
je suis	tu étais
tu es	il était
il est	nous étions
nous sommes	vous étiez
vous êtes	ils étaient
ils sont	

<i>Prétérit défini.</i>	nous serons
je fus	vous serez
tu fus	ils seront
il fut	<i>Futur passé.</i>
nous fûmes	j'aurai été
vous fûtes	tu auras été
ils furent	il aura été

<i>Prétérit indéfini.</i>	nous aurons été
j'ai été	vous aurez été
tu as été	ils auront été
il a été	

nous avons été	CONDITIONNEL.
vous avez été	<i>Présent.</i>
ils ont été	

<i>Prétérit antérieur.</i>	je serais
j'eus été	tu serais
tu eus été	il serait
il eut été	nous serions
nous eûmes été	vous seriez
vous eûtés été	ils seraient

ils eurent été	<i>Prétérit.</i>
----------------	------------------

<i>Plus-que-parfait.</i>	j'aurais été
j'avais été	tu aurais été
tu avais été	il aurait été
il avait été	nous aurions été
nous avions été	vous auriez été
vous aviez été	ils auraient été

ils avaient été	<i>ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.</i>
	j'eusse été
	tu eusses été

<i>Futur.</i>	il eût été
je serai	nous eussions été
tu seras	vous eussiez été
il sera	ils eussent été

	IMPERATIF.	que nous ayons été	
sois		que vous ayez été	
soyons		qu'ils aient été	
soyez		<i>Plus-que-parfait.</i>	
		que j'eusse été	
	SUBJONCTIF.	que tu eusses été	
	<i>Présent ἢ Futur.</i>	qu'il eût été	
que je sois		que nous eussions été	
que tu sois		que vous eussiez été	
qu'il soit		qu'ils eussent été	
que nous soyons			
que vous soyez			
pu'ils soient			INFINITIF.
			<i>Présent.</i>
	<i>Imparfait.</i>	être	
que je fusse			<i>Prétérit.</i>
que tu fusses		avoir été	
qu'il fût			
que nous fussions			PARTICIPE.
que vous fussiez			<i>Présent.</i>
qu'il fussent		étant	
	<i>Prétérit.</i>		<i>Passif.</i>
que j'aie été		été	
que tu aies été			<i>Prétérit.</i>
qu'il ait été		ayant été	

—◆—

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Tōr eis er Ἀηρόντων. Aimer (ἀγαπᾶν).

	INDICATIF.	il aime
	<i>Présent.</i>	vous aimons
j'aime		vous aimez
tu aimes		ils aiment

Imparfait.

j'aimais
tu aimais
il aimait
nous aimions
vous aimiez
ils aimaient

Prétérit défini.

j'aimai
tu aimas
il aima
nous aimâmes
vous aimâtes
ils aimèrent

Prétérit indéfini.

j'ai aimé
tu as aimé
il a aimé
nous avons aimé
vous avez aimé
ils ont aimé

Prétérit antérieur.

j'eus aimé
tu eus aimé
il eut aimé
nous eûmes aimé
vous eûtes aimé
ils eurent aimé

Plus-que-parfait.

j'avais aimé
tu avais aimé
il avait aimé

nous avions aimé
vous aviez aimé
ils avaient aimé

Futur.

j'aimerai
tu aimeras
il aimera
nous aimerons
vous aimerez
ils aimeront

Futur passé.

j'aurai aimé
tu auras aimé
il aura aimé
nous aurons aimé
vous aurez aimé
ils auront aimé

CONDITIONNEL.

Présent.

j'aimerais
tu aimerais
il aimerait
nous aimerions
vous aimeriez
ils aimeraient

Prétérit.

j'aurais aimé
tu aurais aimé
il aurait aimé
nous aurions aimé
vous auriez aimé
ils auraient aimé

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλω.

Prétérit.

j'eusse aimé
tu eusses aimé
il eût aimé
nous eussions aimé
vous eussiez aimé
ils eussent aimé

que j'aie aimé
que tu aies aimé
qu'il ait aimé
que nous ayons aimé
que vous ayez aimé
qu'ils aient aimé

Plus-que-parfait.

IMPERATIF.

aime (ἑ'. πρόσ. ἐνικ.)
aimons (ἄ. πρόσ. πληθ.)
aimez (ἑ'. πρόσ. πληθ.)

que j'eusse aimé
que tu eusses aimé
qu'il eût aimé
que nous eussions aimé
que vous eussiez aimé
qu'ils eussent aimé

SUBJONCTIF.

INFINITIF.

Présent ἢ Futur.

que j'aime
que tu aimes
qu' il aime
que nous aimions
que vous aimiez
qu'ils aiment

Présent.
aimer
Prétérit.
avoir aimé

PARTICIPE.

*Imparfait.**Présent.*

que j'aimasse
que tu aimasses
qu'il aimât
que nous aimassions
que vous aimassiez
qu'ils aimassent

aimant
Passif.
aimé, ée
Prétérit.
ayant aimé

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς πρώτης
Συζυγίας.*

α. Ὄταν χαρακτήρ τοῦ ῥήματος ᾖ ἡναι τὸ σύμφωνον g, οἷον manger, ménager, παρεντίθεται e μεταξύ τοῦ g καὶ τῶν φωνηέντων a, o, οἷον nous mangeons, il mangea. Τὸ e τοῦτο δὲν προφέρεται, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ g γλωσσόφωνον ἀντὶ λαρυγγοφώνου· (ὄρα ἀνωτέρω ἐν τῷ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων κεφαλαίῳ).

β. Ὀμοίως ὅταν χαρακτήρ ᾖ ἡναι τὸ c, ὑπογράφεται τὸ σημεῖον la cédille εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν· οἷον, nous menaçons, vous menaçâtes.

γ. Τὸ παραλήγον é ὀξύτονον τοῦ ἀπαρεμφάτου τρέπεται εἰς è βαρύτονον παντοῦ ὅπου ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθεῖ e ἄφωνον· οἷον, espérer· j'espère· répéter· je répèterai κτλ.

δ. Τὸ παραλήγον e ἄφωνον τρέπεται ὁμοίως εἰς βαρύτονον· οἷον mener· je mène, je mènerai, ἐκτὸς ἂν τὸ ῥῆμα ἔχῃ χαρακτηριστικὸν l ἢ t, διότι τότε ἀντὶ τοῦ τόνου διπλασιάζεται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον· appeler, j'appelle, j'appellerai· jeter, je jette, je jetterai, κτλ.

ε. Τὸ χαρακτηριστικὸν y τρέπεται εἰς i πρὸ τοῦ e ἀφώνου· ployer· je ploie, tu ploies, il ploie· payer· je paie· je paierai.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ.

Τῶν εἰς ἰρ ἀληγόρων Finir. (τελειόω).

INDICATIF.

Présent.

je finis	nous finissons
tu finis	vous finissez
il finit	ils finissent

(ΓΑΛΛΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

Imparfait.

je finissais
tu finissais
il finissait
nous finissions
vous finissiez
ils finissaient

Prétérit défini.

je finis
tu finis
il finit
nous finîmes
vous finîtes
ils finirent

Prétérit indéfini.

j'ai fini
tu as fini
il a fini
nous avons fini
vous avez fini

ils ont fini

Prétérit antérieur.

j'eus fini
tu eus fini
il eut fini
nous eûmes fini
vous eûtes fini
ils eurent fini

Plus-que-parfait.

j'avais fini
tu avais fini
il avait fini

nous avions fini
vous aviez fini
ils avaient fini

Futur.

je finirai
tu finiras
il finira
nous finirons
vous finirez
ils finiront

Futur passé.

j'aurai fini
tu auras fini
il aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils auront fini

CONDITIONNEL.

Présent.

je finirais
tu finirais
il finirait
nous finirions
vous finiriez
ils finiraient

Prétérit.

j'aurais fini
tu aurais fini
il aurait fini

nous aurions fini	<i>Prétérit.</i>
vous auriez fini	
ils auraient fini	que j'aie fini
<i>ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.</i>	que tu aies fini
j'eusse fini	qu'il ait fini
tu eusses fini	que nous ayons fini
il eût fini	que nous ayez fini
nous eussions fini	qu'ils aient fini
vous eussiez fini	
ils eussent fini	<i>Plus-que-parfait,</i>

IMPERATIF.	que j'eusse fini
finis	que tu eusses fini
finissons	qu'il eût fini
finissez	que nous eussions fini
	que vous eussiez fini
SUBJONCTIF.	qu'ils eussent fini

Présent ἢ Futur.   INFINITIF.

que je finisse	<i>Présent.</i>
que tu finisse	finir
qu'il finisse	<i>Prétérit</i>
que nous finissions	avoir fini
que vous finissiez	
qu'ils finissent	

PARTICIPE.

<i>Imparfait.</i>	
que je finisse	<i>Présent.</i>
que tu finisses	finissant
qu'il finit	<i>Passif.</i>
que nous finissions	fini, finie
que vous finissiez	<i>Prétérit.</i>
qu'ils finissent	ayant fini

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς δευτέρας
Συζυγίας.*

α. Τὸ *hair* (μισῶ) ἀποβάλλει τὸ διαιρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ δίφθογγον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς καὶ Προστακτικῆς· *je hais, tu hais, il hait· hais.* Ἐπὶ παντὸς δ' ἄλλου χρόνου ἡ δίφθογγος εἶναι διαλελυμένη.

β. Τὸ *bénir* ἔχει διττὴν παθητικὴν μετοχὴν, *béni* ὅταν σημαίνῃ ἀπλῶς τὸ εὐλογεῖ· *un peuple béni de Dieu·* λαὸς ἡυλογημένος παρὰ Θεοῦ· καὶ *bénit*, ὅταν σημαίνῃ πρᾶγμα ἡγιασμένον δι' εὐχῆς ἱερέως· ὡς *du pain bénit·* ἄρτος ἡγιασμένος· *de l'eau bénite* ὕδωρ ἡγιασμένον (ἁγιασμός).

γ. Ὁμοίως τὸ *fleurir* (ἀνθῶ) κάμνει εἰς τὴν μετοχὴν *florissant* καὶ εἰς τὸν Παρατατικὸν τῆς Ὀριστικῆς *je florissais* ὅταν ἐκλαμβάνηται μεταφορικῶς, ἥτοι σημαίνῃ τὸ ἀκμαῖω· *l'empire des Assyriens florissait à cette époque·* ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴ ἠκμαζε κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

Τῶν εἰς οἰρ ληρότων. Recevoir (δέχομαι).

INDICATIF.	nous recevions
<i>Présent.</i>	vous receviez
je reçois	ils recevaient
tu reçois	
il reçoit	<i>Prétérit défini.</i>
nous recevons	
vous recevez	je reçus
ils reçoivent	tu reçus
<i>Imparfait.</i>	il reçut
je recevais	nous reçûmes
tu recevais	vous recûtes
il recevait	ils reçurent

Prétérit indéfini.

j'ai reçu
tu as reçu
il a reçu

nous avons reçu
vous avez reçu
ils ont reçu

Prétérit antérieur.

j'eus reçu
tu eus reçu
il eut reçu
nous eûmes reçu
vous eûtes reçu
ils eurent reçu

Plus-que-parfait.

j'avais reçu
tu avais reçu
il avait reçu
nous avions reçu
vous aviez reçu
ils avaient reçu

Futur.

je recevrai
tu recevras
il recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils recevront

Futur passé.

j'aurai reçu
tu auras reçu
il aura reçu

nous aurons reçu
vous aurez reçu
ils auront reçu

CONDITIONNEL.

Présent.

je recevrais
tu recevrais
il recevrait
nous recevriions
vous recevriez
ils recevraient

Prétérit.

j'aurais reçu
tu aurais reçu
il aurait reçu
nous aurions reçu
vous auriez reçu
ils auraient reçu

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse reçu
tu eusses reçu
il eût reçu
nous eussions reçu
vous eussiez reçu
ils eussent reçu

IMPÉRATIF.

reçois
recevons
recevez

SUBJONCTIF.		<i>Plus-que-parfait.</i>
<i>Présent ἢ Futur.</i>		que j'eusse reçu
que je reçoive		que tu eusses reçu
que tu reçoives		qu'il eût reçu
qu'il reçoive		que nous eussions reçu
que nous recevions		que vous eussiez reçu
que vous receviez		qu'ils eussent reçu
qu'ils reçoivent		INFINITIF.
<i>Imparfait.</i>		
que je reçusse		<i>Présent.</i>
que tu reçusses	recevoir	
qu'il reçût		<i>Prétérit.</i>
que nous reçussions	avoir reçu	
que vous reçussiez		
qu'ils reçussent		PARTICIPE.
<i>Prétérit.</i>		
que j'aie reçu		<i>Présent.</i>
que tu aies reçu	recevant	
qu'il ait reçu		<i>Passif.</i>
que nous ayons reçu	reçu, ue	
que vous ayez reçu		<i>Prétérit.</i>
qu'ils aient reçu	ayant reçu	

*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς τρίτης
Συζυγίας*

α. Μόνα ὁμαλὰ τῆς τρίτης συζυγίας, καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν ἄνωτέρω τύπον σχηματιστέα εἶναι τὰ εἰς *avoir* λήγοντα· ταῦτα δὲ εἶναι περίπου τὰ ἑξῆς: *recevoir, percevoir, apercevoir, decevoir, concevoir, devoir*. Τὰ λοιπὰ ὅλα εἰς *oir* εἶναι ἀνώμαλα.

β. Τὸ ῥῆμα *devoir* (ὀφείλω) περισπᾶται εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν *dû*.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Tōr εις re ληγόντων Rendre. (ἀποδίδω).

INDICATIF. tu eus rendu

Présent. il eut rendu

je rends nous eûmes rendu

tu rends vous eûtes rendu

il rend ils eurent rendu

nous rendons *Plus-que-parfait.*

vous rendez j'avais rendu

ils rendent tu avais rendu

Imparfait. il avait rendu

je rendais nous avions rendu

tu rendais vous aviez rendu

il rendait ils avaient rendu

vous rendions *Futur.*

vous rendiez je rendrai

ils rendaient tu rendras

Prétérit défini. il rendra

je rendis nous rendrons

tu rendis vous rendrez

il rendit ils rendront

nous rendîmes *Futur passé.*

vous rendites j'aurai rendu

ils rendirent tu auras rendu

Prétérit indéfini. il aura rendu

j'ai rendu nous aurons rendu

tu as rendu vous aurez rendu

il a rendu ils auront rendu

nous avons rendu *CONDITIONNEL.*

vous avez rendu *Présent.*

ils ont rendu je rendrais

Prétérit antérieur. tu rendrais

jeus rendu il rendrait

nous rendrions	<i>Imparfait.</i>
vous rendriez	que je rendisse
ils rendraient	que tu rendisses
<i>Prétérit.</i>	qu'il rendit
j'aurais rendu	que nous rendissions
tu aurais rendu	que vous rendissiez
il aurait rendu	qu'ils rendissent
nous aurions rendu	<i>Prétérit.</i>
vous auriez rendu	que j'aie rendu
ils auraient rendu	que tu aies rendu
<i>ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.</i>	qu'il ait rendu
j'eusse rendu	que nous ayons rendu
tu eusses rendu	que vous ayez rendu
il eût rendu	qu'ils aient rendu
nous eussions rendu	<i>Plus-que-parfait.</i>
vous eussiez rendu	que j'eusse rendu
ils eussent rendu	que tu eusses rendu
<i>IMPERATIF.</i>	qu'il eût rendu
rends	que nous eussions rendu
rendons	que vous eussiez rendu
rendez	qu'ils eussent rendu
<i>SUBJONCTIF.</i>	<i>INFINITIF.</i>
<i>Présent ἢ Futur.</i>	<i>Présent.</i>
que je rende	rendre
que tu rendes	<i>Prétérit.</i>
qu'il rende	avoir rendu
que nous rendions	<i>PARTICIPE.</i>
que vous rendiez	<i>Présent.</i>
qu'ils rendent	rendant
	<i>Passif.</i>
	rendu, ue
	<i>Prétérit.</i>
	ayant rendu

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς.

Ἡ Μετοχὴ διαίρεται εἰς ἐνεργητικὴν (*actif*), καὶ παθητικὴν (*passif*)· ἐξ ὧν ἡ ἐνεργητικὴ ἔχει δύο χρόνους, ἐνεστῶτα, *aimant*, ἀγαπῶν, *finissant* τελειῶν· καὶ ἀόριστον *ayant aimé*, ἀγαπήσας, *ayant fini*, τελειώσας, κ.τ.λ. εἶναι δὲ ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ ἄκλιτος, μὴ σχηματίζουσα μῆτε θηλυκὸν γένος, μῆτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἶον, *un homme lisant*, ἀνὴρ ἀναγινώσκων· *une femme lisant*, γυνὴ ἀναγινώσκουσα· *des hommes lisant*· ἄνδρες ἀναγινώσκοντες, *des femmes lisant*, γυναῖκες ἀναγινώσκουσαι.

Ἡ δὲ παθητικὴ εἶναι κλιτὴ· *aimé*, ἀγαπώμενος ἢ ἀγαπημένος· *aimée* ἠγαπημένη· *fini finie* κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Παθητικοῦ Ῥήματος.

Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι τύπον παθητικῶν ρημάτων· ἀναπληροῦσι δ' αὐτὸν διὰ τῶν χρόνων τοῦ ὑπαρκτικοῦ ρήματος *être* καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ἥτις εἶναι ὁ μόνος παρ' αὐτοῖς ἀπλοῦς παθητικὸς χρόνος οἶον *je suis aimé*· εἰμὶ ἀγαπώμενος=ἀγαπῶμαι· *j'étais aimé*, ἠγαπώμην· ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα.

INDICATIF.

*Imparfait.**Présent.*

<i>je suis aimé</i>	<i>j'étais aimé</i>
<i>tu es aimé</i>	<i>tu étais aimé</i>
<i>il est aimé</i>	<i>il était aimé</i>
<i>nous sommes aimés</i>	<i>nous étions aimés</i>
<i>vous êtes aimés</i>	<i>vous étiez aimés</i>
<i>ils sont aimés.</i>	<i>ils étaient aimés</i>

Prétérit défini.

je fus aimé

tu fus aimé

il fut aimé

nous fûmes aimés

vous fûtes aimés

ils furent aimés

Prétérit indéfini.

j'ai été aimé

tu as été aimé

il a été aimé

nous avons été aimés

vous avez été aimés

ils ont été aimés

Prétérit antérieur.

j'eus été aimé

tu eus été aimé

il eut été aimé

nous eûmes été aimé

vous eûtes été aimé

ils eurent été aimé

Plus-que-parfait.

j'avais été aimé

tu avais été aimé

il avait été aimé

nous avions été aimés

vous aviez été aimés

ils avaient été aimés

Futur.

je serai aimé

tu seras aimé

il sera aimé

nous serons aimés

vous serez aimés

ils seront aimés

Futur passé.

j'aurai été aimé

tu auras été aimé

il aura été aimé

nous aurons été aimés

vous aurez été aimés

ils auront été aimés

CONDITIONNEL.

Présent.

je serais aimé

tu serais aimé

il serait aimé

nous serions aimés

vous seriez aimés

ils seraient aimés

Prétérit.

j'aurais été aimé

tu aurais été aimé

il aurait été aimé

nous aurions été aimés

vous auriez été aimés

ils auraient été aimés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse été aimé

tu eusses été aimé

il eût été aimé

nous eussions été aimés

vous eussiez été aimés

ils eussent été aimés

IMPERATIF, que nous ayons été aimés
sois aimés que vous ayez été aimés
soyons aimé qu'ils aient été aimés
soyez aimés *Plus-que-parfait.*

SUBJONCTIF, que j'eusse été aimé
Présent ἢ Futur. que tu eusses été aimé
que je sois aimé qu'il eût été aimé
que tu sois aimé que nous eussions été aimés
qu'il soit aimé que vous eussiez été aimés
que nous soyons aimés qu'ils eussent été aimés
que vous soyez aimés
qu'ils soient aimés

INFINITIF.
Présent.
que je fusse aimé être aimé
que tu fusses aimé
qu'il fût aimé *Prétérit.*
avoir été aimé

que nous fussions aimés
que vous fussiez aimés PARTICIPE.
qu'ils fussent aimés

Prétérit. *Présent.*
que j'aie été aimé étant aimé
que tu aies été aimé *Prétérit.*
qu'il ait été aimé ayant été aimé

Ὁ σύνθετος παθητικὸς ἐνεστώσ τῶν Γάλλων ἀντιστοιχεῖ πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸν παθ. ἐνεστώτα τῆς ἑλληνικῆς, ἀλλὰ εἰς τὸν παθ. παρακείμενον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἰδίως ὁσάκις τὸ παθητικὸν ῥῆμα ἐκφέρεται ἄνευ τοῦ λεγομένου ποιητικοῦ αἰτίου· οἷον *le livre est écrit* σημαίνει ἑλληνιστὶ τὸ βιβλίον γέγραπται, εἶναι γεγραμμένον. Ὅσάκις δὲ προστίθεται τὸ ποιητικὸν αἶτιον, τότε ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν παθητ. ἐνεστώτα τῆς ἑλληνικῆς, καὶ ὡς ἐνεστώσ μεταφράζεται· οἷον, *le livre est écrit par mon frère* τὸ βιβλίον συγγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ τῶν οὐδετέρων Ῥημάτων.

Ἐκ τῶν οὐδετέρων ῤημάτων ἄλλα μὲν βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ *avoir*, ὡς τὸ *paraître, marcher* ἔθεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν τοῦ τῶν ἐνεργητικῶν ῤημάτων, ὃν εἶδομεν ἤδη· ἄλλα δὲ βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ *être* ὡς τὸ *aller, arriver, choir, dé-céder, mourir, naître, tomber, venir*, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα, *devenir, intervenir, parvenir, revenir*, κτλ. Λογίζονται δὲ οὐδέτερα παρὰ Γάλλοις ἔλα τὰ μὴ μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα ῤήματα· ὥστε οὐδέτερον εἶναι καὶ τὸ *nuire*, βλάπτω, ὅτι ἀπαιτεῖ δοτικὴν, καὶ τὸ *jouir*, ἀπολάω, ὅτι συντάσσεται μὲ γενικὴν κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

TOMBER (ΠΙΠΤΩ).

INDICATIF.

Prétérit défini.

<i>Présent.</i>	
je tombe	je tombai
tu tombes	tu tombas
il tombe	il tomba
nous tombons	nous tombâmes
vous tombez	vous tombâtes
ils tombent	ils tombèrent

*Imparfait.**Prétérit indéfini.*

je tombais	je suis tombé
tu tombais	tu es tombé
il tombait	il est tombé
nous tombions	nous sommes tombés
vous tombiez	vous êtes tombés
ils tombaient	ils sont tombés

<i>Prétérit antérieur.</i>	nous tomberions
je fus tombé	vous tomberiez
tu fus tombé	ils tomberaient.
il fut tombé	<i>Prétérit.</i>
nous fûmes tombés	je serais tombé
vous fûtes tombés	tu serais tombé
ils furent tombés	il serait tombé

<i>Plus-que-parfait.</i>	nous serions tombés
j'étais tombé	vous seriez tombés
tu étais tombé	il seraient tombés
il était tombé	<i>ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.</i>

nous étions tombés	je fusse tombé
vous étiez tombés	tu fusses tombé
ils étaient tombés	il fût tombé
<i>Futur.</i>	nous fussions tombés
je tomberai	vous fussiez tombés
tu tomberas	ils fussent tombés

il tombera	IMPERATIF.
nous tomberons	tombe
vous tomberez	tombons
ils tomberont	tombez

<i>Futur passé.</i>	SUBJONCTIF.
je serai tombé	<i>Présent.</i>

tu seras tombé	que je tombe
il sera tombé	que tu tombes
nous serons tombés	qu' il tombe
vous serez tombés	que nous tombions
ils seront tombés	que vous tombiez
<i>CONDITIONNEL.</i>	qu' ils tombent

<i>Présent.</i>	<i>Imparfait.</i>
je tomberais	que je tombasse
tu tomberais	que tu tombasses
il tomberait	qu' il tombât

que nous tombassions	INFINITIF.
que vous tombassiez	
qu' ils tombassent	<i>Présent.</i>
<i>Prétérit.</i>	tomber
que je sois tombé	<i>Prétérit.</i>
que tu sois tombé	être tombé
qu' il soit tombé	
que nous soyons tombés	PARTICIPE.
que vous soyez tombés	
qu' ils soient tombés	<i>Présent.</i>
<i>Plus-que-parfait.</i>	tombant
que je fusse tombé	<i>Passif.</i>
que tu fusses tombé	tombé, ée
qu' il fût tombé	
que nous fussions tombés	<i>Prétérit.</i>
que vous fussiez tombés	
que ils fussent tombés	étant tombé

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν αὐτοπαθῶν Ῥημάτων.

Τὰ μέσα ἢ αὐτοπαθῆ ῥήματα καλοῦνται ὑπὸ τῶν Γάλλων *verbes réfléchis*, ἀντανακλώμενα, ἢ *verbes pronominaux*, ἀντωνυμικά· τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ἥτις παριστᾷ τὴν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν ὡς δι' ἀντανακλάσεως ἐπὶ τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον· ἀντωνυμικά δὲ λέγονται διὰ τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ των, ὅστις γίνεται τῇ βοηθείᾳ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. Οἷον, τὸ νίπτομαι πῶς ἀναλύεται; νίπτω ἑμαυτόν· τοῦτ' αὐτὸ λοιπὸν ποιοῦσιν οἱ Γάλλοι λέγοντες *je me lave, tu te laves, il se lave* κ.τ.λ. ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΠΑΘΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

SE LAVER (ΝΙΠΤΟΜΑΙ).

INDICATIF.

*Prétérit antérieur.**Présent.*

	je me fus lavé
je me lave	tu te fus lavé
tu te laves	il se fut lavé
il se lave	nous nous fûmes lavés
nous nous lavons	vous vous fûtes lavés
vous vous lavez	ils se furent lavés
ils se lavent	

*Plus-que-parfait.**Imparfait.*

	je m'étais lavé
je me lavais	tu t'étais lavé
tu te lavais	il s'était lavé
il se lavait	nous nous étions lavés
nous nous lavions	vous vous étiez lavés
vous vous laviez	ils s'étaient lavés
ils se lavaient	

*Futur.**Prétérit défini.*

	je me laverai
je me lavai	tu te laveras
tu te lavas	il se lavera
il se lava	nous nous laverons
nous nous lavâmes	vous vous laverez
vous vous lavâtes	ils se laveront
ils se lavèrent	

*Futur passé.**Prétérit indéfini.*

	je me serai lavé
je me suis lavé	tu te seras lavé
tu t'es lavé	il se sera lavé
il s'est lavé	nous nous serons lavés
nous nous sommes lavés	vous vous serez lavés
vous vous êtes lavés	ils se seront lavés
ils se sont lavés	

CONDITIONNEL.

Présent.

je me laverais
tu te laverais
il se laverait
nous nous laverions
vous vous laveriez
ils se laveraient

Prétérít.

je me serais lavé
tu te serais lavé
il se serait lavé
nous nous serions lavés
vous vous seriez lavés
ils se seraient lavés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

je me fusse lavé
tu te fusses lavé
il se fût lavé
nous nous fussions lavés
vous vous fussiez lavés
ils se fussent lavés

IMPÉRATIF.

lave-toi
lavons-nous
lavez-vous

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je me lave
que tu te laves
qu'il se lave

que nous nous lavions
que vous vous laviez
qu'ils se lavent

Imparfait.

que je me lavasse
que tu te lavasses
qu'il se lavât
que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils se lavassent

Prétérít.

que je me sois lavé
que tu te sois lavé
qu'il se soit lavé
que nous nous soyons lavés
que vous vous soyez lavés
qu'ils se soient lavés

Plus-que-parfait.

que je me fusse lavé
que tu te fusses lavé
qu'ils se fût lavé
que nous nous fussions lavés
que vous vous fussiez lavés
qu'ils se fussent lavés

INFINITIF.

Présent.

se laver

Prétérít.

s'être lavé

PARTICIPE.

Présent.

se lavant

Prétérít.

s'étant lavé

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τύπου βλέπομεν ὅτι τὰ αὐτοπαθῆ ῥήματα βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ être.

Αἱ ἀντωνυμίαι *me, te, se, nous, vous*, ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄμεσα ἀντικείμενα τοῦ ῥήματος, ἤτοι αἰτιατικά, ἄλλοτε δὲ ἔμμεσα, ἤτοι δοτικά, οἷον, εἰς τὸ ῥῆμα *je me lave* ἢ ἀντωνυμία *me* εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἢ ἐκ τρίτου τοῦ ῥήματος· ἀλλ' εἰς τὸ *je me lave le visage*, ἢ ἐκ τρίτου εἶναι τὸ *visage*, τὸ δὲ *me* εἶναι ἔμμεσον ἀντικείμενον ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου δοτικῆς *à moi*. Ἡ παρατήρησις αὕτη θέλει μᾶς χρῆσιμεύσει εἰς τὸ Συντακτικόν.

Τὰ ἀντωνυμικά ῥήματα σημαίνουσιν ἐνίοτε καὶ ἀλληλοπάθειαν, οἷον, *se battre*, μάχομαι. Ἄλλοτε δὲ ἀπαντῶνται ἀντὶ ἀπλῶς οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, *le vin se fait avec du raisin*· ὁ οἶνος γίνεται ἐκ σταφυλῆς.

Πῶς δὲ ἐκφράζουσιν οἱ Γάλλοι τὰ τῶν Ἑλλήνων μέσα διάμεσα, οἷον, τὸ οἰκοδομοῦμαι οἶκον; διὰ τοῦ ῥήματος *faire* καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου· *je fais bâtir une maison*· ἢ καὶ ἀντωνυμικῶς, *je me fais faire un habit*, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

Τὰ ἀπρόσωπα (*impersonnels*) ἢ κατὰ Γάλλους καὶ μονοπρόσωπα ῥήματα (*unipersonnels*) ἔχουσιν ὡς παρ' ἡμῶν μόνον τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον· οἷον *Présent, il tonne*, βροντᾷ, *Imparfait, il tonnait*. *Prétérit défini, il tonna*. *Prétérit indéfini, il a tonné*, κτλ.

Πολλάκις δὲ καὶ προσωπικά ῥήματα λαμβάνονται ὡς ἀπρόσωπα, οἷον, *il arrive*. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων ῥημάτων λέγομεν τὰ δέοντα ἐν τῷ Συντακτικῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.

Τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἡ φύσις ἀπαιτεῖ νὰ τίθεται εἰς τὸν λόγον πρῶτον τὸ ὑποκείμενον, ἀντωνυμία ἢ ὄνομα, ἔπειτα τὸ ῥῆμα, ἔπειτα τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον. Ἀλλ' ὕταν ἡ πρότασις ἦναι ἐρωτηματικῆ, καὶ εἰς ὀλίγας ἄλλας περιπτώσεις ὀριζομένας ἐν τῷ συντακτικῷ, τὸ ὑποκείμενον ἔπεται τῷ ῥήματι· ἂν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ἀντωνυμία, τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

INDICATIF.

Présent.

aimé-je ?
aimes-tu ?
aime-t-il ?
aimons-nous ?
aimez-vous ?
aiment-ils ?

Prétérit indéfini.

ai-je aimé ?
as-tu aimé ?
a-t-il aimé ?
avons-nous aimé ?
avez-vous aimé ?
ont-ils aimé ?

Imparfait.

aimais-je ?
aimais-tu ?
aimait-il ?
aimions-nous ?
aimiez-vous ?
aimaient-ils ?

Prétérit antérieur.

eus-je aimé ?
eus-tu aimé ?
eut-il aimé ?
eûmes-nous aimé ?
eûtes-vous aimé ?
eurent-ils aimé ?

Prétérit défini.

aimai-je ?
aimas-tu ?
aima-t-il ?
aimâmes-nous ?
aimâtes-vous ?
aimèrent-ils ?

Plus-que-parfait.

avais-je aimé ?
avais-tu aimé ?
avait-il aimé ?
avions-nous aimé ?
aviez-vous aimé ?
avaient-ils aimé ?

<i>Futur.</i>	aimerions-nous ?
aimerai-je ?	aimeriez-vous ?
aimeras-tu ?	aimeraient-ils ?
aimera-t-il ?	
aimerons-nous ?	<i>Prétérit.</i>
aimerez-vous ?	aurais-je aimé ?
aimeront-ils ?	aurais-tu aimé ?
	aurait-il aimé ?

<i>Futur passé.</i>	aurions-nous aimé ?
aurai-je aimé ?	auriez-vous aimé ?
auras-tu aimé ?	auraient-ils aimé ?
aura-t-il aimé ?	
aurons-nous aimé ?	ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.
aurez-vous aimé ?	
auront-ils aimé ?	

CONDITIONNEL.

<i>Présent.</i>	eussé-je aimé ?
aimerais-je ?	eusses-tu aimé ?
aimerais-tu ?	eût-il aimé ?
aimerait-il ?	eussions-nous aimé ?
	eussiez-vous aimé ?
	eussent-ils aimé ?

Ἐνθα παρατηροῦμεν ἄ. ὅτι τὸ ληκτικὸν ε ἄφωνον τρέπεται εἰς ἑ κλειστὸν ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας je' aimé-je ? Ἕ. ὅτι μεταξὺ τῶν εἰς φωνῆν ληγόντων προσώπων καὶ τῆς ἀντωνυμίας il, elle ἢ on, παρεντίθεται τὸ στοιχείον t ἀναμέσον δύο γραμμῶν, χάριν εὐφωνίας· aima-t-il? aimera-t-elle? γ'. ὅτι εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους ἡ ἀντωνυμία τίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς· ai-je aimé? as-tu aimé? κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Ὅταν τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον ᾖ καὶ μονοσύλλαβον, μεταχειρίζονται τὴν ἐξῆς περίφρασιν est-ce que je prends? est-ce que je mens? ἀντὶ τοῦ prends-je? mens-je? ὕπερ ἤθει' εἶσθαι ἄχαρι καὶ κακόφωνον. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐξῆς ῥήματα, ἅτινα καίτοι μονοσύλλαβα δύνανται νὰ ἔχωσι κατόπιν τὴν ἀντωνυμίαν· fais-je? dis-je? dois-je? ai-je? vois-je? vais-je? ὅσον, que dis-je? τί λέγω!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ παραγωγῆς τῶν Χρόνων τῶν Ῥημάτων.

Πρωτότυποι χρόνοι (temps primitifs) εἶναι ὁ Ἐνεστῶς τῆς Ἀπαρεμφάτου, ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ, ἡ παθητικὴ Μετοχὴ, ὁ Ἐνεστῶς καὶ Ἀόριστος (prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς. Ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ (temps dérivés) παράγονται ἐκ τῶν πέντε τούτων ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ πληθυντικὸς τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῆ τῆς καταλήξεως *ant* εἰς *ons*: *aimant, nous aimons*: *finissant, nous finissons*. κ.τ.λ.

Ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ὁμοίως ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῆ τοῦ *ant* εἰς *ais*: *aimant, j' aimais*: *finissant, je finissais*: *recevant, je recevais*: *rendant, je rendais*.

Ὁ Μέλλον τῆς Ὀριστικῆς ἐκ τῆς Ἀπαρεμφάτου, εἰς μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συζυγίαν προσθέσει τῆς καταλήξεως *ai, aimer, j' aimerai*: *finir, je finirai*: εἰς δὲ τὴν τρίτην τροπῆ τῆς καταλήξεως *oir* εἰς *rai, recevoir, je recevrai*: εἰς δὲ τὴν τετάρτην μεταβολῆ τοῦ ληκτικοῦ *e* εἰς τὴν δίφθογγον *ai, rendre, je rendrai*.

Ἐκ τοῦ Μέλλοντος παράγεται ἀμέσως ὁ Ἐνεστῶς τῆς Ὑποθετικῆς προσθέσει τοῦ *s, j' aimerais, j' aimerais*: ἔχει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὰς αὐτὰς μὲ τὸν παρατατικὸν καταλήξεις, *ais, ais, ait, ions, iez, aient*.

Ἡ Προστακτικὴ ἤτις ἔχει μόνον δεύτερον ἐνικὸν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον, γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς Ὀριστικῆς *j' aime, aime*: *je finis, finis*. κτλ.

Ὁ Ἐνεστῶς τῆς Ὑποτακτικῆς ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῆ τοῦ *ant* εἰς *e*: *aimant, que j' aime*: *finissant, que je finisse*: *rendant que je rende*: εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπῆ τοῦ *evant* τῆς μετοχῆς εἰς *oive*: *recevant, que je reçoive*: *devant, que je doive*.

Τέλος ὁ Παρατατικός τῆς Ὑποτακτικῆς παράγεται ἐκ τοῦ Ἀορίστου (Prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας μεταβάλλων τὴν κατάληξιν αἰ εἰς asse· j' aimai, que j' aimasse· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τριῶν προσλαμβάνων se, je finis, que je finisse· je reçus, que je reçusse· je rendis, que je rendisse.

Οἱ δὲ σύνθετοι χρόνοι γίνονται, ὡς ἔφημεν ἤδη, ἐκ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς καὶ τῶν δύο βοηθητικῶν ρημάτων avoir καὶ être.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ἀνωμάτων Ῥημάτων.

Τῶν μὲν ρημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀνωμαλία συνίσταται τὸ πλεόν εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ρηματικοῦ θέματος κατὰ τοὺς διαφόρους χρόνους, τοῦ συζυγικοῦ τύπου μένοντος τοῦ αὐτοῦ εἰς τε τὰ ὁμαλὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα. Τῶν δὲ γαλλικῶν ρημάτων ἡ ἀνωμαλία εἶναι μᾶλλον τυπική· ἡ ρίζα ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων μένει ἡ αὐτὴ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τοσαύτη εἶναι ἡ τῶν καταλήξεων ἰδιοτροπία, ὥστε ἕκαστον σχεδὸν ῥῆμα ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἰδίαν συζυγίαν.

Εἰς τοὺς ἀκολουθοῦς πίνακας ἐκθέτομεν κατάλογον τῶν ἀνωμάτων ρημάτων, τάττοντες εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν σελίδα τοὺς πρωτοτύπους χρόνους, εἰς δὲ τὴν ἀπέναντι σημειοῦντες κατ' ἀντιστοιχίαν ἐκείνους τῶν παραγῶγων, ὅσοι δὲν φυλάττουσι τοὺς περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων ἐκτεθέντας ἤδη κανόνας.

ΣΗΜ. Ἀχρηστού πρωτοτύπου χρόνου ἄχρηστοι ὡσειπιτοπλεῖστον εἶναι καὶ οἱ παράγωγοι.

<i>ΣΥΖΥΓΙΑ</i>			
Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφάτου.	Μετοχή Ἐνεργητική.	Μετοχή Παθητική.	Ἐνεστώσ τῆς Ὀριστικῆς.
Aller	allant	allé	je vais
Envoyer	envoyant	envoyé	j'envoie
<i>ΣΥΖΥΓΙΑ</i>			
Acquérir	acquérant	acquis	j'acquiers
Bouillir	bouillant	bouilli	je bous
Courir	courant	couru	je cours
Couvrir	couvrant	couvert	je couvre
Cueillir	cueillant	cueilli	je cueille
Dormir	dormant	dormi	je dors
Faillir	faillant	failli	je faux
Fuir	fuyant	fui	je fuis
Gésir	gisant		il gît
Mentir	mentant	menti	je mens
Mourir	mourant	mort	je meurs
Offrir	offrant	offert	j'offre
Ouvrir	ouvrant	ouvert	j'ouvre
Partir	partant	parti	je pars
Sentir	sentant	senti	je sens
Sortir	sortant	sorti	je sors
Souffrir	souffrant	souffert	je souffre
Tenir	tenant	tenu	je tiens
Tressaillir	tressaillant	tressailli	je tressaille
Venir	venant	venu	je viens
Vêtir	vêtant	vêtu	je vêts

ΠΡΩΤΗ

Αόριστος.

j'allai

Ἔνεστ. Ὀριστ. je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont. — Μέλλων j'irai, tu iras, il ira κτλ. — Ὑποβ. j'irais, tu irais, κτλ. — Πρ.σ.α.κ.τ. va, allons, allez. — Ὑποτακτ. ἐν. que j'aïlle, que tu aïlles, qu'il aille, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

j'envoyai

Μέλλων. j'enverrai, tu enverras, κ.τ.λ. — Ὑποβ. j'enverrais, tu enverrais, κτλ.

ΔΕΥΤΕΡΑ

j'acquis

Ἔνεστ. Ὀριστ. j'acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. — Μέλλων. j'acquerrai, tu acquerras, κ.τ.λ. — Ὑποβ. j'acquerrais, tu acquerrais, κτλ. — Ἔνεστ. Ὑποτακ. que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière, que nous acquérions, que vous acquériez, qu'ils acquièrent. (Μέλ. je courrai, tu courras, κτλ. — Ὑποβ. je courrais, tu courrais.

je bouillis

je courus

je couvris

je cueillis

Κατὰ τὸ couvrir κλίνονται καὶ τὰ ῥήματα ouvrir souffrir, offrir.

je dormis

je faillis

je suis

Μέλ. je cueillerai, tu cueilleras. — Ὑποβ. je cueillerais, tu cueillerais κτλ. — ὁμοίως σχηματίζεται τὸ accueillir, καὶ recueillir.

Τὰ ῥήματα dormir, mentir, partir, sentir, sortir, servir, se repentir, ἔχουσι τὸν αὐτὸν τύπον.

je mentis

je mourus

j'offris

j'ouvris

je partis

je sentis

je sortis

je souffris

je tins

je tressaillis

je vins

Εἰν' εὐχρηστον εἰς μόνους τοὺς ἐξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα il git, nous gisons, ils gisent, il gisait, gisant.

Ἔνεστ. je meurs, tu meurs, il meurt, nous mourons, vous mourez, ils meurent. — Μέλ. je mourrai, tu mourras. — Ὑποβ. je mourrais, tu mourrais κτλ. — Ὑποτακτ. Ἔνεστ. que je meure, que tu meures, qu'il meure, que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent. βοηθ. ὑπὸ τοῦ être.

je vêtis

Τὸ partir καὶ sortir βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être.

Ἐν. Ὀρ. je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent. — Μέλ. je tiendrai, tu tiendras κτλ. — Ὑποτακ. que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne, que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent. — Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ ῥήμα venir μετὰ τὴν διαφορὰν εἶναι βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

ΣΥΖΥΓΙΑ

Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφάτου.	Μετοχή Ἐνεργητική.	Μετοχή Παθητική.	Ἐνεστώσ τῆς Ὄριστικῆς.
Choir Déchoir		déchu	je déchois
Échoir	échéant	échu	j'échois
Falloir		fallu	il faut
Mouvoir	mouvant	mu	je meus
Pleuvoir	pleuvant	plu	il pleut
Pouvoir	pourvoyant	pourvu	je pourvois
Pouvoir	pouvant	pu	je peux ἢ je puis
Prévaloir	prévalant	prévalu	je prévaux
S'asseoir	s'asseyant	assis	je m'assieds
Savoir	sachant	su	je sais
Valoir	valant	valu	je vauX
Voir	voyant	vu	je vois
Vouloir	voulant	voulu	je veuX

ΤΡΙΤΗ.

Λόριστος.	
je déchus	Εἶν' εὐχρηστον μόνον τὸ ἀπαρέμφατον ἐνίοτε καὶ ἡ παθητ. Μετοχὴ chu. Ἐνεστ. Ὁριστ. je déchois, tu déchois, il déchoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient.— Μέλ. je décherrai, tu décherras κτλ.
j'échus il fallut	Τοῦ ἐνεστώτος εἶν' εὐχρηστον μόνον τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὅπερ προφέρεται καὶ γράφεται δὲ ὑπὸ τινῶν il échet. Μέλλων. il faudra.—Ἰποτακτ. qu'il faille
je mus il plut je pourvus	Ἐν. Ὁριστ. je meus, tu meus, il meut, nous mouvous, vous mouvez, ils meuvent.—Ἰποτακτ. que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve, que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meuvent.
je pus	Ἐν. Ὁριστ. je peux, ἢ je puis, tu peux, il peut, nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent.—Μέλλων je pourrai, tu pourras, κ.τ.λ.—Ἰποτακτ. que je puisse, que tu puisses, κτλ.
je prévalus	Τὸ prévaloir κλίνεται καθ' ὅλα τὰλλα ὡς τὸ ἀπλοῦν valoir πλὴν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς, que je prévale, que tu prévaies, qu'il prévale, que nous prévalions, que vous prévaliez, qu'ils prévalent.
je m'assis	Ἐν. Ὁριστ. je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied, nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient.—Μέλλων. je m'assierai, tu t'assierras κ.τ.λ. καὶ je m'asseierai, tu t'asseieras κτλ.
je sus	Ἐν. Ὁριστ. je sais, tu sais, il sait, nous savons, vous savez, ils savent.—Παρατ. je savais, tu savais κτλ.—Μέλλων. je saurai, tu sauras κτλ.—Προστακτ. sache, sachez, sachez. Ἰποτακτ. que je sache.
je valus	Ἐνεστ. Ὁριστ. je vauz, tu vauz, il vaut, nous valons, vous valez, il valent.—Μέλλ. je vaudrai, tu vaudras, κτλ.—Ἰποτακτ. que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que nous valions, que vous valiez, qu'ils valient.
je vis	Μέλλων. je verrai, tu verras, κτλ. Ἐνεστ. Ὁριστ. je veux, tu veux, il veut, nous voulons, vous voulez, ils veulent.—Μέλλων. je voudrai, tu voudras, κτλ.—Προστακτικὴν δὲν ἔχει μολοντί εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν μεταχειρίζονται συχνὰ τὸ veuillez ἐπὶ φιλόφρονος προτροπῆς ἢ αἰτήσεως.—Ἰποτακτ. que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille, que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent.
je voulus	

ΣΥΖΥΤΙΑ

Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφράτου.	Μετοχή Ἐνεργητική.	Μετοχή Παθητική.	Ἐνεστώσ τῆς Ὀριστικῆς.
Absoudre	absolvant	absous (θηλ. absoute)	j'absous
Batte	battant	battu	je bats
Boire	buvant	bu	je bois
Braire			il brait
Bruire	bruyant		
Circoncire	circoncisant	circoncis	je circoncis
Clore		clos	je clos
Conclure	concluant	conclu	je conclus
Confire	confisant	confit	je confis
Connaitre	connaissant	connu	je connais
Coudre	cousant	cousu	je couds
Craindre	craignant	craint	je crains
Croire	croyant	cru	je crois
Croitre	croissant	crû	je crois
Dire	disant	dit	je dis
Éclore		éclos	il éclot
Écrire	écrivant	écrit	j'écris
Faire	faisant	fait	je fais
Instruire	instruisant	instruit	j'instruis
Lire	lisant	lu	je lis
Luire	luisant	lui	je luis
Maudire	maudissant	maudit	je maudis
Mettre	mettant	mis	je mets
Moudre	moulant	moulu	je mouds
Naitre	naissant	né	je nais
Nuire	nuisant	nui	je nuis
Plaire	plaisant	plu	je plais
Prendre	prenant	pris	je prends
Résoudre	résolvant	résous xx) résolu	je résous

TETAPTH.

Ἄριστος

je battis
je bus

Ἐνιστ. Ὀριστ. je bois, tu bois, il boit, nous buvons, vous buvez, ils boivent. — Ἰποτακτ. que je boive, que tu boives, qu'il boive, que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent.

je circoncis

Τὸ ῥῆμα clore εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τοῦ ἐνικού ἀριθμοῦ τοῦ ἑνεστώτος τῆς ὀριστικῆς, je clos, tu clos, il elôt, ἐπὶ τοῦ μέλλοντος je clorai τῆς Ἰποθετικῆς je clorais, τῆς παθητ. Μετοχῆς clos, close, καὶ τῶν συνθέτων χρόνων.

je conclus

je confis

je connus

je cousis

je craignis

je crus

je crus

je dis

Κατὰ τὸ connaître σχηματίζονται καὶ τὸ paraître καὶ τὸ paître.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ craindre κλίνονται ὅλα τὰ εἰς aindre, eindre, καὶ oindre ἢ ἀπλούστερον ὅλα τὰ εἰς indre λήγοντα ῥήματα, εἶον, peindre, feindre, atteindre, teindre, joindre, oindre κτλ.

Ἐν. Ὀριστ. je dis, tu dis, il dit, nous disons, vous dites, ils disent. τὸ δὲ contredire, prédire καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ dire σύνθετα ποιοῦσι vous contredisez, vous prédisez, ὅχι vous contredites, vous prédites, πλὴν τοῦ redire, vous redites.

Τὸ éclore εἶν' εὐχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μετοχὴν éclos, éclosse, εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἑνεστώτος τῆς ὀριστ. il éclôt, ils éclosent. εἰς τὰ τοῦ μέλλοντος il éclora, il écloront, τῆς Ἰποθετικῆς il éclorait, ils écloraient, καὶ τῆς Ἰποθετικῆς qu'il éclosse, qu'ils éclosent. εἶτι δὲ εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους μετὰ τοῦ εἶναι.

Ἐν. Ὀριστ. je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font. — Μέλλον je ferai, tu feras κτλ. — Ἰποτακτ. que je fasse, que tu fasses κτλ.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ instruire κλίνονται ὅλα τὰ εἰς uire ῥήματα εἶον, conduire, réduire, produire κτλ.

Ἡ Παθητικὴ Μετοχὴ lui δὲν λήγει εἰς τ ὡς τῶν λοιπῶν εἰς uire ληγόντων ῥημάτων;

j'écrivis

je fis

j'instruisis

je lus

je maudis

je mis

je moulus

je naquis

je nuisis

je plus

Τὸ naître βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

Ἡ Παθητικὴ Μετοχὴ lui δὲν λήγει εἰς τὸς τῶν εἰς uire ῥημάτων.

je pris
je résolu

Ἐνιστ. Ὀριστ. je prends, tu prends, il prend, nous prenons, vous prenez, ils prennent. — Ἰποτακτ. que je prenne, que tu prennes, qu'il prene, que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent.

Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφάτου.	Μετοχή Ἐνεργητική.	Μετοχή Παθητική.	Ἐνεστώσ τῆς Ὀριστικῆς.	Ἀόριστος.
Rire	riant	ri	je ris	je ris
Suffire	suffisant	suffi	je suffis	je suffis
Suivre	suivant	suivi	je suis	je suivis
Taire	taisant	tu	je tais	je tus
Traire	trayant	trait	je traais	
Vaincre	vainquant	vaincu	je vaincs	je vainquis
Vivre	vivant	vécu	je vis	je vécus

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων ῥημάτων ὀμαλῶν τε καὶ ἀνωμάλων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τύπων τῶν τε ὀμαλῶν καὶ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων ἐξάγονται οἱ ἐξῆς κανόνες περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ὀρθῆς αὐτῶν γραφῆς.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς *e*, τὸ δεύτερον προσλαμβάνει *s*, τὸ δὲ τρίτον μένει ὅμοιον τῷ πρώτῳ, *j'aime, tu aimes, il aime*. Ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου *ά*. ἰ παρατακτικὸς τῆς ὑποτακτικῆς, οὗ τινος τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον λήγει εἰς *t*: *que j'aimasse, que tu aimasses, qu'il aimât*: *que je finisse, que tu finisses, qu'il finit*, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ πρὸ τοῦ *t* φωνῆεν περισπᾶται πάντα· *έ'*. ὁ ἀποτελῶν τὸν *έ'* ἀόριστον τῆς ὑποθετικῆς χρόνος τῶν *avoir* καὶ *être*: *j'eusse aimé, tu eusses aimé, il eût aimé*. *Je fusse tombé, tu fusses tombé, il fût tombé*. *γ'*. ὁ ἐνεστώσ τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ αὐτοῦ *avoir*: *que j'aie, que tu aies, qu'il ait*.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς *s* ἢ *x*, τὸ δεύτερον μέν. ὅμοιον τῷ πρώτῳ, τὸ δὲ τρίτον μεταβάλλει τὸ *s* ἢ *x* εἰς *i*: *Je finis, tu finis, il finit*: *je veux, tu veux, il veut*. Πλὴν τοῦ ῥήματος *battre, je bats, tu bats, il bat*: τοῦ *vaincre, je vains, tu vains, il vaine*: καὶ τῶν εἰς

dre ληγόντων ρημάτων τῆς τετάρτης συζυγίας, je rends, tu rends il rend· ἐν οἷς ἅπασιν τὸ t τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου παντάπασιν ἀποβάλλεται.

Τὰ δὲ εἰς aindre, eindre, oindre καὶ oudre ῥήματα τῆς τετάρτης συζυγίας, ὧν τὸν ἰδιαίοντα σχηματισμὸν εἶδομεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάτων ρημάτων, ἀποβάλλουσιν ἀπεναντίας ἐν τῷ ἐνεστώτι τῆς ὀριστικῆς τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον d, τὴν δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κατάληξιν s μεταβάλλουσιν ἐν τῷ τρίτῳ εἰς t· οἷον, je crains, tu crains, il craint· j' absous, tu absous, il absout.

Τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν λῆγον εἰς ez, μόνον ἐπὶ τριῶν ῥημάτων τοῦ être, faire, dire λαμβάνει es κατ' ἐξαιρέσειν· vous êtes, vous faites, vous dites. Ὡσαύτως τὸ τρίτον πληθυντικὸν λῆγον κοινῶς εἰς ent, ἐπὶ τεσσάρων μόνον ῥημάτων ἀπαντᾶται λῆγον εἰς ont· εἶναι δὲ ταῦτα τὸ avoir, τὸ être, τὸ aller καὶ τὸ faire· ils ont, ils sont, ils vont, ils font.

Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ prétérit défini τῆς ὀριστικῆς δέχονται ἀείποτε περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγοῦσης nous aimâmes, vous aimâtes· nous finîmes, vous finîtes· nous reçûmes, vous reçûtes· nous rendîmes, vous rendîtes.

Τὰ ῥήματα τῆς δ' συζυγίας ὅσα περισπῶνται ἐν τῇ ἀπαρ-εμφάτῳ, οἷα τὸ connaître, paraître, paître, croître, ἀποβάλλουσιν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι τὴν περισπωμένην, πλὴν τῶν χρόνων ἐνθα ἔπεται μετὰ τὴν δίφθογγον τὸ σύμφωνον t· ὡς ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς, je connais, tu connais, il connaît· ἐν τῷ μέλλοντι, je connaîtrai, tu connaîtras, καὶ ἐν τῇ ὑποθετικῇ, je connaîtrais, tu connaîtrais. κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων

Avoir καὶ Être.

Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἶδομεν ὅτι τὰ μὲν ἐνεργητικὰ ῥήματα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν οὐδετέρων, τὰ παθητικὰ καὶ τὰ μέσα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être. εἶναι δὲ καὶ τινα σχηματίζοντα τοὺς συνθέτους χρόνους ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἐνός, ὅτε δὲ διὰ τοῦ ἐτέρου τῶν δύο βοηθητικῶν.

Τὰ μὲν οὐδέτερα aller, arriver, choir, décéder, éclore, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξῆς σύνθετα αὐτοῦ, devenir, intervenir, parvenir, revenir, βοηθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τοῦ être.

ΣΗΜ. Τὸ prévenir (προλαμβάνω) contrevenir (παραβαίνω) καὶ subvenir (ἐπαρκῶ) βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir. Τὸ δὲ convenir ὅταν σημαίνη τὸ συμφωνῶ βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être, ὅταν δὲ τὸ ἀρμόζω, ὑπὸ τοῦ avoir. Nous sommes convenus d'acheter ce qui ne nous avait pas convenu d'abord.

Τὰ ἐξῆς δὲ οὐδέτερα accourir, accoucher, cesser, croître, décroître, dégénérer, demeurer, disparaître, échoir, échouer, embellir, empirer, grandir, monter, partir, passer, périr, rajeunir, rester, vieillir κτλ. ὅτε μὲν βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ avoir.

Ὁ διορισμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων εἶναι δυσχερὴς ὁπωσοῦν. Κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς τὰ ῥήματα ταῦτα δέχονται τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο τῶν βοηθητικῶν κατὰ τὴν διάφορον ἔποψιν, καθ' ἣν θεωρήσῃ τις αὐτά. Ἄν μὲν ἀποβλέψῃ μᾶλλον εἰς τὴν πράξιν καὶ ἐνέργειαν ἢν τὸ ῥῆμα ἐκφράζει, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ avoir· ἂν δ' ἀποβλέψῃ οὐχὶ εἰς τὴν πράξιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου τὴν ἐκ τῆς πράξεως προερχομένην ἢ ἐπακολουθοῦσαν αὐτὴν, πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὸ être. Σαφέστερον δὲ εἶπεῖν καὶ πρὸς τὰς ἐννοίας τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς συμφωνότερον, τὸ

μὲν avoir δίδει εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα σημασίαν μᾶλλον καὶ δύναμιν ἀορίστου, τὸ δὲ être παρακειμένου, χρόνου ὅστις παρεμφαίνει τὰς ἐνεργείας σχετικῶς πρὸς τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς τετελεσμένους ἤδη. Οἷον, λαλῶν τις περὶ ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν μάχῃ ἢ ναυαγίῳ, λέγει ils ont péri dans un combat, ils ont péri dans les flots. Ὅταν δὲ προσδιορισμὸς δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγων τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθὸς, εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν συνέβη τὸ ῥηματικὸν σημαίνόμενον, ἀλλὰ θεωρῆ αὐτὸ ὡς τετελεσμένον κατὰ τὴν παρούσαν ἤδη στιγμὴν τοῦ χρόνου, ὅταν δηλαδὴ πρόκειται νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἑλληνικοῦ παρακειμένου, ἀπολώλασιν οἱ ἄνδρες, θέλει εἰπεῖ διὰ τοῦ être ils sont péris.

Cette femme est accouchée, σημαίνει ὅτι ἡ γυνὴ ἔτεκεν ἤδη καθ' ὃν χρόνον λαλῶ, ὕπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον· ἀλλ' ἐν προσδιορίσῳ τὸν χρόνον, ὅτι χθὲς ἐγέννησε, ἢ τὸν τρόπον, ὅτι εὐψύχως ἐγέννησε, πρέπει νὰ εἴπω διὰ τοῦ avoir cette femme a accouché hier (1), elle a accouché avec courage.

Ἄς λάβωμεν ἕτερον ῥῆμα τὸ demeurer· διαμένω ἢ διατρίβω. Ἄν ὁ λόγος ἦναι περὶ ἀνθρώπου ὅστις διέτριψε μὲν ποτε ἐν τινι πόλει ἢ χώρᾳ, ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἐξ αὐτῆς, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ avoir il a demeuré six mois à Madrid· il a demeuré long-temps à Lyon. Ἄν δ' ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνθρωπος διέμενεν, ἢ διαμένει εἰσέτι εἰς τὴν χώραν τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ être, mon frère est demeuré en France pour y faire ses études.

Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ ῥήματα partir, rester· il a resté deux jours à Lyon· ἤτοι διατρίψας ἡμέρας δύο ἀπῆλθεν ἔπειτα· je l'attendais à Paris, mais il est

(1) Διὰ νὰ μὴ φαίνται ἀντίφασις πρὸς τὰ ἐν τῷ περὶ σημασίας χρόνων λεχθέντα, σημείωσασι ὅτι τὸν prétérit indéfini ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ prétérit défini, ἤτοι τοῦ ἑλληνικοῦ ἀορίστου, ὅχι δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

resté à Lyon· ἤτοι ἔμεινε καὶ μένει εἰσέτι· il a parti il y a près d'une demi-heure· καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου ἀνάγοντος τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθὸς, il est parti.

Ὡσαύτως τὰ ῥήματα grandir, (μεγαλόνω οὐδ.) embellir, (εὐμορφαίνω) rajeunir, (ἀνανεοῦμαι) vieillir, (γηράσκω) changer, (μεταβάλλομαι) déchoir, (ἐκπίπτω) βοηθοῦνται κατὰ Μαρμοντέλην ὑπὸ τοῦ avoir ὅταν παριστῶσιν ἐνέργειαν βαθμῆδὸν τελουμένην, ὑπὸ δὲ τοῦ être, ὅταν τετελεσμένην ἤδη. Οἷον, cet enfant a bien grandi en peu de temps—il a bien embelli pendant ce voyage—depuis ce moment il a déchu de jour en jour—il a vieilli en peu de temps· Καὶ πάλιν vous êtes bien grandi·—je sens que je suis bien vieilli·—il est bien déchu de son autorité.

ΣΗΜ. Τινὰ τῶν προσημειωθέντων ῥημάτων οἷα τὸ changer, passer κ.λ.π. λαμβάνονται καὶ ὡς μεταβατικά· τότε δὲ ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir· ὡς il a passé la rivière.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Προθέσεως.

Αἱ προθέσεις διαίρουνται εἰς σημαντικὰς τόπου, χρόνου, κτλ. εἶναι δὲ αἱ ἐξῆς,

Dans. Σημαίνουσα τὸ ἔνδον· il est dans la chambre ἐν τῷ δωματίῳ.

En. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· il est en Italie· ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἠθικῶν ἀντικειμένων, il est en sûreté, ἐν ἀσφαλεῖ κεῖται· ἄλλοτε δὲ ὁμοιότητα ἢ τὸ πρέπον· il agit en roi, πράττει κατὰ βασιλέα, ὡς βασιλεὺς.

A. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν· il est à Rome—tout chemin mène à Rome (παροιμ.)

De. Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, il vient d'Athènes, ἐξ Ἀθηνῶν· τὸ ὄργανον· il l'a percé de son épée·

διὰ τοῦ ξίφους· τὸ ποιητικὸν αἴτιον, *aimé de tout le monde*, παρὰ πάντων ἀγαπώμενος.

Avec. Τὸ ὁμοῦ· *les soldats avec les officiers*, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Sans. Ἄνευ, χωρὶς· *les soldats sans les officiers*.

Contre. Τὸ ἐναντίον· *les soldats contre leurs officiers*· κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν.

Hors. Τὸ ἐκτός· *cette maison est hors de la ville*· ἔξω τῆς πόλεως. Ἐξαίρεσιν· *tout est perdu hors l'honneur*· τὰ πάντα ἀπώλοντο πλὴν τῆς τιμῆς.

Sur. Τὸ ἐπάνω· *il est sur la mer*· ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Sous. Τὸ ὑποκάτω· *sous le ciel*· ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Devant. Τὸ ἔμπροσθεν· *il marchait devant le roi*· πρὸ τοῦ βασιλέως.

Après. Τὸ κατόπιν· *il marchait après le roi*· μετὰ τὸν βασιλέα.

Chez. Τὸ πλησίον· *il est chez le roi*· παρὰ τῷ βασιλεῦ· *il est chez lui*· ἐν τῷ οἴκῳ.

Avant. Τὸ πρότερον· *avant la guerre*· πρὸ τοῦ πολέμου.

Pendant. Χρόνον· *pendant la guerre*· ἐπὶ τοῦ ἢ ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου.

Depuis. Ἀρχὴν χρόνου· *depuis le déluge*· ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Pour. Τελικὴν αἰτίαν· *pour la gloire*· ἕνεκα τῆς δόξης

Selon. Συμφωνίαν· *Selon la loi*· κατὰ τὸν νόμον.

Entre. Ἀναμέσον (ἐπὶ δύο ἀντικειμένῳν)· *entre ses bras*.

Parmi. Μεταξὺ (ἐπὶ πολλῶν)· *parmi les morts*· μεταξὺ τῶν νεκρῶν.

Malgré. Ἐναντίωσιν· *malgré moi*, ἀκουσίως μου, παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Par. Τὸ μέσον· *par terre et par eau*· διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἔτι τὸ ποιητικὸν αἴτιον· *la Henriade par Voltaire*· ὑπὸ Βολταίρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήματος.

Τὰ εἶδη τῶν ἐπιρρήματων εἶναι ἕξ κατὰ τοὺς Γάλλους Γραμματικούς.

Ἄ. Χρόνου· de temps· οἶον· aujourd'hui· σήμερον· demain, αὔριον· hier, χθές· alors, τότε· auparavant, πρότερον· aussitôt, πάραυτα· autrefois, ἄλλοτε· bientôt, εὐθύς· déjà, ἤδη· désormais, τοῦ λοιποῦ· dorénavant, τοῦντεῦθεν· ensuite, ἔπειτα· jadis· πάλαι· jamais, οὐδέποτε· à jamais· διὰ παντός· maintenant, τώρα· à présent, ἐν τῷ παρόντι· souvent, συχνάκις· toujours, πάντοτε (κατὰ λέξιν ὀσημέραι)· tard, ὀψέ, βραδέως. κτλ.

Β'. Τόπου· de lieu· Ailleurs, ἀλλαχοῦ· alentour, πέριξ· auprès, πλησίον· dedans, ἔνδον· dehors, ἔξω· dessus, ἄνωθεν· dessous, κάτωθι· ici, ἐδῶ· là, ἐκεῖ· loin, μακράν· οὐ, ποῦ· ή ὅπου· partout, πανταχοῦ· y, ἐκεῖ. κ.τ.λ.

Γ'. Τάξεως· d'ordre· premièrement, πρῶτον· secondement, δεύτερον, κ.τ.λ. alternativement, ἐναλλάξ· tour-à-tour κατὰ περίοδον.

Δ'. Ποσότητος, de quantité· assez, ἱκανῶς· peu, ὀλίγον· beaucoup, πολύ· fort, σφόδρα· très, λίαν· encore, προσέτι· presque, σχεδόν.

Ε'. Συγκρίσεως· de comparaison· plus, μᾶλλον· moins, ἥττον· mieux, κάλλιον· pis, χειρόν· comme, ὡς· de même, ὡσπερ κ.τ.λ.

Σ'. Ποιότητος· de manière ή de qualité· sagement, σοφῶς· justement, δικαίως· heureusement, εὐτυχῶς· bien, καλῶς· mal, κακῶς κτλ.

Τὰ εἰς ment ἐπιρρήματα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ εἰς ὡς τροπικὰ τῆς Ἑλληνικῆς, παράγονται ἐκ τοῦ ἐπιθέτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ment, ἂν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγῃ εἰς φωνήεν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος· οἶον, vrai, ἀληθής· vraiment,

ἀληθῶς· joli, εὐειδής· joliment, εὐειδῶς· gai, φαιδρός· gaiment φαιδρῶς· ἂν δὲ τὸ ἀρσενικὸν λήγη εἰς σύμφωνον, εἰς τὸ θηλυκόν· οἶον, heureux, εὐτυχής· heureusement, εὐτυχῶς· pieux, εὐσεβής· pieusement, εὐσεβῶς· grand, μέγας· grandement, μέγਾਲως.

Τῶν δὲ εἰς ant ἢ ent ληγόντων ἐπιθέτων τὸ ἐπιβόημα γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τροπῇ τοῦ ant εἰς amment, καὶ τοῦ ent εἰς emment· οἶον, élégant, γλαφυρός· élégamment· constant, σταθερός· constamment· évident, ἐναργής, évidemment· éloquent, εὐγλωττος, éloquemment. Πλὴν τοῦ lent, βραδύς· lentement· καὶ τοῦ présent, παρών· présentement· διότι τὰ δύο ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα. Τὸ δὲ gentil χαρίζει κάμνει gentiment.

Τὰ ἀρσενικὰ ταῦτα ἐπίθετα μεταβάλλουσιν ἐν τῷ ἐπιβόηματι τὸ e ἄφρωνον εἰς é κλειστόν· aveugle, aveuglement· commode, commodément· conforme, conformément· énorme, énormément· καὶ τὰ ἐξῆς θηλυκὰ confuse, confusément· expresse, expressément· importune, importunément· obscure, obscurément· précise, précisément, καὶ profonde, profondément.

Πολλάκις καὶ ἐπίθετα λαμβάνονται ἐπιβόηματικῶς· οἶον, chanter juste, voir clair, parler bas, sentir bon, κ.τ.λ. ἀντὶ τοῦ justement, κτλ.

Ἰπάρχουσι δὲ καὶ πολλαὶ φράσεις ἐπιβόηματικαὶ (locutions adverbiales)· οἶον, au hasard, τυχαίως· de nouveau, ἀθίς· derechef ἐξ ὑπαρχῆς, en général καθόλου, ἐν γένει· tout-à-coup αἴφνης· tout d'un coup, διὰ μιᾶς· de suite κατὰ συνέχειαν· tout de suite, εὐθὺς, πάραυτα, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμου.

Οἱ εὐχρηστότεροι σύνδεσμοι εἶναι οἱ ἐξῆς· *parce que* διότι· *puisque*, ἐπειδὴ (1)· *or*, ἀλλὰ μὴν, *donc*, ἄρα, λοιπόν· *mais*, ὅμως· *si*, εἴν· *sinon*, εἰδὲμῆ· *et*, καί· *quoique* καίτοι· *ni*, οὔτε, *tandis que*, ἐνῶ· *à moins que*, πλὴν ἄν· *cependant*, ἐν τούτοις· *peut-être*, ἴσως· *ou*, ἢ· *savoir*, δηλαδὴ· *c'est-à-dire*, τουτέστι· *par conséquent* ἢ *en conséquence*, ἐπομένως, ἄρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιφωνήματος.

Τὰ σχετλιαστικά, θαυμαστικά, κλπ. ἐπιβρῆματα τῆς ἑλληνικῆς, ἤτοι ὅλας τὰς φωνὰς ἐκεῖνας ὅσας προέεται ὁ ἄνθρωπος κυριευθεὶς ὑπὸ σφοδροῦ τινὸς πάθους, οἷον χαρᾶς, ἢ λύπης, ἢ φόβου, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ βδελυγμοῦ, κατέταξαν οἱ Λατῖνοι, καὶ κατὰ ζῆλον ἐκεῖνων οἱ Γάλλοι, εἰς ἰδιαιτέρον μέρος λόγου ὕπερ *interjection* καλοῦσιν· οἱ δὲ ἡμέτεροι μετέφρασαν αὐτὸ Παρένθεσιν ἢ Ἐπένθεσιν ἢ καὶ Ἐπιφώνημα.

Διακροῦνται δὲ ὡς ἐφεξῆς·

Χαρᾶς (Pour exprimer la joie) Ha! bon! Εὖγε!

Λύπης (pour marquer la douleur) aie! hélas! αἰ! φεῦ!

Θαυμασμοῦ (pour marquer l'admiration) oh! ah!

Ἀποτροπιάσεως (pour marquer l'aversion) Fi! si donc!

ἄπαχε! εὐφήμει!

Ἐρωτήσεως (pour interroger) Hé bien! λοιπόν!

Κατασιγάσεως (pour imposer silence) paix! chut! σῆγα!

σιώπα!

Κλήσεως (pour appeler) Holà!

(1) Par ce que, δι' ὅτι· puis que ἐπεὶ δὲ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Καρόνες ὀρθογραφίας.

Τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον πολλῶν λέξεων διπλασιάζεται ἐν τῇ παραγωγῇ, προστεθείσης αὐταῖς τῆς λατινικῆς προθέσεως *a* ἢ *ad*, οἷον *pauvre, appauvrir, tendre, attendre, attendrissement, courir, accourir*, κ.τ.λ.

Ὡσαύτως διπλασιάζεται τὸ τελικὸν σύμφωνον τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ῥήματα καὶ τὰ τούτων ῥηματικά· οἷον, *son, sonner, nom, nommer, soupçon, soupçonner, soupçonneux, sujet, assujettir, assujettissement, las, laisser, gros, grossir*, κ.τ.λ.

Πρὸς ὀρθὴν γραφὴν τῶν εἰς *tion, ssion, xion* ἢ *etion* ληγόντων ὀνομάτων, παρατηρητέον τὴν λατινικὴν αὐτῶν ἔτυμολογίαν, οἷον, τὸ *ambition* γίνεται ἐκ τοῦ *ambitio*, διόπερ γράφεται διὰ τοῦ *t*, τὸ δὲ *mission* ἐκ τοῦ *missum, missio*, ὅθεν καὶ φυλάττει τὴν διὰ τοῦ διττοῦ *ss* γραφὴν. Ὁμοίως τὸ *action, fraction* παραγόμενα ἐκ τοῦ *actum, actio, fractum, fractio* γράφονται διὰ τοῦ *ct*, τὸ δὲ *réflexion*, ἐκ τοῦ *reflexum, reflexio*, διὰ τοῦ *x* κ.τ.λ.

Τὰ ἐκ λατινικῶν εἰς *tas* παραγόμενα ὀνόματα γράφονται διὰ τοῦ *é*, οἷον *veritas, vérité, libertas, liberté*· τὰ δὲ ἐκ λατινικῶν εἰς *ea* τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς *ée*, οἷον *idea idée*· εἰς *ée* ὁμοίως λήγουσι τὰ ἐκ ῥήματος γαλλικοῦ παραγόμενα ῥηματικά, οἷον *la pensée* ἐκ τοῦ ῥήματος *penser, l'entrée* ἐκ τοῦ *entrer, l'arrivée*, ἐκ τοῦ *arriver* κτλ.

Τὸ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως *ex* ἐν συνθέσει καὶ κατὰ συγκοπὴν προκύπτων *e* φέρει πάντοτε ὄξειαν, οἷον *étendre* ἐκτείνω (ἐκ τοῦ *ex* καὶ *tendre*) *étendue* ἔκτασις· *élever*, αἴρω, (ἐκ τοῦ *ex* καὶ *lever*), *élévation*· *étonner* ἐκπλήττω (ἐκ τοῦ *ex* καὶ *tonner*) *étonnement*· *éloigner* (ἐκ τοῦ *ex* καὶ *loin*) *éloignement*, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Ὡσαύτως ὀξυτονεῖται τὸ e εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγομένας λέξεις, τὰς γραφομένας διὰ τοῦ æ, οἷον *Énée* (*Aeneas*, *Αἰνείας*). *Égine* (*Aegina*, *Αἴγινα*). *César* (*Cæsar*)· *préposition* (*præpositio*) κ.τ.λ.

Τὸ στερητικὸν ἢ κακωτικὸν *dés* ἢ *dé*, τὸ ἀναλογεῖν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν *δυσ* ὀξύνεται ἐπίσης, οἷον *déshonorer* (*ἀτιμάζω*)· *désapprouver* (*ἀποδοκιμάζω*)· *déshériter*, *déshabiller*, *dépeupler*, *déplier*, *déraisonner* κ.τ.λ.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπίσης κακωτικὸν *mé* τὸ γινόμενον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ *mal*, οἷον, *médire* (*κακολογῶ*)· *méconnaître* (*παραγνωρίζω*)· *se méprendre*, *se méfier* κ.τ.λ.

Τὸ δὲ ἐπανάληψιν σημαῖνον μόριον *re* δὲν θέλει τόνον, ὡς *relire*, *recommencer*· ἐκτὸς ἂν τὸ μεθ' οὗ συντίθεται ῥῆμα ἀρχίζη ἀπὸ φωνῆεν· τότε ὀξύνεται, ὡς *réimprimer*, *réordonner*· τὰ δὲ *réchauffer*, *récrier* γίνονται ἐκ τοῦ *échauffer* καὶ *écrier*, κατὰ συγκοπὴν τοῦ e ἀφώνου *reéchauffer* κ.τ.λ.

Ὅταν ἡ λέξις λήγῃ εἰς e ἄφωνον, τίθεται βαρεῖα εἰς τὸ e τῆς παραληγούσης, ὡς *misère*, *prophète*, *fidèle*, *je mène*, *ils prospèrent*. Ἐξαιροῦνται αἱ εἰς *ége* λήγουσαι λέξεις, διότι αὗται ὀξυτονεῦνται, ὡς *piége*, *manége*, *j'assiége*, καὶ τὰ κατ' ἐρώτησιν ῥήματα, *aimé-je?* *donné-je?*

Τίθεται βαρεῖα προσέτι ἐπὶ τῶν προθέσεων *à* καὶ *dès*, τῶν ἐπιρρημάτων *là* καὶ *où*, ὕπως διακρίνονται ἐκ τῶν ὁμωνύμων λέξεων, τοῦ ῥήματος *a*, τοῦ ἄρθρου *des*, τοῦ ἄρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας *la*, καὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου *ou*.

Ἄλλαι λέξεις δεχόμεναι βαρεῖαν εἶναι αἱ ἐξῆς, *çà*, *deçà*, *en deçà*, *déjà*, *holà*, *voilà*.

Περὶ ἐκθλίψεως φωνηέντων.

Ἐκθλίψιν ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πάσχοισι τρία μόνα φωνήεντα *a*, *e*, *i*, καὶ ταῦτα δὲ ἐν ῥήταις περιστάσεσι.

Τὸ *a* ἐκθλίβεται εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν *la*

πρὸ φωνήεντος ἢ ἡ ψιλῶ· l'âme, l'histoire, je l'estime==
je la estime.

Τὸ ε ἐκθλίβεται 1) εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις, je, me, te, se, de, que, ce, le, ne, πρὸ φωνήεντος ἢ ἡ ψιλῶ, j'aime, je m'é gare, il l'estime, nous l'instruisons, l'essai, l'homme.

Ἐξαιρέσεις. Τὸ ε τοῦ ἄρθρου le δὲν ἐκθλίβεται πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν onze, onzième καὶ τοῦ συνδέσμου oui. Le onze de janvier. Le oui et le non.

2) Εἰς τὸ lorsque, puisque, quoique, ἐπομένων τῶν ἀντωνυμιῶν il, elle, on, un, une· lorsqu'il parle, puisqu'elle le veut, quoiqu'on dise.

3) Εἰς τὸ entre καὶ presque λαμβανόμενα ἐν συνθέσει, ὡς ent'acte, entr'aider, presqu'île.

4) Εἰς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν quelque, ἐπομένου τοῦ un ἢ autre· quelqu'un, quelqu'autre.

5) Εἰς τὸ θηλυκὸν ἐπίθετον grande ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσι, grand'mère, grand'messe, grand'salle κ.τ.λ.

Τὸ i ἐκθλίβεται εἰς μόνον τὸν ὑποθετικὸν σύνδεσμον si ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας il, ils· s'il vient, s'ils viennent.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί μια προσπάθεια να διερευνηθεί ο ρόλος της
 οικογένειας στην ανάπτυξη των παιδιών. Η έρευνα βασίζεται σε μια σειρά από
 συνεντεύξεις με γονείς και εκπαιδευτικούς, καθώς και σε παρατηρήσεις
 στο σπίτι και στο σχολείο. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η οικογένεια
 παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της προσωπικότητας και των
 κοινωνικών δεξιοτήτων του παιδιού. Η επικοινωνία και η αγάπη που
 παρέχει η οικογένεια είναι βασικά στοιχεία για την υγιή ανάπτυξη.
 Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ οικογένειας και σχολείου είναι απαραίτητη
 για την βελτιστοποίηση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Η μελέτη
 υποδηλώνει ότι οι γονείς πρέπει να είναι πιο ενεργητικοί στην
 εκπαίδευση των παιδιών τους, παρέχοντας υποστήριξη και ενθάρρυνση.
 Τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να
 βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν καλύτερα τους μαθητές
 και να προσαρμόσουν το εκπαιδευτικό τους πρόγραμμα. Η μελέτη
 επισημαίνει επίσης την ανάγκη για περισσότερη εκπαίδευση των γονέων
 σχετικά με τις μεθόδους της σύγχρονης εκπαίδευσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Χρήσις τῶν Ἄρθρων.

Τὸ ἄρθρον εἶναι ἀναγκαῖον σχεδὸν ὅπου καὶ παρ' Ἑλλήσιν, ἤτοι εἰς παράστασιν ἀτόμου ὀρισμένου, ἢ εἶδους ἢ γένους. Ὅταν δ' ἡμεῖς λέγωμεν, ὁ πατὴρ ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἐννοοῦντες τὸν καθόλου πατέρα, οἱ Γάλλοι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν *un*, ἐκφράζοντες τὸ τοιοῦτον οὕτως· *un père doit aimer ses enfants*.

Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἀν δὲ ὑπάρχη ἐπιθέτου, καὶ τοῦ ἐπιθέτου, οἷον *les bons enfants*· πλὴν τοῦ ἐπιθέτου ἢ τῆς ἀντωνυμίας *tout* ἥτις προτάσσεται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, οἷον *tout le monde, toute la ville*· πᾶς ἢ ὅλος ὁ κόσμος· πᾶσα ἢ πόλις· καὶ τῶν ἐξῆς τιμητικῶν λέξεων *Monsieur, Madame, Monseigneur*· οἷον, *Monsieur le président, Madame la comtesse, Monseigneur l'évêque*.

Ὅταν κατόπιν ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἔπηται ἐπίθετον, τὸ ἄρθρον δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὡς παρ' Ἑλλήσιν· οἷον *l'homme juste*· ὁ δίκαιος ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ δίκαιος. Ὡσαύτως καὶ

ἂν ἐπιηται μετοχή· οἶον, le fruit défendu, ὁ ἀπηγορευμένος καρπός. Ἐξαιροῦνται τὰ σχετικὰ ὑπερθετικά, l'homme le plus sage.

Ἐξεναντίας δὲ εἶναι ἀναγκαῖα παρὰ Γάλλοις ἢ πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, ἐνῶ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν ἐλληνικὴν δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ἀφευκτα' οἶον, les capitaines et les soldats, καὶ ἔχι les capitaines et soldats.

Ὅσακις δύο ἢ πλείω ἐπίθετα κατηγοροῦνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἄρθρον τίθεται ἅπαξ μόνον. Le sage et pieux Fénelon. Ἄν δὲ κατηγορῶνται εἰς διάφορα οὐσιαστικά, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται. L'histoire ancienne et la moderne. Le premier et le second étage.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Πρῶτον Μέρος ἐλαλήσαμεν περὶ τῶν μεριστικῶν λεγομένων Ἄρθρων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ προσθέτομεν, ὅτι ἂν τὸ ὄνομα τὸ λαμβάνον τὸ μεριστικὸν ἄρθρον du, de la, des, ἔχη πρὸ αὐτοῦ ἐπίθετον, τότε ἀποβάλλεται τὸ ἄρθρον τοῦ πτωτικοῦ, καὶ μένει μόνη ἡ πρόθεσις de, οἶον de bon pain, de bonne viande, ἔχι du bon pain, de la bonne viande. Un discours n'est beau qu'autant qu'il contient de solides raisonnemens et de nobles expressions, καὶ ἔχι des solides, des nobles. Ἐκτὸς ἂν τὸ ἐπίθετον συναποτελῇ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν μόνην ἰδέαν· beaux-esprits, οἱ εὐφυεῖς, petits-maitres, οἱ καλλωπισταί· τότε μένει τὸ ἄρθρον, il voit toujours des beaux-esprits.

Παραλείπεται ὡσαύτως τὸ ἄρθρον τοῦ μεριστικοῦ καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως· οἶον, je ne vous ferai pas de reproches· ἐκτὸς ἂν τὸ μεριστικὸν εἰδικεύηται διὰ τινος νέου προσδιορισμοῦ, on ne soulage point des douleurs qu'on méprise, διότι ἔπεται ὁ προσδιορισμὸς, qu'on méprise.

Τὰ κύρια ὀνόματα ἀνδρῶν, πόλεων καὶ νήσων ἐκφέρονται ἀνάρθρως· τὰ δὲ τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἡπείρων, ποταμῶν, ὄρέων, κ.τ.λ. ἐνάρθρως.

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας κύρια ὀνόματα λαμβάνουσι κατ' ἐξαιρέσειν ἄρθρον, σχηματίζουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀ) ὅταν μεταπίπτωσιν εἰς ἔννοιαν ἀπλῶν προσηγορικῶν κατ' εἶδός τι ἀντονομασίας· οἷον, *les Aristides sont rares dans notre siècle*, ἤτοι οἱ δίκαιοι, οἱ ὅμοιοι τοῦ Ἀριστείδου. Διαφέρει ὅμως ἡ περίστασις καθ' ἣν μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ ἐνικοῦ κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα συνεκδοχῆς· διότι τότε μόνον τὸ ἄρθρον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ νομα, ὡς *les Corneille et les Racine ont illustré la scène française*. Οἱ Κορνήλιοι καὶ Ρακίνοι, ἀντὶ ἀπλῶς ὁ Κορνήλιος καὶ ὁ Ρακίνας. β) Ὅταν λαμβάνωνται ἐπωνυμικῶς, *l'auteur du Télémaque*· ἤτοι τοῦ βιβλίου Τηλεμάχου· *le naufrage de la Méduse*, τοῦ οὗτως ἐπονομαζομένου πλοίου· *les souscripteurs du Mercure*, τῆς ἐφημερίδος κατλ. γ) ὅταν συνοδεύωνται ὑπὸ ἐπιθέτου, *le sage Ulysse, le grand Hercule*. δ) Ἐνια ἰταλικὰ κύρια ὀνόματα ποιητῶν καὶ ζωγράφων λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον, οἷον *le Tasse, le Dante, l'Arioste* κ.τ.λ. κατὰ ζῆλον τοῦ ἰταλικοῦ *il Tasso, il Dante. Le Tasse ne garde pas aussi exactement que Virgile toutes les bienséances des mœurs, mais il ne s'égare pas comme l'Arioste (Bouhours)*. Ainsi *le Tasse infortuné*. . . (Mme. Staël. Corinne).

Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐκφέρεται ἀνάρθρως. *Dieu a créé le monde*, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ προσδιορισμὸς τις, ὡς ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, *le Dieu des miséricordes*· *le bon Dieu* κατλ.

Ἐνῶ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων δὲν δέχονται ἄρθρον, τὰ τῶν χωρῶν καὶ ἐπικρατειῶν, ὡς εἶπομεν, θέλουσιν αὐτὸ, οἷον, *La France est un beau pays*· ἐκτὸς τῆς γενικῆς ὅταν τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλης λέξεως, ὅτε καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐπίθετον, οἷον *les peuples d'Asie*, οἱ Ἀσιανοὶ λαοὶ, *les villes d'Europe*, αἱ Εὐρωπαϊκαὶ πόλεις.

Καὶ καθόλου δὲ ὅπου οὐσιαστικόν τι λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου καὶ δύνανται παρ' ἡμῖν νὰ μεταβληθῇ εἰς

ἐπίθετον, ἐκεῖ οἱ Γάλλοι δὲν μεταχειρίζονται ἄρθρον· οἷον, *une tendresse de père* ἴσον τῷ φιλοστοργία πατρική· *un caprice de femme* ἰδιοτροπία γυναικεία. Οὕτω καὶ *une montre d'or*, ὠρολόγιον ἐκ χρυσοῦ=χρυσοῦν· *une table de marbre* τράπεζα μαρμάρου=μαρμαρίνη, καὶ πάντα τὰ τὴν ὕλην ἐξ ἧς τι παριστῶντα ὀνόματα.

Διὰ γενικῆς ἀνάρθρου, ἤτοι διὰ μόνον τοῦ *de* ἐκφράζεται καὶ τὸ κατὰ τι, ὅπερ ἡ ἑλληνικὴ δι' αἰτιατικῆς ἢ δοτικῆς ἐρμηνεύει· οἷον *faible de constitution*, ἀσθενῆς τὴν κρᾶσιν.

Παραλείπεται τὸ ἄρθρον καὶ ὁσάκις ὄνομά τι συναποτελεῖ μετὰ ῥήματος μίαν ἔννοιαν περιφραστικῶς, οἷον, *j'ai faim*=πεινῶ· *j'ai soif*=διψῶ· *je prends soin*=φροντίζω, καὶ οὐχὶ *j'ai de la faim*, *j'ai de la soif* κτλ. ἅς τινες περιφράσεις διδάσκουσι τὰ λεξικά καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβὴ· ἢ ὅταν ὄνομά τι ἐμπρόθετον λαμβάνηται ἀντὶ ἐπιβρῆματος ἢ ἐπιθέτου *je vais à pied, à cheval* πορεύομαι πεζῇ, ἔφιππος. Καὶ αὗται δὲ αἱ περιστάσεις εἶναι ὠρισμέναι, καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς λεξικοῖς.

Παραλείπεται ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ ποσότητος ἐπιβρῆματα, οἷον *tant, beaucoup, trop, tant de sagesse*, τοσαύτη φρόνησις· πλὴν τοῦ *bien*, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ γενικὴν ἔναρθρον· *bien des hommes*, πολλοὶ ἄνθρωποι.

Παραλείπεται τέλος εἰς ἀρχαῖά τινα γνωμικά καὶ παροιμίας, ὡς *pauvreté n'est pas vice*· *plus fait douceur que violence* κ.τ.λ.

Τὸ *le plus, le moins* τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων δὲν πρέπει νὰ συγγέται μὲ τὰς ὁμωνύμους ἐπιβρῆματικὰς φράσεις *le plus* τὰ μάλιστα, *le moins*, ἥκιστα. Ἐκεῖ μὲν τὸ ἄρθρον εἶναι κλιτὸν, συμφωνοῦν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου. Ἐνταῦθα δὲ ἄκλιτον· *de toutes ces dames votre sœur était la plus affligée*· εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο τὸ *la plus* ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ *affligée* ἕν ὑπερθετικόν· εἰς δὲ τὸ ἐξῆς *vous sœur ne pleure pas, lors même qu'elle est la plus affligée*, τὸ

le plus είναι αθύπαρκτον ἐπιβρῆμα κατηγορούμενον εἰς τὸ βρῆμα est affligée. Ὁμοίως, Racine et Boileau sont les poètes qui écrivent le mieux, qui s'expriment le plus noblement. Ἐνταῦθα le mieux, le plus εἶναι προφανῶς ἐπιβρῆματα.

Αἱ φράσεις la saint Jean, la saint Martin κ.τ.λ. εἶναι ἑλλειπτικάι, ἐννοουμένου ἕξωθεν τοῦ ὀνόματος fête· la fête de saint Jean· ὡς ἡμεῖς λέγομεν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, ἐννοοῦντες τὴν λέξιν ἑορτή.

Οἱ Γάλλοι λέγουσι la ville de Nauplie, l'île d'Égine, le mois de Janvier, ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου, ἡ νῆσος τῆς Αἰγίνης κτλ. ἀντὶ τοῦ la ville Nauplie, l'île Égine, le mois Janvier. Ἄν δὲ καὶ ἀπαντᾶται ἐνίοτε τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷον ἡ πόλις Ἀθηνῶν (ἴδε Γραμματικὴν Κούμα), πλὴν τοῦτο εἶναι σπανιώτατον, καὶ ἡ κατάχρησις βαρβαρισμός.

Κατὰ δὲ τινα παράδοξον ἀντίφασιν τὸ πτωτικῶν ἐκείνο de παραλείπεται ὅλως ἐν τισὶ φράσεσιν ὡς αἱ ἐξῆς· le ministère Guizot ἀντὶ le ministère de Guizot· la rue saint-Honoré, ὁδὸς ἀγίου Ὀνωρίου· le huit Juillet ἡ ἑγδόη Ἰουλίου, ἀντὶ de saint-Honoré, de Juillet. Code-Napoléon κτλ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὰ ἐπωνυμικῶς λαμβανόμενα ἐπίθετα οἱ Γάλλοι ἐκφέρουσι μετὰ τῆς προθέσεως de, ἥτοι κατὰ γενικὴν ἄναρθρον. Charles avait le titre d'Invincible; les nations avaient déjà donné à Pierre Alexiovitz le nom de Grand (Voltaire). Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει τὰ τοιαῦτα ἐπίθετα κατ' ὀνομαστικὴν καὶ ἐνάρθρω. Εἶχε τίτλον ὁ Ἀήτης, ἔνομα ὁ Μέγας.

Καὶ οὐσιαστικὸν δὲ πολλάκις λαμβάνεται ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἄλλου οὐσιαστικοῦ· τότε δὲ συνδέονται ἀλλήλοις διὰ τοῦ πτωτικοῦ de· οἷον ce diable d'homme· ὁ διαβολάνθρωπος αὐτός· ce coquin de valet· ὁ ἀχρεῖος αὐτός· δοῦλος, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ συμφωνίας τοῦ Ἐπιθέτου.

Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν.

Ἐπίθετον κοινὸν εἰς δύο οὐσιαστικά τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ συμφωνεῖ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον ἤτοι μὲ τὸ ἀρσενικὸν, ἂν τὰ οὐσιαστικά ἦναι διαφόρου γένους· *cel acteur joue avec une noblesse et un goût parfaits.*

ΣΗΜ. Τὸ ἐπίθετον, ἂν μάλιστα ἦναι δικατάληκτον, πρέπει νὰ τίθεται πλησίον τοῦ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα, ἂν δὲ ἦναι μονοκατάληκτον, ἤτοι λήγη εἰς *ο*, ἡ θέσις αὐτοῦ ἀδιάφορος.

Ἄν τὰ δύο οὐσιαστικά ἦναι λέξεις συνώνυμοι, τὸ ἐπίθετον δὲν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὸ δεύτερον· οἶον, *toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continuelle.* Ἐπίσης τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ ἕτερον τῶν οὐσιαστικῶν ἂν ταῦτα ἐνοῦνται διὰ τοῦ συνδέσμου *ou* (ἢ)· *un courage ou une prudence étonnante.*

Τὰ ἐπίθετα *nu* (γυμνός), *demi* (ἡμισυς), *nouveau* (νέος), προτασσόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μένουσιν ἀμετάβλητα· οἶον, *nu-pieds* γυμνόπους, *une demi-lieue* ἡμίσεια λεύγα = ἡμιλεύγιον, *une demi-heure*, ἡμίσεια ὥρα = ἡμιώριον· *des enfants nouveau-nés*, παῖδες ἀρτιγέννητοι· διότι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παραδείγματα αἱ λέξεις *nu, demi, κ.τ.λ.* λαμβάνονται συνθετικῶς οὐχὶ δὲ ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς παρ' ἡμῖν τὸ γυμνο εἰς τὸ γυμνόπους, τὸ ἡμι εἰς τὸ ἡμιθανής. Ἄν ὅμως αἱ αὐταὶ λέξεις ληφθῶσιν ἐπιθετικῶς ἐν συντάξει, τότε συμφωνοῦσι κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν, οἶον *une heure et demie*, ὥρα μία καὶ ἡμίσεια κτλ.

Ὁμοίον τι πάθος πάσχουσι καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις *excepté, supposé, compris, ci-joint, ci-inclus*, αἵτινες μετοχαῖ οὔσαι λαμβάνονται πολλάκις ἐπιρρήματικῶς· *excepté ces personnes* = πλὴν τῶν ἀτόμων τούτων· *ces personnes*

exceptées=ἐξαιρουμένων τῶν ἀτόμων τούτων· vous trouverez ci-joint, ci-inclus copie θὰ εὐρήτε ἐνταῦθα ἐγκλειστον, ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον· ἂν δὲ ἦτο la copie, ἐνάρθως, ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἢ μετοχὴ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ copie, vous trouverez ci-incluse la copie. Οὕτως εἴθισται.

Ἡ λέξις feu, μακαρίτης, μένει ἄκλιτος ἂν ἔπηται ἔναρθρον τὸ οὐσιαστικόν, ἥτοι feu la reine, ἢ μακαρίτις βασίλισσα· ἢ μετ' ἀντωνυμίας κτητικῆς feu votre mère ἢ μακαρίτις μήτηρ σου· κλίνεται δὲ καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, ἂν τὸ οὐσιαστικόν ἔπηται ἀνάρθως, οἷον, la feue reine, votre feue mère.

Εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως gens (ἄνθρωποι) συμβαίνει ἄτοπὸν τι καὶ ἀλλόκοτον· ἥτοι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι θηλυκοῦ μὲν γένους ὡς πρὸς τὸ ἡγούμενον ἐπίθετον, ἀρσενικοῦ δὲ ὡς πρὸς τὸ ἐπόμενον· οἷον, les vieilles gens sont toujours soupçonneux, ὅπου τὸ μὲν vieilles γηραῖοι ἐτέθη κατὰ θηλυκὸν γένος, τὸ δὲ soupçonneux, ὕποπτοι, κατ' ἀρσενικόν. Ἄλλ' ἢ ἀντωνυμία tous προηγουμένη ἢ μόνη ἢ μετ' ἐπιθέτου μονοκαταλήκτου, ἥτοι εἰς ε ἄφωνον λήγοντος, ἐκφέρεται κατὰ γένος ἀρσενικόν tous les gens· tous les habiles gens.

Ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικόν δὲν εἶναι οὐδαμῶς ἀδιάφορος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· ἥτοι λέγουσι beau jardin, καλὸς κῆπος· grand arbre, μέγα δένδρον, προτάσσοντες τὸ ἐπίθετον· καὶ πάλιν, habit rouge, ἔνδυμα ἐρυθρὸν, table ovale τράπεζα στρογγύλη, maison neuve, οἰκία καινὴ, ἐπιτάσσοντες αὐτό. Μόνος διδάσκαλος εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι ἢ προσοχὴ καὶ ἢ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Προσθέτομεν δ' ὅμως τοὺς ἐξῆς ὀλίγους κανόνας.

Συνήθως προτάσσονται μὲν αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπιτάσσονται δὲ αἱ πολυσύλλαβοι λέξεις, οὐσιαστικά ἢ ἐπίθετα.

Ἐπιτάσσονται προσέτι. α. αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἢ τὰ ἐξ

αὐτῶν γινόμενα ἐπίθετα, ὡς *un homme distingué, un pays inconnu*. β'. Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα, οἶον, *la langue grecque, la grammaire française*. γ'. Οἱ τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὄροι, καὶ τὰ εἰς ἴσην λήγοντα ἐπίθετα, *l'art militaire, le poème épique*. δ'. Ἐκεῖνα τῶν ἐπιθέτων ὅσα εἶν' εὐχρηστα καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀντὶ οὐσιαστικῶν ὡς τὸ *aveugle, le sourd* κτλ. *un homme aveugle*. ε'. Τὰ δηλωτικὰ χρώματος ἢ σχήματος ἐπίθετα *habit noir, table ronde*.

ΣΗΜ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθέτων προτάσσονται λαμβανόμενα μεταφορικῶς ἢ ποιητικῶς· οἶον *les aveugles passions, de sourds mugissements, les noirs abimes*.

Ἐπὶ πολλῶν μάλιστα ὀνομάτων ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου φέρει μεταβολὴν εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ὀλίγα τινὰ παραδείγματα δίδομεν ἐνταῦθα· διότι οἰκειὸς τῶν τοιούτων τόπος εἶναι τὰ λεξικά.

Chose certaine· βέβαιον πρᾶγμα· *certaine chose*, πρᾶγμα· τί ἀορίστως.

L'année dernière, πέρυσι· *la dernière année de la guerre*, τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ πολέμου.

Habit nouveau, νεοφανὲς ἱμάτιον· *nouvel habit*, ἕτερον ἱμάτιον· καὶ *habit neuf*, καινὸν ἱμάτιον.

Homme gentil, χαρῖεις τοὺς τρόπους· *gentil homme* εὐγενὴς τὴν καταγωγὴν.

Homme honnête κομψός, ἐπιεικὴς τὸν τρόπον· *honnête homme*, χρηστός, τίμιος ἀνὴρ.

Vie mortelle, βίος ἐπικηρος, θνητός· *mortel ennemi*, ἄσπονδος, θανάσιμος ἐχθρός.

Homme vilain, φιλάργυρος, γλίσχος· *vilain homme*, ἀχρεῖος ἢ βδελυρός.

Femme sage, γυνὴ ἔμφρων· *sage femme*, μαία.

Femme grosse, ἔγγυος· *grosse femme*, παχεῖα, εὐτραφής.

Homme pauvre, auteur pauvre· ἀνθρώπος, συγγραφεὺς πένης· *pauvre homme, pauvre auteur*· ὀλίγου ἄξιος, ἄθλιος.

Homme plaisant, ἀστεῖος· plaisant homme, γελοῖος.

Homme vrai, φιλαλήθης· vrai charlatan, αὐτόχρημα
ἀγύρτης.

Homme grand· ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα· grand homme
μέγας ἀνὴρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

Προσωπικαί.

Εἰς τὸ Τεχνολογικὸν ὠμιλήσαμεν καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς
τῶν ὀνομαστικῶν je, tu, il, πρὸς τὰς moi, toi, lui, καὶ περὶ
τοῦ πότε ἀντὶ τῶν πλαγίων à moi, à toi, à lui, μεταχειρί-
ζονται τὰς ἀπλᾶς me, te, lui, κτλ. Ἰδὴ δὲ προσθέτομεν ὅσα
εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς πλείονα διασάφειν τῶν ἐκεῖ εἰρημένων.

Παρατηρήσαμεν ὅτι εἰς μόνον τὴν προστακτικὴν ἐγκλίσειν
τίθεται ἡ moi καὶ toi μετὰ τὸ ῥῆμα καὶ ὡς δοτικαὶ καὶ ὡς
αἰτιατικαί, ταῦτὸν εἰπεῖν ὡς ἔμμεσον καὶ ὡς ἄμμεσον ἀντικεί-
μενον· οἶον, croyez-moi, πιστευσόν με· dites-moi la vérité,
εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν· ἂν δὲ προηγῆται τὸ ἀπαγορευτικὸν
ne (μὴ), τότε ἐπανέρχονται αἱ ἀπλᾶί me, te, προτασσόμε-
ναι ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι· ne me croyez pas κτλ.
Δύναται δὲ καὶ ἡ me νὰ τεθῆ μετὰ τὴν προστακτικὴν, ὅταν
ἀκολουθῆται ὑπὸ τῆς ἀντωνυμίας en· οἶον, donnez-m'en.

Καὶ τὸ lui δὲ ὡς δοτικὴ καὶ τὸ le καὶ la ὡς αἰτιατικαί
τίθενται κατόπιν τοῦ ῥήματος ἐν τῇ προστακτικῇ· donnez-
lui, ἴσον τῷ donnez à lui ἢ à elle, regardez-le ἢ la· καὶ
πάλιν ἀρνητικῶς ne lui donnez pas, ne le regardez pas.

Ἀλλὰ ἡ αἰτιατικὴ le δὲν διαφέρει μόνον κατὰ θέσιν τῆς
lui, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔννοιαν· je le crois σημαίνει καὶ τὸν
πιστεύω καὶ τὸ πιστεύω, ἤτοι τὸ le λαμβάνεται καὶ ἐπὶ
πράγματος, ἐνῶ τὸ lui ἐπὶ προσώπου μόνον.

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

Ἰπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις χρῆσις τῶν ἀντωνυμιῶν *le, la, les* παρὰ Γάλλοις, ἡ ἐξῆς· ἐρωτώμενός τις *êtes-vous le père de cet enfant?* ἀποκρίνεται *je le suis*· εἰμὶ τοῦτο ὃ λέγεις, ἦτοι ὁ πατήρ· *êtes-vous Pauline?*—*je la suis*· *êtes-vous les ministres du roi?*—*nous les sommes*. Εἰς τὴν περιστασιν ταύτην ἡ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ἡγούμενον εἰς ὃ ἀναφέρεται, ἂν ἐκεῖνο ᾖ ἄνθρωπος ὄνομα οὐσιαστικὸν ἑναρθρον· δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἡγούμενον ᾖ ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ οὐσιαστικὸν ἑναρθρον· γυνὴ ἐρωτωμένη *êtes-vous mariée?* θέλει ἀποκριθῆ *je le suis*, ὅχι *je la suis*· ἀλλ' ἂν ἡ ἐρώτησις ᾖ *êtes-vous la mère de cet enfant,* ἀποκρίνεται· *je la suis*.

Δύναται δὲ ἡ ἀντωνυμία *le* ἢ ἀναπληροῖ καὶ ῥῆμα προηγούμενον· ὡς, *restez si vous l'osez, ἀντὶ si vous osez rester*.

Τὴν αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν *soi* μεταχειρίζονται ἐμπροθέτως ἐπὶ προσώπων, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἄριστον, ὅποια αἰ λέξεις *on, chacun, personne*. *On doit rarement parler de soi.*—*Quiconque rapporte tout à soi n'a pas beaucoup d'amis*. Ὀρισμένου δὲ ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἢ *lui* ἢ *lui-même*, *Paul ne fait que parler de lui, ἢ de lui-même*. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ μεταχειρίζονται πάντοτε τὴν *soi*· *l'aimant attire le fer à soi*· ὁ μαγνήτης ἔλκει εἰς ἑαυτὸν τὸν σίδηρον.

ΣΗΜ. Ἐνίσταται καὶ ὀρισμένου ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ αὐτοπαθῆς *soi* τῆς *lui* ὅταν ἡ σαφήνεια τῆς φράσεως τὸ ἀπαιτῆ· οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα *en remplissant les volontés de son père, ce jeune homme travaille pour soi*· ὑπακούων τῷ πατρὶ ὁ νέος αὐτός κοπιᾷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ· ἢ *soi* ἐκφράζει ἀναγκαίως ἐνταῦθα ταυτοπαθειαν, ἐνῶ ἡ *lui* ἢ δύνατο ἢ ἀναφέρειται καὶ εἰς τὸν πατέρα.

Δεικτικά.

Ἡ ἀντωνυμία *ce* προτάσσεται πολλάκις τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος *être*, ἐπομένῃς τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας *qui* ἢ τοῦ συνδέσμου *que*· καὶ τότε ἀποτελεῖ ἰδιωτισμὸν τινὰ κοι-

νότατον εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Ce fut l'envie qui causa le premier meurtre dans le monde· ὁ φθόνος ἔγεινεν αἰτία τοῦ πρώτου ἐπὶ γῆς φόνου. C'est à vous que je parle πρὸς σὲ ὀμιλῶ· ἤτοι πρὸς σὲ καὶ ὄχι ἄλλον, ἢ πρὸς σὲ τὸν τοιοῦτον. Γίνεται ἄρα διὰ τῆς περιφράσεως ταύτης ὁ λόγος ἔντονότερος, καὶ ἡ κυρία τῆς προτάσεως λέξις περιφανεστέρα.

ΣΗΜ. α. Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιφράσει ἡ μὲν δεικτικὴ ἀντωνυμία *ce* μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἦναι τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου· εἶον, c'est moi qui parle, c'est toi qui parles, c'est lui qui parle· c'est nous qui parlons, c'est vous qui parlez, ce sont eux qui parlent. Ce furent les Phéniciens qui les premiers inventèrent l'écriture, οἱ Φοίνικες πρῶτοι ἐφεῦρον τὴν γραφὴν.

ΣΗΜ. β. Ἡ εἰς τὰ δύο κῶλα τῆς περιφράσεως ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς δὲν συγχωρεῖται· ὕβεν ψίγεται ὡς σόλοικος ὁ ἐξῆς στίχος τοῦ Βοαλώ,

c'est à vous, mou esprit, à qui je veux parler.

δέον εἰπιῖν

c'est à vous, mon esprit, que je veux parler.

Ὁμοίως ῥητίον c'est ici que je demeure, ὄχι c'est ici où je demeure· c'est là que je vais, ὄχι c'est là où je vais.

Συνήθως οἱ Γάλλοι προτάσσουσι μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ὑποκείμενον, ἐπιτάσσουσι δ' αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον· ὅταν δὲ κατηγορούμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἦναι οὐσιαστικόν τι, προτάσσουσιν ἐνίοτε αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ προσέχοντες νὰ συνδέωσι διὰ τοῦ συνδέσμου *que* ἀμφοτέρα ταῦτα, ἤτοι τὸ ἡγούμενον κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑποκειμένου. Οὕτω τὸ *Démosthènes est un grand orateur* δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τὸ *c'est un grand orateur que Démosthènes*, ἢ καὶ μετὰ τῆς ἀντωνυμίας *quel, quel grand orateur que Démosthènes!* καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως δὲ, *qu'est-ce que la vie?* τί ἐστὶν ἡ ζωὴ; ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἀναδιπλασιάζουσι τοὺς συνδέσμους καὶ τὸ ὑπαρκτικόν, γίνεται δὲ τοῦτο ἰδίως πρὸς δήλωσιν μείζονος ἀπορίας,

qu'est-ce que c'est que ce petit sifflement, τί πράγμα εἶναι ὁ μικρὸς αὐτὸς συριγμός;

Συμβαίνει πολλάκις νὰ ᾔηται καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τὸ κατηγορούμενον ἀπαρέμματα ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, s'abandonner au désespoir c'est peu connaître les chances de la fortune· ὕπερ δύναται ν'ἀντιστραφῆ οὕτω· c'est peu connaître les chances de la fortune que de s'abandonner au désespoir, ἔνθα τὸ ἀπαρέμματον s'abandonner, ὕπερ εἶναι κυρίως τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἐπιταχθὲν συνοδεύεται, ὡς ἀνωτέρω τὸ Démotènes, ὑπὸ τοῦ συνδέσμου que, προσέτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς προθέσεως de. Μεταφράζονται δὲ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἑλληνιστὶ τρεπομένου τοῦ μὲν πρώτου ἀπαρεμμάτου εἰς ὀριστικὴν ἔγκλισιν, τοῦ δευτέρου δὲ εἰς μετοχὴν ἑναρθρον· πολλὰ ὀλίγον γνωρίζει τὰς περιπετείας τῆς τύχης ὁ πᾶσαν ἀποβάλλων ἐλπίδα μεταβολῆς.

Ὅταν ἡ πρότασις ἄρχηται ἀπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν ce qui, μετὰ τινος οἰουδήποτε ῥήματος, ἀκολουθῆ δὲ ὡς κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα τὸ être, ἢ ce ἐπαναλαμβάνεται πρὸ αὐτοῦ. Ce que je désire le plus c'est d'aller vous voir.—Ce qui m'attache à la vie c'est vous.—Ce qui m'indigne, ce sont les injustices des hommes. Δὲν εἶναι ὅμως ἄφευκτος ἡ ἐπανάληψις τῆς ce, ἂν μετὰ τὸ être ἀκολουθῆ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ὄνομα· οἷον δυνατὸν εἰπεῖν ce qui mérite le plus notre admiration c'est ἢ est la vertu.

Μεταχειρίζονται δὲ προσέτι τὴν ce ὡς συγκεφαλαιωτικὴν, καὶ ὅταν τὸ πρῶτον κῶλον τῆς προτάσεως σύγκηται ἐκ πολλῶν τινῶν λέξεων, ὡς le signe de la corruption des mœurs dans un état, c'est la multiplicité des lois. Ἀλλὰ δυνατὸν εἰπεῖν ἀδιαφόρως, la véritable noblesse est ἢ c'est la vertu, διὰ τὸ σύντομον τῆς τοιαύτης προτάσεως.

Ἡ ἀντωνυμία ce ἀναπληροῖ πολλάκις τὴν προσωπικὴν il, καὶ μάλιστα προτιμᾶται αὐτῆς, ἂν τὸ κατηγορούμενον ᾔηται

οὐσιαστικόν· les astronomes qui prétendent connaître la nature des étoiles fixes, assurent que ce sont autant de soleils. Ἀλλ' ἂν τὸ κατηγορούμενον ἦναι ἐπιθέτου, προτιμᾶται ἡ προσωπική· οἶον, lisez Démosthènes et Cicéron, ils sont très éloquents· — j'ai vu le Louvre, il est magnifique.

Ἀλλὰ πρὸς ἄρθρην χρῆσιν τῶν ἀντωνυμιῶν ce καὶ il, ἰστέον ὅτι πολλάκις οὐσιαστικόν κατηγορούμενον ἐπέχει τόπον ἐπιθέτου, ἰδίως ὅταν ἐκφέρεται ἀνάρθρωτος, οἶον, il est roi· ἂν δὲ συνοδεύηται ὑπὸ ἄρθρου ἢ ἀντωνυμίας, θεωρεῖται ὡς κυρίως οὐσιαστικόν, οἶον, c'est le roi· c'est un philosophe.

Καὶ ἐπιθέτου δὲ κεῖται πολλάκις ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, οἶον, c'est vrai—c'est juste· ἤτοι c'est une chose vraie· c'est une chose juste.

Ἢ ἀντωνυμία ce ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἑνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν il considérât cette campagne, ces collines, ces ruisseaux.

Κτητικά.

Αἱ τριτοπρόσωποι κτητικάί son, sa, leur, εἰσὶν εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων· ὅθεν εἰς τὴν φράσιν ταύτην ce chapeau est joli, sa couleur est agréable, ἡ ἀντωνυμία sa δὲν κεῖται καλῶς· ἀλλὰ ῥητέον, la couleur en est agréable. Τότε δὲ μεταχειρίζονται ἐπὶ ἀψύχων τὰς κτητικάς, ὅταν ἡ κατασκευὴ τῆς προτάσεως δὲν ἐπιδέχεται τὴν en· ὡς ce tableau a ses beautés, ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει τὰς καλλονάς της· cette maison a ses agréments, ὁ οἶκος οὗτος ἔχει τὰ τερπνά του· διότι τὸ ὑποκείμενον tableau, maison, ἀποτελεῖ μίαν πρότασιν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου ses beautés, ses agréments, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀμήχανον ν' ἀποφύγη τις τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν.

Αἱ κτητικάί ἀντωνυμίαι παρασιωπῶνται ὅπου δύνανται

νά έννοῶνται οἰκοθεν· οἷον ρητέον, *j'ai mal à la tête*, ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν, ὅχι *j'ai mal à ma tête*· il a reçu un coup de feu au bras, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ πυροβόλον εἰς τὸν βραχίονα· ὅχι à son bras.

Αἱ κτητικαὶ ἄντωνυμίαι ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν· ὥστε ἡ τοιαύτη φράσις *mes père et mère* ἀντὶ τοῦ *mon père et ma mère*, καίτοι συνήθης παρὰ τῷ χύδην λαῶ καὶ εἰς τὸ δικανικὸν ὕφος, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῶν ἐγκρίτων συγγραφέων. Προσέτι δὲ καὶ μετὰ δύο ἢ πλείονων ἐπιθέτων ἐπαναλαμβάνεται ἡ κτητικὴ, ἂν τὰ ἐπίθετα κατηγορῶνται εἰς διάφορα ὑποκείμενα· οἷον, *mes beaux et mes vilains habits*, διότι ἄλλα μὲν τὰ καλὰ, ἄλλα δὲ τὰ πρόστυχα ἱμάτια· ἂν δὲ τὰ ἐπίθετα ἀναφέρωνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἡ ἄντωνυμία τίθεται ἅπαξ· οἷον, *mes beaux et riches habits*· διότι ἐνταῦθα τὰ καλὰ ἱμάτια δὲν εἶναι διάφορα τῶν πολυτελῶν.

Ἀναφορικαί.

Ἡ ὀνομαστικὴ τῆς ἀναφορικῆς *qui* τίθεται ἀδιαφόρως ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων ἢ καὶ ἀλόγων ζώων, καὶ προτιμᾶται τῆς *lequel, laquelle*· ἡ δὲ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ ἀπλῶς αἱ ἐμπρόθετοι πτώσεις τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον, ὥστε αἱ ἐξῆς φράσεις δὲν ἔχουσι καλῶς *l'étude à qui je consacre mes loisirs*· *le cheval sur qui je suis monté*· ἀλλὰ ρητέον διὰ τῆς *lequel, l'étude à laquelle* κτλ. *le cheval sur lequel* κτλ.

Ἡγουμένων δύο ὀνομάτων διαφόρου γένους ἢ κοινῆ τὸ γένος *qui* ἤθελε γεννήσει ἀσάφειαν καὶ ἀμφιβολίαν ποῦ ἄρα ἀναφέρεται, εἰς τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἢ τὸ θηλυκόν· οἷον, εἰς τὰ ἐξῆς παράδειγμα, *j'ai vu le mari de votre sœur qui doit obtenir cette place*, ἡ *qui* δυνατὸν ν' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ἀρσενικὸν *mari* καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν *sœur*· εἶδον τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς σου ὅστις ἢ ἥτις μέλλει νὰ διορισθῇ εἰς

τὴν θέσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ἀντὶ τῆς *qui* προτιμᾶται ἡ ὀνομαστικὴ *lequel*, ἥτις δικατάληκτος οὖσα ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν· *le mari . . . lequel, la sœur . . . laquelle*. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ χρῆσις τῆς *lequel* ὡς ὑποκειμένου δὲν φαίνεται πολλὰ δόκιμος εἰς τοὺς Γάλλους Γραμματικούς, καὶ συμβουλευοῦσι ν' ἀποφεύγωμεν αὐτὴν κατασκευάζοντες ἄλλως πῶς τὸν λόγον· (ἴδε *Grammaire de Condillac. Tom. Second p. 114*).

Αἱ ἀντωνυμίαι αἱ τε ἀναφορικαὶ καὶ αἱ προσωπικαὶ δὲν πρέπει ν' ἀναφέρονται εἰς οὐσιαστικὸν ἀναρθρον καὶ ἄοριστον συναποτελοῦν μετὰ ῥήματός τινος ἢ προθέσεως ἔννοιαν ῥηματικὴν ἢ ἐπιῤῥηματικὴν· ἡ φράσις αὕτη λόγου χάριν *il nous a reçu avec politesse qui nous a charmés*, δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ *politesse* εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ ἀντωνυμία *qui* δὲν εἶναι ὀρισμένον οὐδ' ἀθύπαρκτον οὐσιαστικόν, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ *avec* μίαν ἔννοιαν ἰσοδυναμοῦσαν τῇ ἐπιῤῥήματι εὐγενῶς, φιλοφρόνως. Διορθοῦται δὲ οὕτως· *il nous a reçu avec une politesse qui nous a charmés*. Ὡσαύτως μὴ λέγε, *s'il a droit de répondre qui le lui a accordé*, ἀλλὰ, *s'il a le droit de répondre*· μηδὲ, *il demande grâce quoiqu'il ne la mérite pas*· ἀλλὰ *il demande sa grâce* κτλ. Ἡ μεταχειρίσθητι συνώνυμόν τινα φράσιν, οἷον τὸ ἐξῆς παράδειγμα *quand nous mîmes en mer, elle était paisible*, δυνατὸν νὰ διορθωθῇ οὕτω πῶς· *quand nous nous embarquâmes, la mer était paisible*, ἐπειδὴ δὲν λέγουσι μετὰ τοῦ ἄρθρου *quand nous mîmes en la mer*.

Ἰδιωτισμὸς τις γαλλικὸς διαφυγὼν, νομίζω, μέχρι τοῦδε τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων, εἶναι ὅτι ἡ *qui* τίθεται συχνότατα μετὰ τῆς ὀριστικῆς ὡς ἀνάλυσις μετοχῆς ἢ ἀπαρμυφάτου· οἷον, *tout-à-coup je crus voir Vénus qui fendait les nues dans son char volant*· (*Télémaque liv. IV*). Αἰφνης ἐφάνη μοι ὅτι εἶδον τὴν Ἀφροδίτην διασχίζουσαν τὰ νέφη εἰς τὸ πτερόεν ἄρμα τῆς. *Hercule sentit bientôt le*

feu dévorant *qui se glissait jusque dans la moelle de ses os.* Ὁ Ἡρακλῆς ἠσθάνθη εὐθὺς τὸ παμφάγον πῦρ διεισδύον μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν κοκκάλων του. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις voilà Marie *qui vient,* ἐξηγεῖται παρ' ἡμῖν, ἰδοὺ ἡ Μαρία ἔρχεται, παραλειπομένης τῆς ἀναφορικῆς.

Ἡ dont, ὡς καὶ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ἐσημειώθη, ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀραιρευτικὴν τῶν ἀναφορικῶν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων· ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγῆται τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου εἶναι συντακτικὴ· οἶον, la ville dont les habitants ἔχει la ville les habitants dont· ὅθεν ῥητέον la Seine dans le lit de laquelle viennent se jeter d'autres rivières· ἔχει dans le lit dont.

Ἄλλοτε ἡ que λαμβάνεται συνεπτυγμένως ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου lequel· οἶον les jours *que je l'ai vu, que j'ai mangé avec lui,* ἀντὶ les jours pendant lesquels je l'ai vu.—Il ne me voit plus de l'œil *qu'il me voyait· τὸ que ἐνταῦθα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν γενικὴν dont,* καὶ ἔχει ὁμοιότητα μὲ τὸ ἄκλιτον ἐκεῖνο ὁποῦ τῆς χυδαίας φωνῆς. Δὲν μὲ βλέπει πλέον μὲ τὸ μάτι ὁποῦ (δι' οὗ) μ' ἔβλεπε.

Ἡ ἀντωνυμία qui ἐρωτηματικῶς λαμβανομένη εἶν' εὐχρηστος ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ὅθεν μὴ λέγῃς *qui sont les pays du Nord? ἀλλὰ quels sont les pays du Nord?* Δύναται ὅμως νὰ εἴπη τις ὀρθῶς. Il y avait hier chez vous beaucoup de personnes: *qui sont-elles?* ὅτι περὶ προσώπων ἐνταῦθα ὁ λόγος.

Ὅπου οἱ Ἕλληνες, ἐπὶ ἐξηρητημένης προτάσεως, μεταχειρίζομεθα τὴν ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν τί, οἶον, δὲν ἐξεύρω τί ζητεῖς, οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀναφορικὴν *ce que, je ne sais pas ce que vous demandez.*

Ἡ quoi λαμβάνεται, ὡς εἴρηται ἐν τῷ τεχνολογικῷ, καὶ ὡς ἀναφορικὴ καὶ ὡς ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία. Εἶναι δὲ κοινὸν γένους καὶ ἀριθμοῦ, εὐχρηστος ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων.

Πρέπει δὲ νὰ προτιμᾶται μάλιστα, ὅταν τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται ἦναι οὐχὶ ὄρισμένον τι ἀλλὰ γενικὸν καὶ ἀόριστον, ὅποιαί αἱ λέξεις *ce, voilà, rien* οἷον, *voilà de quoi je voulais vous parler*—*il n'y a rien sur quoi on ait plus écrit.*

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται συχνότατα μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ἀποτελοῦσα ἰδιαιτέραν τινὰ φράσιν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ παριστῶσα τὴν ὕλην ἐξ ἧς, ἢ τὸν τρόπον καθ' ὃν, ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται τι' οἷον, *donnez-moi de quoi écrire*, δός μοι τ' ἀναγκαῖα εἰς γραφὴν.—*Il a de quoi être content*, ἔχει ὅσα τὸν ἀρκοῦν νὰ ἦν' εὐχαριστημένος.—*Il n'a pas de quoi vivre* δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν.—*Nous avons de quoi nous amuser* ἔχομεν πῶς νὰ διασκεδάσωμεν.

Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ ἡ κοινῶς γένους καὶ ἀριθμοῦ οὐ' *le péril où je m'engage*, ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐμβάλλω ἐμαυτόν. Εἶναι δ' εὐχρηστος ὅχι μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ἀλλ' ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς, καὶ ἐπὶ προσώπων ὡς

*il ne reste que moi
où l'on découvre encor les vestiges d'un roi*
(Racine, Alexandre. acte II sc. 2)

Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῶν δύο μονοσυλλάβων ἀντωνυμιῶν *en* καὶ *y*, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν ἢ ἀφαιρετικὴν προσωπικῆς ἀντωνυμίας παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη μὲ δοτικὴν. Τὰς μεταχειρίζονται δὲ κατακόρως, διότι μονοσύλλαβοι οὔσαι φέρουσιν εἰς τὸν λόγον σαφῆνειαν ἄνευ σχοινοτενίας. Καὶ ἡ μὲν *en* τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἡ δὲ *y* μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. *Vous souvenez-vous de cet homme ἢ de cette chose?*—*je m'en souviens.* Ἐνθυμεῖσθε τὸν ἄνθρωπον ἢ τὸ πρᾶγμα τοῦτο;—τὸ ἐνθυμοῦμαι ἢ τὸν ἐνθυμοῦμαι.

J'ai connu de malheur et j'y sais compâtrir.

ἤτοι, *je sais compâtrir au malheur.*

Ἐπειδὴ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι *de lui, à lui, d'elle,*

d'eux, d'elles, leur, σημαίνουνσι πάντοτε πρόσωπον καὶ οὐχὶ πράγμα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων τὴν en καὶ y' ὥστε ἡ ἐξῆς φράσις εἶναι σόλοικος· cette maison menace ruine; n'approchez pas d'elle· ἀλλὰ ῥητέον, n'en approchez pas. Οὐδὲ εἰς τὴν φράσιν ταύτην ces bâtiments [n'étant pas assez grands, je leur ferai ajouter une aile, ἔχει καλῶς ἡ ἀντωνυμία leur, καθὸ ἀναφερομένη εἰς τὴν λέξιν bâtiments, κτίρια, ἀλλὰ ῥητέον. j'y ferai ajouter une aile.

ΣΗΜ. Παντοῦ ὅπου ἡμεῖς ἐκφέρομεν ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμίαν ἢ ὄνομα ἀριθμητικόν, ὑπακουσμένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἱ Γάλλοι ἀναπληροῦσι πάντοτε τὸ ἐλλεῖπον οὐσιαστικόν διὰ τῆς ἀντωνυμίας en· ὅσον εἰς τὴν ἐρώτησιν ἔχετε ἀδελφοὺς; ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ἀπλῶς ἔχω, ὁ δὲ Γάλλος μετὰ τοῦ en, j'en ai, ἢ ἔχω τρεῖς, j'en ai trois· πολλοὺς, j'en ai plusieurs.

Περὶ τῆς Ἀορίστου Ἀντωνυμίας Même.

Ἡ λέξις même εἶναι ἢ ἐπίθετον ἀντωνυμικόν, ἄρα κλιτόν· ἢ ἐπίρρημα, ἄρα ἄκλιτον.

Ἐπίθετον μὲν εἶναι α'. ὅταν λαμβάνεται ἐνάρθρως διὰ τὸ νὰ σημάνη ταυτότητα (l'identité), ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁ αὐτός· le même homme, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· les mêmes vertus, αἱ αὐταὶ ἀρεταί.

β'. Ὄταν συντίθεται μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, moi-même, toi-même, lui-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes· ἀντιστοιχοῦσα πάλιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν αὐτὸς μετὰ τῶν προσωπικῶν, ἐγὼ αὐτὸς, ἐμοῦ αὐτοῦ ἢ ἐμαυτοῦ, σὺ αὐτὸς, κ.τ.λ. ἤτοι πρὸς τὰς συνθέτους αὐτοπαθεῖς. ceux qui se plaignent de la fortune n'ont souvent à se plaindre que d'eux-mêmes. Πολλοὶ τῶν μεμφομένων τὴν τύχην ὄφειλον ἑαυτοὺς μᾶλλον νὰ μέμφωνται.

γ'. Ὄταν ἔπεται κατόπιν οὐσιαστικοῦ μὲ δύναμιν ἐπιτάσεως, la gloire même, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα· la vie même, καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ. Ἀλλ' ἐνταῦθα συμβαίνει ἰδιοτροπία τις, διότι ἂν μὲν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι ἐν μόνον, τὸ même συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ θεωρεῖται ὡς

ἐπίθετον· ἂν δὲ δύο ἢ πλείονα, δὲν συμφωνεῖ οὐδὲ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον, ἀλλ' ὡς ἐπίβρῆμα· οἶον, les animaux, les plantes même étaient au nombre des divinités égyptiennes· τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ αὐτὰ συγκατελέγοντο μετὰ τῶν αἰγυπτίων θεῶν.

Ἐπίβρῆμα εἶναι προσέτι ὅταν τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ῥήματος, καὶ τότε ἐξηγεῖται διὰ τοῦ μάλιστα, ἢ ὡς καὶ, ἢ ἀκόμη καὶ, δηλ. διὰ προσθετικοῦ τινὸς ἢ ἐπιτατικοῦ μορίου· ἢ ἂν ἦναι ἄρνησις διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ οὐδὲ κἀν· nous ne devons pas fréquenter les méchants; nous devons même les éviter· δὲν πρέπει νὰ συναναστρεφώμεθα τοὺς πονηροὺς, ὀφείλομεν μάλιστα καὶ νὰ τοὺς φεύγωμεν.

Mon coeur lassé de tout, même de l'esérance.

(Lamartine).

ἡ καρδία μου βαρυνθεῖσα τὰ πάντα, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα. Nous n'irons pas à la campagne, nous n'avons pas même envie d'y aller· δὲν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν· καὶ οὐδ' ἔχομεν κἀν ὄρεξιν νὰ ὑπάγωμεν.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.

Ἢ κατὰ τοὺς Γάλλους ἀόριστος ἀντωνυμία tout πᾶς ἢ ὅλος, tout homme, πᾶς ἄνθρωπος· tout le monde, ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται ἐπίσης καὶ ὡς ἐπίβρῆμα ὅλος, ὅλος-διόλου· tout clair, ὅλος φανερός ἢ ὀλοφάνερος, tout noir ὀλόμαυρος. Τότε δὲ ἀκολουθοῦσι τὸν ἐξῆς κανόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἄκλιτον, ἦτοι κάμνει καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Nos vaisseaux sont tout prêts et le vent nous appelle. τὰ πλοῖά μας εἶναι ὀλοέτοιμα, καὶ ὁ ἄνεμος μᾶς προσκαλεῖ. Ὁμοίως μένει ἄκλιτον μετὰ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων. Eucharis demeurait tout interdite. Ἢ Εὐχαρίς ἔμενε κατατεθορυβημένη. Μετὰ δὲ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀρχομένων ἀπὸ συμφώνου εἶναι κλιτὸν, ἔστω καὶ εἰς ἐπιβ-

ῥηματικὴν σημασίαν· certes tu me dis là une chose toute nouvelle· τῆ ἀληθείᾳ μὲ λέγεις πράγμα ὅπως διόλου νέον.

Ὁ αὐτὸς κανὼν τηρεῖται καὶ ὅταν τὸ tout λαμβάνεται μετὰ ἐπιθέτου τινὸς ἐπομένου τοῦ que, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὅσον καὶ ἀν' οἶον, la valeur tout heroïque qu'elle est, ne suffit pas pour faire les héros· ἡ ἀνδρεία ὅσον ἥρωο-πρεπῆς καὶ ἀν' ἦναι δὲν ἀρκεῖ μόνη ν' ἀναδείξῃ τινὰ ἥρωα. L'espérance toute trompeuse qu'elle est, sert au moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable· ἡ ἐλπίς ὅσον πλάνος καὶ ἀν' ἦναι, ἔχει καὶ τὸ καλὸν ὅτι ἄγει ἡμᾶς δι' ὁδοῦ τερπνῆς εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς.

Ὅταν δὲ τὸ tout λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου ἐπιρρήματος, μένει πάντοτε ἄκλιτον· tout doucement, tout aussi bon· ἢ ὅταν συνοδεύῃ οὐσιαστικόν τι, il est ἢ elle est tout zèle, tout ardeur et tout obéissance, ἐνῶ ἡμεῖς εἰς τοιαύτην περίστασιν συμεταβάλλωμεν τὸ ἐπίθετον ὅλος πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἦτον ὅλος ζῆλος ἢ ἦτον ὄλη (ἢ γυνή) ζῆλος. Les Français sont tout feu pour entreprendre· οἱ Γάλλοι εἶναι ὅλοι πῦρ ὅταν ἐπιχειρῶσι τι.

Ἐχει δὲ ἡ ἀντωνυμία αὕτη σημασίαν ἐπιρρηματικὴν καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν, ἐρμηνευομένη τότε διὰ τοῦ ἅμα. Elle lui dit cela tout en riant· εἶπεν αὐτῷ τοῦτο ἅμα γελῶσα.

Συνοδεύουσα ὀνόματα πόλεων θηλυκοῦ γένους τίθεται κατὰ γένος ἀρσενικόν, οἶον, tout Rome le sait.—tout Florence l'a vu. ἦτοι tout le peuple de Rome, de Florence. Συμφωνεῖ ὁμως ἐπιθετικῶς μὲ τὰ τῶν χωρῶν ἢ ἐπαρχιῶν ὀνόματα, οἶον, toute la France l'a vu.

Προτασσομένη τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων σημαίνει τὸ συνάμα· tous les deux, συναμφότεροι, ἢ περίοδον χρόνου, tous les cinq jours, ἀνά πᾶσαν πέμπτην ἡμέραν.

Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ ἡ tout ἐπιτάσσεται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, nous, vous, eux. Nous tous, πάντες

ἡμεῖς, vous tous, eux tous. Συνοδεύουσα δὲ τὰς τριτοπροσώπους, le, la, les τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα οὕτινος εἶν' ἐκεῖναι ἀντικείμενον, ἢ μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ἂν ὁ χρόνος ᾗναι σύνθετος. Je les ai tous éprouvés, et je les trouve tous très-bons.

Ἡ ἀντωνυμία tout ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, καὶ μάλιστα ἂν ταῦτα διαφέρωσι κατὰ τὸ γένος. Ὅθεν ἡ φράσις αὕτη je suis avec toute l'ardeur et le respect possible, εἶναι σλόικος γαλλικῶς· τὸ ὄρθον avec toute l'ardeur et tout le respect.

Τὸ ἐνικὸν tout ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ τὸ παρ' ἡμῖν ἔναρθρον πληθυντικὸν τὰ πάντα· tout tombe, tout périt, tout se confond autour de nous. Τὰ πάντα πίπτουσι περὶ ἡμᾶς, τὰ πάντα χάνονται, τὰ πάντα συμφύρονται καὶ συγχέονται.

Κατὰ τινα ἰδιωτισμὸν γαλλικὸν τίθεται ἡ autre μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς ἀντιδιαστολὴν γένους ἢ τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος βίου· nous autres Grecs, nous avons la coutume· οἱ Ἕλληνας ἡμεῖς συνειθίζομεν· vous autres philosophes· σεῖς οἱ φιλόσοφοι κτλ.

Περὶ τοῦ quelque.

Ἡ ἀντωνυμία quelque ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀόριστον ἑλληνικὴν τις, quelque homme, ἀνθρωπός τις· quelques hommes, ἀνθρωποὶ τινες.

Πολλάκις ὅμως ἔχουσα ἐπόμενον τὸν σύνδεσμον que μετὰ ῥήματός τινος μεταβάλλει σημασίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἂν μὲν ἀκολουθῆ ἀμέσως ὄνομα οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ μὲ αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ οἴοσθ' ἴποτε καὶ ἄν· οἶον,

Princes, quelques raisons que vous puissiez me dire· οἴοσθ' ἴποτε λόγους καὶ ἂν ἔχητε νὰ μὲ εἰπῆτε.

Ἄν δὲ ἀκολουθῆ ἐπίθετον, ἢ μετοχή, ἢ ἐπίρρημα, μένει ἄκλιτον· καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὅσον καὶ ἄν· οἶον quel-

que puissants qu'ils soient, ὅσον δυνατοὶ καὶ ἂν ἦναι·
quelque considérés que nous soyons, ὅσον εὐϋπόληπτοι
καὶ ἂν ἤμεθα· quelque adroitement qu'il s'y prennent,
ὅσον ἐπιδεξίως καὶ ἂν ἐπιλαμβάνονται τοῦ ἔργου.

ΣΗΜ. ἂν δὲ τὸ ἐπίθετον δὲν ἦναι μόνον, ἀλλὰ μετ' οὐσιαστικῶν τὸ *quelque* συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικῶν· quelques grandes richesses que vous possédez· ὅσον μέγαν πλοῦτον καὶ ἂν ἔχῃς.

Ἄν ὅμως ἀμέσως μετὰ τὸ *quelque* δὲν ἀκολουθῇ μῆτε οὐσιαστικόν, μῆτ' ἐπίθετον, ἀλλὰ ῥήμα, τότε διαιρεῖται εἰς δύο λέξεις *quel que*, καὶ τὸ μὲν *quel* συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ *que* μένει ἄτρεπτον· οἷον, *quel que soit votre mérite; quels que soient vos talents*· οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀξία σου, τὰ προτερήματά σου.

Προτασσόμενον τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τὸ *quelque* ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ περίπου μένει ἄκλιτον. *Alexandre perdit quelque cents hommes, lorsqu'il défît Porus*. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπέβαλε τριακοσίους περίπου ἄνδρας, ὅτε τὸν Πῶρον ἐνίκησε.

Τὸ ὄνομα *chose*, πρᾶγμα, εἶναι γένους θηλυκοῦ· ἐνωθὲν δὲ μετὰ τοῦ *quelque* συντάσσεται μετὰ τῶν ἐπιθέτων ὡς εἰ ἦτο ἀρσενικοῦ ἢ μᾶλλον οὐδετέρου γένους. *Ne dites pas à votre ami qui vous demande quelque chose: allez et revenez, je vous le donnerai demain*· ἦτοι ἢ εἰς τὸ *quelque chose* ἀναφερομένη ἀντωνυμία *le* ἐτέθη κατὰ γένος ἀρσενικόν· *je vous dirai quelque chose de fâcheux* λυπηρόν τι· *quelque chose de merveilleux*, θαυμαστόν τι.

ΣΗΜ. Ἡ πρόθεσις *de* τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ἀορίστων ἀντωνυμιῶν· οἷον *rien de bon, rien de solide, οὐδὲν στερεόν*· ἢ καὶ μετὰ τοῦ *ce que*· *et tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros dell'âge passé*· καὶ πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶδε πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας Tel.

Ἡ ἀντωνυμία *tel* θηλ. *telle* ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν τοιοῦτος, ἔχει συνήθως ἐπόμενον τὸ *que*, οἷος ἢ ὁποῖος.

L'homme n'est pas tel qu'il devrait être· δὲν εἶναι τοιοῦτος ὅπως ὄφειλε νὰ ἦναι. Ἢ καὶ ἄνευ τοῦ que· il n'y a pas de tels animaux. Ἢ καὶ δις κατὰ σειράν ἐν παροιμιακοῖς λόγοις· telle vie, telle mort· κατὰ τὸν βίον καὶ ἡ τελευταίη· tel maître, tel valet (κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλιχ του).

Ἢ tel μετὰ τῆς ἀορίστου un λαμβανομένη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ τῆς Ἑλληνικῆς ὁ δεῖνα. Avez-vous vu un tel? Εἶδες τὸν δεῖνα; Ἄλλοτε κεῖται ἀοριστολογικῶς ἀντὶ τοῦ τις εἰς φράσεις γνωματευτικὰς καὶ ἀποφθέγματα. Tel sème qui souvent ne recueille pas· πολλάκις σπείρει τις καὶ δὲν θερίζει· ἔστιν ὁ σπείρων καὶ μὴ θερίζων.

Εἰς ποιητικὰς παροιμώσεις ἡ tel τιθεμένη ἐν ἀρχῇ τῶν δύο συγκρινομένων εἰκόνων ἢ ἐνοιῶν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ παρ' Ἑλλήσιν ὁμοιωματικὰ μόρια. Ὅπως . . . Οὕτως. Tel qu'un lion rugissant met en fuite les bergers épouvantés, tel Achille. . . Ὅπως λέων βρυχώμενος τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἐμφύβους ποιμένας, οὕτως ὁ Ἀχιλλεὺς . . .

Περὶ τοῦ On.

Ἢ ἀόριστος ἀντωνυμία on, ὡς εἶπομεν ἤδη ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, λαμβάνεται πάντοτε μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων· On dit que . . . Λέγουσιν ἢ λέγεται ὅτι . . . Διὰ δὲ τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τῆς σημασίας, θεωρεῖται συνήθως ὡς γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ. Πλὴν ἐνίοτε, ἔταν προφανῶς ὁ λόγος ἦναι περὶ προσώπου θηλυκοῦ, δέχεται κατηγορούμενον θηλυκοῦ γένους. Quand on est mariée, on n'est pas toujours maîtresse de ses actions. Ἐπίσης τὸ κατηγορούμενον τίθεται καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἔταν διὰ τοῦ on σημαίνονται προφανῶς πολλὰ ἄτομα, on n'est pas des esclaves pour essayer de si mauvais traitements.—Ici l'on est égaux.

Ἢ ἀντωνυμία αὕτη προσλαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὸ ἄρθρον

πρὸς ἀποφυγὴν χασμωδίας, μάλιστα μετὰ τὰς λέξεις, *et, si, on*. *Et l'on dit—Si l'on voit—Ou l'on verra* ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῆ ἄλλο *l*, διότι τότε γεννᾶται νέα κακοφωνία· λέγε λοιπὸν *et on le dit, si on la voit* καὶ οὐχὶ *et l'on le dit, si l'on la voit*.

Περὶ τοῦ Personne.

Ἡ λέξις *personne* ἢ εἶναι ὄνομα γένους θηλυκοῦ, ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ κατὰ τὴν χρείαν, σημαίνουσα πρόσωπον, ἄνθρωπος· οἷον *Je sais cette nouvelle d'une personne qui est bien instruite.* — *Les personnes qui sont incapables d'oublier les bienfaits sont ordinairement généreuses* ἢ ἀντωνυμία ἀόριστος, καὶ τότε ἐκφέρεται ἀνδρῶς, εἶναι γένους ἀρσενικοῦ καὶ μόνον καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εὐχρηστος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον οὐδεὶς, οἷον, *Personne ne sait s'il est digne d'amour ou de haine.* Οὐδεὶς γινώσκει ἂν εἶναι ἀγάπης ἢ μίσους ἄξιος. Ὄταν δὲ ἡ πρότασις δὲν ἦναι ἀρνητικὴ, ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ τὸ τίς. *Je doute que personne ait mieux peint la nature dans son aimable simplicité que le sensible Gesner.* Ἀμφιβάλλω ἂν ἐξωγράφῃσέ τίς ποτε τὴν φύσιν μὲ τὴν ἐπέραστον ἀπλότητά της κάλλιον τοῦ εὐαισθητοῦ Γεσνέρου.

Περὶ τοῦ Aucun.

Ἡ δὲ *aucun* θηλ. *aucune* ἔχει ἐπίσης εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, οὐδεμία. Τίθεται δὲ ἢ ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ὡς *aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire*, ἢ καθ' ἑαυτὴν, ἐπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γενικὴν διαιρετικὴν *aucun de nos écrivains.* Ὄταν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ὀρίζεται, πρέπει νὰ προτιμᾶται αὐτῆς ἡ *personne*. Ὅθεν μὴ λέγῃς *je n'ai jamais rien demandé à aucun*, ἀλλὰ *je n'ai jamais rien demandé à personne.*

Εἰς δὲ τὰς ἐρωτηματικὰς ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀορίστῳ τίς. Je doute qu'il y ait aucun auteur sans défaut. Ἀμφιβάλλω ἂν ἦναι (τις) συγγραφεὺς χωρὶς ἐλλείψεις.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη εἶναι εὐχρηστος καθ' ἐνικὸν μόνον ἀριθμὸν, ἂν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντᾶται ἐνίοτε καὶ κατὰ πληθυντικὸν, ὅπως παρ' Ἑλλησι τὸ οὐδένας. Οὕτω παρὰ Μοντεσκιῶ, je ne me mêlai plus d'aucunes affaires.

Τὴν σήμερον ἐπιτρέπεται ἢ κατὰ πληθυντικὸν χρῆσις αὐτῆς, μόνον ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων ἐνικόν. Il n'a fait aucuns frais.—Il n'a versé aucuns pleurs· διότι αἱ λέξεις frais (ἔξοδα), pleurs (δάκρυα) δὲν ἔχουσιν ἐνικόν.

Περὶ τοῦ Rien.

Ὅ,τι εἵπομεν περὶ τοῦ personne καὶ aucun, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ rien· ἤτοι ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν προτάσεων ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ οὐδέν. Il ne dit rien — il ne répond rien. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐρωτηματικῶν ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικῶν, τὴν σημασίαν τῆς ἀορίστου τι· y a-t-il rien de si beau? Ἰπάρχει τι τόσοσιν ὠραῖον;

Ἐνίοτε τὸ rien λαμβάνεται ὡς ὄνομα ἐνάρθρως ἐπὶ τῆς σημασίας μηδαμινοῦ πράγματος, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς ῥητόν· il vaut mieux ne rien faire, que de faire des riens.

Περὶ τοῦ Nul.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία nul καθ' ἑαυτὴν μὲν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ λαμβανομένη, εἶν' εὐχρηστος μόνον κατ' ἀριθμὸν ἐνικόν καὶ γένος ἀρσενικόν, καὶ τίθεται εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις μὲ τὴν αὐτὴν τῆς personne σημασίαν καὶ δύναμιν.

Nul n'est content de sa fortune,

Ni mécontent de son esprit.

Λαμβανομένη δ' ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικοῦ τινός, φυλάττει τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, ἐπιδέχεται δὲ τότε (ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

καὶ θηλυκὸν γένος, ἀλλ' ἔχει καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. L'homme ne trouve nulle part son bonheur sur la terre.

Ἄλλοτε ἢ nul σημαίνει πᾶν τὸ κατὰ νόμον ἄκυρον, τότε δὲ σχηματίζει καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, οἷον. Toutes ces procédures sont nulles—Ces effets sont nuls.

Περὶ τοῦ Quiconque, Quelconque, καὶ ἄλλων τινῶν ἀορίστων ἀρτωνυμιῶν.

Ἡ μὲν quiconque (ὅστισδήποτε) λαμβάνεται ἐπὶ προσώπων, καθ' ἑαυτὴν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἂν προστεθῇ οὐσιαστικὸν, ἐκφέρεται κατὰ μορφήν γενικῆς διαιρετικῆς: quiconque n'observera pas cette loi, sera puni· ἢ quiconque de vous. — Il a promis de le protéger contre quiconque l'attaquerait. Πληθυντικὸν δὲν ἔχει, καὶ εἶναι συνήθως γένους ἀρσενικοῦ· δύναται τις ὅμως, πρὸς γυναῖκας ἀποτεινόμενος, νὰ εἴπῃ, quiconque de vous sera assez hardie pour médire de moi, je la ferai repentir· ἐκφέρων τὸ hardie κατὰ θηλυκὸν γένος.

Ἡ δὲ quelconque τὴν αὐτὴν τῇ quiconque ἔχουσα ἀορίστολογικὴν σημασίαν, τίθεται ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικῶν ἀρσενικοῦ τε καὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ἔχει δὲ τοῦτο ἴδιον, ὅτι ἐπιτάσσεται τῷ οὐσιαστικῷ—il ne lui est demeuré chose quelconque· ἀπελείφθη αὐτῷ οὐδοτιοῦν.

Plusieurs. (Πολλοὶ, πολλάι,) Κοινοῦ γένους καὶ πάντοτε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' ἐπὶ προσώπων, οὐχὶ δὲ πραγμάτων ἀψύχων· καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Plusieurs se sont trompés en voulant tromper les autres—Plusieurs historiens ont raconté—On le dit ainsi dans plusieurs gazettes.

L'un l'autre αἱ λέξεις αὗται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει λαμβανόμεναι σημαίνουσιν ἀμοιβαιότητα ἐνεργείας, ὡς ἡ ἑλλη-

νική ἀντωνυμία ἀλλήλους. Le feu et l'eau se détruisent l'un l'autre· φθείρουσιν ἀλλήλα—Elles s'estiment l'une l'autre· τιμῶσιν ἀλλήλας. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις τὸ l'un θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον καὶ μένει πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, τὸ δὲ l'autre ὡς ἀντικείμενον, καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ τὰς πτωτικὰς προθέσεις de καὶ à, ἂν ἡ πρότασις τὸ ἀπαιτῇ· ὡς, ils médient l'un de l'autre.

Ὅταν ὁ λόγος ἦναι οὐχὶ περὶ δύο, ἀλλὰ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, προτιμᾶται ὁ πληθ. les uns les autres. Tous ses projets semblaient se détruire les uns les autres, οὐχὶ l'un l'autre.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὸ l'un l'autre μετὰ τοῦ l'un et l'autre· τὸ δεύτερον σημαίνει ἀμφοτέροι, μὴ παρῆχον ἰδέαν ἀμοιβαιότητος.

Τιθέμεναι δὲ αἱ λέξεις l'un, l'autre εἰς διάφορα κῶλα σημαίνουσι καταμερισμὸν, καὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ τῆς ἑλληνικῆς ὁ μὲν, ὁ δέ· καὶ κατὰ πληθυντικ. les uns, les autres, οἱ μὲν, οἱ δὲ, les unes, les autres αἱ μὲν, αἱ δέ.

Autrui. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται πάντοτε ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον μετὰ τῶν προθέσεων de ἢ à· οὐδέποτε δὲ ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς ἄμμεσον ἀντικείμενον. L'honnête homme remarque les défauts d'autrui (τὰ τοῦ πλησίον ἢ τὰ τῶν πέλας ἐλαττώματα) mais il n'en parle jamais.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ῥήματος.

Ἰδιότης καὶ χαρακτὴρ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ὅτι ἔχομένη πάντοτε τῆς φυσικῆς τάξεως τῶν ἰδεῶν, ἀποφεύγει ὡς οἷόν τε τὰ λεγόμενα πρωθύστερα καὶ ὑπερβατὰ καὶ τὰς ἐλλείψεις· τὸ ὅποιον ἀφαιρεῖ μὲν τι δυνάμει ἐξ αὐτῆς, προσθέτει δὲ πάλιν ἀκρίβειαν. Ὅθεν εἰς τὴν γαλλικὴν σύνταξιν

προτάσεται μὲν συνήθως τὸ υποκείμενον, ἔπειτα τίθεται τὸ ῥῆμα, εἶτα δὲ τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον, καὶ οἱ προσδιορισμοί. Ὑποκείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, ὁσάκις δὲν εἶναι ὄνομά τι ἢ ἄλλη τις ἀντωνυμία.

Τὸ υποκείμενον λοιπὸν εἶτε ὄνομα, εἶτε ἀντωνυμία, προηγείται τοῦ ῥήματος, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων καθ' ἃς ἔπεται τῷ ῥήματι ἤτοι

α. Ἐπὶ ἐρωτήσεως, διαπορήσεως ἢ θαυμασμοῦ· *que voulez-vous? qui est-il?*

Perfide, oses-tu bien te montrer devant moi?

(*Racine. Andromaque*).

ἄπιστε, *τολμᾷς νὰ φανῆς ἔμπροσθέν μου; que deviendrais-je? τί νὰ γείνω! que ferai-je? τί νὰ κάμω! que vois-je? τί βλέπω!* Ἄν δὲ τὸ υποκείμενον ἦναι ὄνομα, τίθεται πρὸ τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ τότε μετὰ τὸ ῥῆμα ἐπαναλαμβάνεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία· οἷον, *César eût-il passé le Rubicon?*

β'. Εἰς τὰς παρενθέσεις· *dit-il, repondit-elle* κτλ. *quand Ulysse, lui dis-je, partit pour aller au siège de Troie.*

γ'. Ὄταν ἡ υποτακτικὴ ἔγκλισις λαμβάνεται ἄνευ τοῦ συνδέσμου *que* ἀντὶ εὐκτικῆς, ὡς, *puisse-t-il être heureux!* εἶθε νὰ εὐτυχῆσῃ! *ainsi soit-il!* γένοιτο! *me préservent les Dieux!* οἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάξωσι! *vive la liberté!* ζήτω ἡ ἐλευθερία! ἢ ὑποθετικῶς, οἷον

Coutât-il tout le sang qu' Hélène a fait répandre,

Dussé-je après dix ans voir mon palais en cendre.

(*Andromaque*).

καὶ ἂν ἐμελλεν ἡ πρᾶξις μου νὰ πληρωθῇ μὲ ὄλον τὸ αἷμα ὅσον ἐχῶθη ἐξ αἰτίας τῆς Ἑλένης. Καὶ ἂν ἐμελλον μετὰ δεκαετίαν νὰ ἐπίδω ἀποτεφρούμενα τὰ ἀνάκτορά μου.

δ'. Ὄταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὰ μόρια ταῦτα *à peine, aussi, peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins*· *aussi est-il votre ami.* ὅθεν καὶ εἶναι φίλος σου· *peut-être avez-vous raison.* ἴσως ἔχετε δίκαιον· *à peine*

fut-il arrivé· μόλις ἔφθασε· en vain prétendons-nous, μά-
την ἀπαιτοῦμεν. Μολαταῦτα δύναται τις νὰ εἶπῃ χωρὶς νὰ
σφάλῃ καὶ aussi il est votre ami· peut-être vous avez
raison, προτάσσω τὴν ἀντωνυμίαν· ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶναι
εὐφραδέστερον. Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ὄνομα, προηγείται
μὲν τ' ὄνομα, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία· οἶον, en vain son
père lui conseilla-t-il· εἰς μάτην ὁ πατὴρ τὸν ἐσυμβούλευσε.

έ. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὴν ἀντωνυμίαν tel ἢ τὸν
σύνδεσμον ainsi. Tel était son avis. — Ainsi fut terminé
le différend.

ς'. Ἐπιτάσσεται γλαφυρῶς τῷ ῥήματι τὸ ὑποκείμενον ἂν
τύχη νὰ παρακολουθῆται ἀμέσως ὑπὸ πολλῶν ἄλλων λέξεων·
οἶον· Là coulent mille divers ruisseaux qui distribuent
partout une eau claire. Ἢ ἂν προηγῶνται ὡς ἀντικείμενον
τοῦ ῥήματος αἱ ἀντωνυμίαι que, le, se· οἶον, Ce que pense
le philosophe n'est pas toujours ce que dicte la raison.
— C'est ainsi que le voulut la Providence.

ζ'. Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, il est arrivé de grands
malheurs, συνέβησαν μεγάλαι δυστυχίαι· il s'est glissé une
faute, παρεισέφρησεν ἀμάρτημά τι· ὅπου προτάσσεται μὲν τὸ
ῥήμα μετὰ τῆς ἀντωνυμίας il κατὰ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον,
ἔπεται δὲ τὸ ὑποκείμενον καθ' ὅποιονδήποτε γένος ἢ ἀριθμόν.

Πλὴν τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω σημειω-
θεισῶν, ἤτοι ἐπὶ ἐρωτήσεως César eût-il passé le Rubicon?
ἢ προηγουμένων τῶν μορίων peut-être, en vain, κτλ. οἶον,
en vain son père lui conseilla-t-il, δὲν δυνάμεθα ὑπάρχον-
τος ὑποκειμένου ἄλλου νὰ θέσωμεν καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἐπὶ
τῆς αὐτῆς προτάσεως. Οἱ ἐξῆς στίχοι σφάλλουσι κατὰ τοῦτο,

Louis en se moment, prenant son diadème,

Sur le front du vainqueur il le posa lui-même.

διότι ὑπάρχοντος τοῦ ὑποκειμένου Louis ἔχει καὶ τὴν ἀν-
ωνυμίαν il.

Ἄν ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον δύο ἢ πλεόστερα ῥήματα ταῦ-

τοπροσωποῦντα, ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, τὸ ὑποκειμένον αὐτῶν, ἐπαναλαμβάνεται ἀναγκαίως πρὸ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν,

α. Ὄταν αἱ προτάσεις συνδέωνται διὰ παντὸς ἄλλου συνδέσμου πλὴν τῶν ἐξῆς *et, ou, ni, mais, οἷον*· *Vous serez vraiment estimé, si vous êtes sage et modeste.*

β'. Ὄταν ὁ λόγος ἀπὸ ἀρνητικοῦ γίνεται θετικὸς, ἢ τάνάπλιν. *Il ne gagne rien et il dépense beaucoup.—Vous le dites et vous ne le pensez pas.*

Πλὴν τῶν δῦο τούτων περιστάσεων αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἢ μὴ, ὅπως μᾶλλον συντελεῖ εἰς τὴν τοῦ λόγου εὐφράδειαν καὶ σαφήνειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ συμφωρίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥήματος.

Τοῦ ὑποκειμένου συνθέτου ὄντος ἐκ δῦο ἢ πλειοτέρων ὀνομάτων, τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων.

α. Ὄταν τὰ ὀνόματα ἦναι συνώνυμα· οἷον, *son courage, son intrépidité étonne les plus braves*, διότι αἱ λέξεις *courage, intrépidité*, εἶναι σχεδὸν ταυτόσημοι.

β'. Ὄταν τὸ τελευταῖον ὄνομα τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ ῥήματος ἦναι τοιοῦτον, ὥστε ἐλκείει ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καὶ μᾶς φέρει τρόπον τινὰ εἰς λήθην τῶν προηγηθέντων, οἷον *ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige*· τὴν θυσίαν αὐτὴν τὸ συμφέρον σου, ἢ τιμὴ σου, ὁ Θεὸς τὴν ἀπαιτεῖ. Τὰ ὑποκείμενα ἐνταῦθα κεῖνται κατὰ πρόδοτον· ἢ μὲν τιμὴ εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ συμφέροντος, ὁ δὲ Θεὸς ἰσχυρότερος καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κατ' ἀνθρώπους τιμῆς ἢ ὑπολήψεως· τὸ ῥῆμα λοιπὸν ἐσυμφώνησε πρὸς τὴν τελευταίαν λέξιν ὁ Θεός.

γ'. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατόπιν πολλῶν ὑποκειμένων ἐπέρχεται λέξις τις περιλαμβάνουσα ἐν ἑαυτῇ καὶ

συγκεφαλαιούσα αὐτὰ ὅλα· οἶαι αἱ λέξεις tout, rien, personne.

Le temps, les biens, la vie, Tout est à la patrie· ὁ καιρὸς τ' ἀγαθὰ, ἡ ζωὴ, τὰ πάντα εἰς τὴν πατρίδα ἀνήκουσι· τὰ πάντα εἰς τὸ γαλλικὸν εἶναι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ tout, τὸ πᾶν ἀνήκει.

δ'. Ὄταν δύο ὀνόματα συνδέωνται διὰ τοῦ συνδέσμου ou (ἢ), la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes· ἡ ἀδυναμία (τοῦ χαρακτηῆρος) ἢ ἡ ἀπειρία γίνεται αἰτία νὰ υποπίπτωμεν εἰς πολλὰ σφάλματα.

ΣΗΜ. Πρῶτον μὲν δὲ διαφόρων προσώπων τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι προτιμότερον τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου· vous ou moi parlerons, vous ou votre frère viendrez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἄλλαι ἀρωμαλλίαι εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.

Ὄταν υποκείμενον τοῦ ῥήματος ᾖναι αἱ λέξεις ni l' un ni l' autre, ἢ ἀπλῶς δύο ὀνόματα συνδεόμενα διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ni (οὔτε), τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἶον, j' ai lu vos deux discours: ni l' un ni l' autre ne sont bons. Ni l' or ni la grandeur ne nous rendent heureux. Ἄλλ' ἂν ἡ ἔννοια τοῦ λόγου ᾖναι τοιαύτη, ὥστε τὸ ἐν τῶν ὀνομάτων ἀποκλείει ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον, τότε τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ni l' un ni l' autre n' obtiendra le prix· διότι δὲν δύνανται ἀμφότεροι νὰ λάβωσι τὸ βραβεῖον· ἢ ὁ εἷς θέλει τὸ λάβει ἢ ὁ ἄλλος. Ni M. le duc ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à Saint-Petersbourg.

Οἱ Γάλλοι διακρίνουσι δύο εἶδη περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ καθόλου περιληπτικά (collectifs généraux) καὶ τὰ κατὰ μέρος περιληπτικά (collectifs partitifs). L' armée, la foule, l' assemblée, la totalité εἶναι ἐκ τῶν καθόλου περιληπτικῶν· un nombre, une foule, une quantité, une trou-

pe, εἶναι ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν. Τὰ μὲν λοιπὸν τοῦ πρώτου εἴδους ἀπαιτοῦσι τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἑαυτῶν ἀριθμόν· *la foule des humains est vouée au malheur la totalité des hommes sacrifie l'avenir au présent.* Εἰς δὲ τὰ τοῦ δευτέρου εἴδους τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν γενικὴν ἤτις! πάντοτε τὰ συνοδεύει· *un grand nombre d'ennemis parurent. On vit une nuée de Barbares qui désolèrent tout le pays. Une infinité de monde pense comme vous.*

Τὰ ποσότητος ἐπιβρῆματα peu, beaucoup, assez, κ.τ.λ. ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν, ἤτοι τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμόν μὲ τὴν ἐπομένην γενικὴν· *beaucoup de gens pensent ainsi.* — *La plupart du monde ne se soucie pas de l'intention ni de la diligence des auteurs. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφοροῦσι περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν συγγραφέων.*

Ὅταν δὲ τὰ ποσότητος ἐπιβρῆματα λαμβάνονται καθ' ἑαυτὰ ἄνευ γενικῆς ὀνόματος, ὡς ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν· οἶον, *la plupart sont sujets à l'erreur. Peu aiment l'étude· ὅπου ἐννοεῖται ἐξωθεν ἢ κατάλληλος γενικὴ la plupart des hommes, peu d'enfants κτλ.*

Ἡ δευτεροπρόσωπος ἀντωνυμία vous λαμβανομένη ἀντὶ τῆς ἐνικῆς tu, ὡς εἴθισται παρὰ Γάλλοις, ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ῥῆμα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ ἐπόμενον ἐπίθετον ἢ τὴν μετοχὴν· οἶον, *vous êtes fier, εἶσαι ὑπερήφανος· vous êtes venu, ἦλθες· soyez le bien-venu, καλῶς ἦλθες.*

Ἡ αὐτὴ σύνταξις φυλάττεται καὶ ὁσάκις ἐν πρόσωπον λαλοῦν περὶ ἑαυτοῦ μεταχειρίζεται πληθυντικὸν ἀριθμόν· ὡς *Nous sommes persuadé que, ἀντὶ τοῦ je suis persuadé que· καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς soyons sage.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Ὡς τὸ ὑποκείμενον προηγείται τοῦ ῥήματος, οὕτως ἡ θέσις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι μετὰ τὸ ῥῆμα· οἶον, *j'aime l'étude.*

Ὅταν δὲ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀναφορική ἢ προσωπική ἀντωνυμία, προτάσσεται· οἶον, *l'homme que vous avez vu· je vous connais* κτλ. καὶ πάλιν ἐξαιρετέον τὴν προστακτικὴν ἣτις θέλει κατόπιν τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, *aimez-moi, voyez-le.*

Ὅταν ὅμως δύο προστακτικαὶ συνδέωνται διὰ τῶν συνδέσμων *et* ἢ *ou*, δύναται ἡ δευτέρα νὰ ἔχη καὶ πρὸ αὐτῆς τὴν ἀντωνυμίαν.

Polissez-le sans cesse et le repolissez.

(Boileau).

Τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα *avoir* ἔχει πολλάκις ἀντικείμενον ὀνομά τι παρακολουθούμενον ὑπὸ παθητικῆς μετοχῆς, ὡς *il eut la tête tranchée*· σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ διάθεσιν μέσθην ἢ παθητικὴν, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. Ὁλως διάφορος ἔννοια ἤθελε προκύψει, ἂν ἡ λέξις *tête* ἐτίθετο μετὰ τὴν μετοχὴν, *il eut tranché la tête*· τοῦτο ἤθελε σημαίνει ἐνεργητικῶς, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν ἐτέρου. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις, *les ennemis eurent deux cents vaisseaux brûlés, coulés à fond ou échoués*, σημαίνει ὅτι διακόσισι νῆες τῶν πολεμίων ἐκάησαν, κατεποντίσθησαν ἢ ἐξώκειλαν εἰς τὴν ξηρὰν.

Αἱ ἀντωνυμίαι *rien* καὶ *tout* ἀντικείμενον οὔσαι ῥήματος κατὰ χρόνον σύνθετον, τίθενται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς.—*Il a tout soumis.—Il n'a rien dit.*

Πολλάκις αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ἀντικείμενον οὔσαι ἀπαρεμφάτου προτάσσονται κατὰ σχῆμα πρῶτον τοῦ ῥήματος ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτάται· οἶον, δύναται τις καλῶς νὰ εἴπῃ οὐ μόνον *je viens vous chercher*, ἀλλὰ καὶ *je vous viens chercher.*

Je ne condamne plus un courroux légitime,
Et l'on vous va, seigneur, livrer votre victime.

(Racine).

ἀντὶ τοῦ on va vous livrer.

Τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀπὸ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐδεμίᾳ παρεμπύπτουσα πρότασις. Εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους τοῦ Βοαλὼ δὲν ἐφυλάχθη ὁ κανὼν οὗτος.

Que George vive ici, puisque George y sait vivre,
Qu'un million comptant, par ses fourbes acquis,
De cleric, jadis laquais, a fait comte et marquis.
Que Jacquin vive ici, dont l'adresse funeste
A plus causé de maux que la guerre et la peste.

Τὸ ἀναφορικὸν que τοῦ δευτέρου στίχου διασπᾶται ἐκ τοῦ George διὰ τοῦ vive ici. Τὸ ὄρθον ἦτο que George qu'un million... a fait, vive ici· οὕτω καὶ κατωτέρω· que Jacquin vive ici dont τὸ ὄρθον εἶναι· que Jacquin dont... vive ici.

Οἱ ποιηταὶ ἔχουσιν εἰς τὴν σύνταξιν περισσοτέραν ἐλευθερίαν τῶν πεζογράφων ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἐμπροσθέντος συντακτικῆς καὶ τῶν ἐπιρρήματικῶν προσδιορισμῶν.

Maitre corbeau sur un arbre perché . . .

Maitre renard par l'odeur alléché.

(La Fontaine).

ὁ πεζογράφος θέλει εἰπεῖ perché sur un arbre, alléché par l'odeur.

A notre rage ainsi rien ne s'oppose.

(Béranger).

ὁ πεζογράφος ainsi rien ne s'oppose à notre rage.

Le peuple à nous s'intéresse (ὁ αὐτός).

ὁ πεζογράφος, le peuple s'intéresse à nous.

Εἶναι μὲν πολλὰ ῥήματα συντασσόμενα ἔν τε τῇ ἐλληνικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ μετὰ γενικῆς, ὡς différer, διαφέρω· séparer, ἀποχωρίζω· éloigner, ἀπομακρύνω κτλ. ἢ μετὰ δοτικῆς ὡς donner, δίδωμι· donner quelque chose à quelqu'un δίδω-

μί τινί τι· répondre, ἀποκρίνομαι· pardonner, συγχωρῶ κτλ. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα διαφέροντα· οἷον οἱ Ἕλληνες λέγομεν δυσπιστῶ τινὲ ἢ πρὸς τινά· οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ γενικῆς se défier de quelqu'un· ἡμεῖς μετὰ δοτικῆς χρῶμαί τινι πράγματι· οἱ Γάλλοι μετὰ τῆς de ἤτοι μετὰ γενικῆς se servir de quelque chose· τὸ καταχρῶμαι συντάσσεται μετὰ δοτικῆς ἢ καὶ μετ' αἰτιατικῆς· τὸ δὲ abuser τῶν Γάλλων μετὰ γενικῆς, abuser de l'amitié, de la confiance καταχρῶμαι τῇ φιλίᾳ, ἢ τὴν φιλίαν κτλ. Ἄλλα δὲ πάλιν ἀπαιτοῦσιν εἰς ἐκείνους πρόθεσιν τινὰ εἰς ἡμᾶς· δὲ ὄχι· οἷον, régner sur un peuple· βασιλεύω λαοῦ.

Εἶναι δὲ καὶ τινὰ τὰ ὁποῖα ἐνῶ ἐκ τῆς φύσεώς των ἀπαιτῶσιν ἀφαιρετικὴν, συντάσσονται ὑπὸ τῶν Γάλλων μετὰ δοτικῆς, οἷον τὸ demander αἰτῶ, ôter ἀφαιρῶ, arracher ἀποσπῶ, dérober ὑφαρπάζω κτλ. demander quelque chose à quelqu'un· il lui demanda son nom et sa patrie· dérober à quelqu'un ses secrets· τὴν σύνταξιν ταύτην τινὲς τῶν ἡμετέρων ἐμπειρησμένοι τῆς τῶν Γάλλων συγγραφέων ἀναγνώσεως μεταφέρουσι καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, γράφοντες ἢ μεταφράζοντες, τῷ ἐζήτησε τὴν χάριν il lui demanda la grâce· οὔτινος οὐδὲν δύναται νὰ υπάρξη βαρβαρώτερον.

Τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἤτοι ἐκεῖνα ὅσα δὲν εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον εὐχρηστα, ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν, οἷον τὸ s'abstenir, ἀπέχομαι, se défier, se méfier, δυσπιστῶ, s'emparer κυριεύω· se méprendre ἀπατῶμαι, se moquer, καταμωκῶμαι· se repentir μεταμέλομαι, se souvenir, ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι· καὶ τινὰ τῶν μεταβιβάσιμων σημασίαν ἀφοῦ γίνωσιν ἀντωνυμικά· οἷον, se douter, ὑποπτεύω, se plaindre αἰτιῶμαι, μέμφομαι· se servir, χρῶμαι· s'apercevoir κατανοῶ.

Περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑπάρχει κανὼν. Ἀναγκαῖον δὲ εἶναι οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐφιστῶσιν ἐκάστοτε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διαφόρων ῥημάτων, παρατηροῦντες τὰς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁμοιότητας καὶ διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ᾖναι ἀπαρέμφατον.

Πολλάκις ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος δὲν εἶναι ὄνομα ἢ ἀντωνυμία, ἀλλ' ἀπαρέμφατον, ἢ καὶ ἀμρότερα· τότε δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἐπιταὶ ἀπλῶς ἄνευ τινὸς προθέσεως, ἢ συνδέεται μετὰ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν δύο προθέσεων *de* καὶ *à*.

Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à.

s'abaisser.	consentir.	inviter.
s'accorder.	consister.	se mettre.
s'accoutumer.	conspirer.	montrer.
s'acharner.	consumer.	s'obstiner.
s'aguerrir.	contribuer.	s'occuper.
aider.	convier.	s'offrir.
aimer.	déterminer.	avoir peine.
animer.	disposer.	pencher.
s'animer.	se disposer.	penser.
s'appliquer.	se divertir.	persévérer.
apprendre.	donner.	persister.
apprêter.	employer.	se plaire.
s'apprêter.	encourager.	prendre plaisir.
aspirer.	enhardir.	se plier.
assigner.	engager.	se préparer.
s'assujettir.	enseigner.	prétendre.
s'attacher.	s'entendre.	provoquer.
attendre.	s'étudier.	réduire.
s'attendre.	s'évertuer.	renoncer.
autoriser.	exceller.	répugner.
avoir.	exciter.	se résigner.
balancer.	exhorter.	réussir.
borner.	s'exposer.	servir.
se borner.	se fatiguer.	songer.
chercher.	s'habituer.	tendre.
concourir.	hésiter.	tenir.
se complaire.	instruire.	travailler.
condamner.	intéresser.	viser.

*Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπι ἀπαρέμφοτον μετὰ
τῆς προθέσεως de.*

s'abstenir.	désespérer.	négliger.
accuser.	se devoir.	nier.
achever.	différer.	ordonner.
affecter.	dire.	pardonner.
s'affliger.	discontinuer.	parler.
être affligé.	disconvenir.	permettre.
il s'agit.	se disculper.	persuader.
être bien aise.	dispenser.	avoir peur.
il appartient.	dissuader.	se piquer.
appréhender.	douter.	plaindre.
avertir.	empêcher.	prescrire.
s'aviser.	enrager.	presser.
brûler. (ἐπιθυμῶ σφοδρῶς).	entreprendre.	présumer.
cesser.	s'étonner.	prier.
charger.	être étonné.	promettre.
se charger.	éviter.	proposer.
choisir.	feindre.	se proposer.
commander.	s'excuser.	rebuter.
conjurér.	se flatter.	recommander.
conseiller.	se garder.	refuser.
consentir.	hasarder.	se repentir.
se contenter.	se hâter.	souhaiter.
il convient.	avoir honte.	se souvenir.
avoir coutume.	imputer.	suggérer.
craindre.	jurer.	supplier.
dédaigner.	se lasser.	être surpris.
défendre. (ἀπαγο- ρεύω).	méditer.	prendre à tâche.
se dépêcher.	se mêler.	être tenté.
	menacer.	trembler.
	mériter.	

Τὰ δὲ ἐπόμενα ῥήματα ἐπιδέχονται ἀμφοτέρας τὰς προ-
θέσεις, ἥτοι commencer, continuer, défier, s'efforcer,
manquer, obliger, oublier, risquer, tâcher, essayer, con-
traindre, demander, s'empreser, s'engager.

Τὸ obliger ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀναγκάζω, ἐπιβάλλω τὸ χρέος, ἀπαιτεῖ τὴν à, la loi naturelle nous oblige à honorer père et mère· ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ περιποιητικῶ ὑποχρεῶ λαμβάνει τὴν de· vous m'obligerez beaucoup de me recommander à cet homme. Ὁμοίως καὶ ὅταν βοθηται ὑπὸ τοῦ être. On est obligé de réprimer ses passions.

Τὸ oublier ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ λησμονῶ θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀπομανθάνω τὴν à. Si chaque jour vous oubliez de lire, vous finirez par oublier à lire. Ἄν λησμονῆς καθ' ἡμέραν ν' ἀναγινώσκης, τέλος θ' ἀπομάθῃς τὸ ἀναγινώσκειν.

Τὸ accoutumer ὡς ἐνεργητικὸν ἢ ὡς μέσον s'accoutumer θέλει τὴν πρόθεσιν à. Je l'ai accoutumé à travailler.—Il s'est accoutumé à supporter les outrages de la fortune· ὡς οὐδέτερον δὲ, τὴν de· il a accoutumé d'aller, de faire, κτλ. βοηθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ être, πάλιν τὴν à. Je suis accoutumé à me lever de bonne heure, à me promener le matin.

Τὸ désirer (ἐπιθυμῶ) θέλει τὴν πρόθεσιν à, εἰάν τὸ ὕπερ ἐπιθυμοῦμεν ἦνά τι ἀβέβαιον, ἢ δυσχερὲς ὅπως οὖν, καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, il désire de réussir.—Il y a longtemps que je désirais de vous rencontrer—Je désirerais bien d'en être débarrassé. Ἄν δὲ ἐπιθυμῶμεν πᾶγμα εὐκόλον καὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ ἀπλῶς, ἄνευ προθέσεως. Je désire le voir, l'entendre, amenez-le-moi.—Venez, il désire vous parler.

Τὸ préférer (προτιμῶ) θέλει ὡσαύτως τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἄνευ προθέσεως ἢ μετὰ τῆς προθέσεως de· ἄνευ προθέσεως, ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθῇ ἄνευ τινὸς προσδιορισμοῦ, ὡς je préfère mourir plutôt, que de vivre dans l'ignominie· διότι τότε τὸ mourir ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μετὰ ὄνομα la mort. Je préfère la mort. Ἄν δὲ ὑπάρχῃ καὶ τις προσδιορισμὸς ὁποῖον δέχονται τὰ ῥήματα, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ

τῆς προθέσεως de' ὡς je préfère de mourir avec vous plutôt que de vous trahir.

Τὰ δὲ λοιπὰ ῥήματα ὅσα δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω πίνακας συντάσσονται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἄνευ προθέσεως, ὡς vouloir, savoir, falloir κτλ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον ὡς συντακτικὴ ῥήματος τίθεται ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, οἷον je veux partir, βούλομαι ἀπιέναι· ἢ ὅταν ἀντωνυμία τις ἢ ὄνομα συντακτικὴ τοῦ ἡγουμένου ῥήματος δηλοῖ ποῖον τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, οἷον, je vous commande de partir. Ὅταν δὲ μῆτε ταῦτοπροσωπία ἦναι, μῆτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου προσημεινῆται διὰ λέξεώς τινος, τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλύεται διὰ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς je veux que vous partiez, je commande que vous partiez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ χρήσεως τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ὑποτακτικὴν ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς μεταχειρίζονται,

α. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα βούλησιν, ἐπιθυμίαν, εὐχὴν, φόβον, ἀμφιβολίαν, θαυμασμόν· je permets, je souhaite, je doute, je veux, j'ordonne, je désire que vous fassiez votre devoir.

β. Ἐπὶ ἀρνήσεως· je ne crois pas qu'il vienne.

γ. Ἐπὶ ἐρωτήσεως· croyez-vous qu'il vienne?

Ἄν δὲ ἡ ἐρώτησις ἦναι ἀπλοῦν σχῆμα ῥητορικόν, τίθεται ὀριστικῆ· οἷον,

Madame, oubliez-vous

Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux!

(Racine, Phèdre).

δ. Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἢ ἀπροσώπως λαμβανόμενα ῥή-

ματα, π. χ. il semble, il convient, il faut, il est juste qu'il vienne.

ΣΗΜ. Το *sembler* (φαίνεται) ἔταν ἔχη συντακτικὴν τινὰ προσωπικὴν il me semble, il vous semble, ἀπαιτεῖ ὀριστικὴν il me semble qu'il a raison. Ὡστόσος ὀριστικὴν ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἀπροσώπων δηλοῦντα βεβαιότητα ὡς il est certain, il est vrai, il paraît, il résulte· il paraît qu'il a raison.

έ. Μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας *qui*, προηγουμένου ὑπερθετικῶ τινός *le plus, le moins*, κτλ ἢ τοῦ *le seul* ἢ τοῦ *peu*, C'est le plus honnête homme qu'il y ait,—C'est la moindre faute qu'il puisse commettre.—Le chien est le seul animal dont la fidélité soit à l'épreuve.—Il y a peu d'hommes qui sachent supporter l'adversité.

ΣΗΜ. Παρεκτός τῆς περιστάσεως ταύτης μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν *qui* τὸ ῥῆμα τίθεται ἀδιαφόρως ἢ καθ' ὀριστικὴν ἢ καθ' ὑποτακτικὴν· ἢ μὲν ὀριστικῇ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα ὀρισμένως καὶ μετὰ βεβαιότητος· ἢ δὲ ὑποτακτικῇ ἀρίστως πως καὶ μετ' ἀμφιβολίας· οἷον je cherche quelqu'un qui me rende ce service, ἢ qui me rendra ce service. Je sollicite une place que je puisse remplir ἢ que je peux remplir.

ς'. Μετὰ τὰς ἀορίστους ἀντωνυμίας *quelque . . . que*, *quel que*, *quoi que*· οἷον, *quelque riche que vous soyez*—*quels que soient vos talents*—*quoi que vous fassiez*.

ζ'. Μετὰ τοὺς συνδέσμους *quoique*, *afin que*, *à moins que*, *avant que*, *bien que*, *de crainte que*, *pourvu que*, *pour que* κτλ. Quoique le ciel soit juste· avant que je fusse venu· pourvu qu'on sache la passion dominante de quelqu'un, on est sûr de lui plaire.

ΣΗΜ. Αἱ ἐπιρρηματικαὶ φράσεις *de façon que*, *de sorte que*, *de manière que*, *si ce n'est que*, *sinon que* θέλουσιν ὑποτακτικὴν μὲν ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράζη ἀμφιβολίαν ἢ ἀναφέρηται εἰς τὸ μέλλον· *conduisez-vous de manière que vous obteniez l'estime des honnêtes gens*. Ὀριστικὴν δὲ ἂν ἡ πρᾶξις ᾖ ναὶ ὀρισμένη, βεβαία, ἢ ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν· il s'est conduit de manière qu'il a obtenu l'estime des honnêtes gens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ἡ χρῆσις τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου τῆς ὑποτακτικῆς προσδιορίζεται ἐκ δύο τινῶν, πρῶτον ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ ἡγουμένου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἐξ οὗ ἡ ὑποτακτικὴ ἐξαρτάται, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται αὐτὴ ἢ ὑπὸ τῆς ὑποτακτικῆς σημαινομένη πράξις.

ἀ. Ὅταν τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ᾖναι εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστώτα μὲν, ἂν ἡ ὑπ' αὐτῆς σημαινομένη πράξις ᾖναι ἐνεστώσα ἢ μέλλουσα, κατὰ παρακείμενον δὲ (*prétérit*), ὅταν ᾖναι παρωχημένη οἶον,

je doute }
je douterai } que vous étudiez maintenant.

je doute }
je douterai } que vous ayez étudié hier.

β'. Μετὰ τὸν παρατατικὸν δὲ, τὸν ἀόριστον, τὸν παρακείμενον, τὸν ὑπερσυντελικὸν καὶ τοὺς ὑποθετικούς χρόνους τίθεται ἡ ὑποτακτικὴ κατὰ παρατατικὸν ἢ ὑπερσυντελικόν· κατὰ παρατατικὸν μὲν, ὅταν ἀφορᾷ τὸ ἐνεστώσ' ἢ μέλλον, καθ' ὑπερσυντελικὸν δὲ, ὅταν τὸ παρεληλυθός· οἶον,

je doutais }
je doutai }
j'ai douté }
j'avais douté } que vous étudiassiez aujourd'hui, demain.
je douterais }
j'aurais douté }

je doutais }
je doutai }
j'ai douté }
j'avais douté } que vous eussiez étudié la semaine passée.
je douterais }
j'aurais douté }

Ἐξαιρέσεις τοῦ πρώτου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ἦναι εἰς ἐνεστῶτα ἢ μέλλοντα, ἢ ὑποτακτικῆ τίθεται κατὰ παρατατικὸν ἀντὶ ἐνεστῶτος, καὶ καθ' ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρακειμένου, ὅταν μετ' αὐτὴν ἔπεται φράσις τις ὑποθετικῆ· οἷον,

je doute } que vous étudiassiez maintenant, demain,
je douterai } si l'on ne vous y contraignait.

je doute } que vous eussiez étudié hier, si l'on ne
je douterai } vous y eût contraint.

Ἐξαιρέσεις τοῦ δευτέρου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ἦναι εἰς παρωχημένον χρόνον, ἢ ὑποτακτικῆ τίθεται κατ' ἐνεστῶτα ἀντὶ παρατατικοῦ, ὅταν ἢ ὑπ' αὐτῆς σημαιομένη πρᾶξις ὑπάρχη καθ' ἣν στιγμὴν λαλοῦμεν· *il m'a trahi quoiqu'il soit mon ami*· μ' ἐπρόδωκεν ἂν καὶ ἦναι φίλος μου· ἢ ὅταν ἦναι διαρκῆς· *Dieu nous a donné la raison afin que nous discernions le bien d'avec le mal*· ὁ Θεὸς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ λογικὸν ὅπως διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

Εἴπομεν ἤδη πότε οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὸ ἀπαρέμφρατον, καὶ πότε ἀναλύουσιν αὐτὸ διὰ τοῦ *que* συνδέσμου καὶ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς, εἴπομεν δὲ καὶ ποῖα ῥήματα θέλουσι τὸ ἀπαρέμφρατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ποῖα μετὰ τῆς *à*, καὶ ποῖα ἄνευ μηδετέρας.

Ἐνταῦθα προσθέτομέν τινα περὶ συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου μετὰ τὰ ῥήματα *avoir* καὶ *être*.

Ἄν τὸ *avoir* ἔχῃ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον ὄνομα ἑναρθρον, τὸ ἀπαρέμφρατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως *de*. *Il aura le plaisir de vous avoir*. Ὁμοίως καὶ ἂν τὸ ὄνομα ἀνάρθρος τεθὲν συναποτελῆ μετὰ τοῦ *avoir* περιφραστικῶς ἔννοιαν ἑνὸς

ρήματος, ὡς *il a peur* (φοβεῖται) *de partir*.—*il a dessein* (σκοπεύει) *de partir*.

Ἄν δὲ τὸ ὄνομα φέρῃ τὸ μεριστικὸν ἄρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὴν πρόθεσιν *à*: *il a du plaisir à vous voir*. (Grammaire de Wailly).

Ἐπίσης τὴν πρόθεσιν *à* δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον, ὅταν τὸ ῥήμα *avoir* προηγῆται ἀπροσώπως. *Il y avait un grand mérite à pardonner*.

Ἐξ ἐναντίας τὸ *être* μετ' ἐπιθέτου τινὸς ἀπροσώπως λαμβανόμενον θέλει τὸ ἀκόλουθον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*. *Il est honteux d'obéir à ses passions*.—*Il est glorieux d'être utile à sa patrie*.—*Il n'est pas facile de contenter tout le monde*.

Ἄν δὲ τὸ *être* λαμβάνηται προσωπικῶς, τὰ ἐπίθετα *facile*, *aisé*, *difficile*, θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *à*. *C'est ce qui est aisé à reconnaître*, ὅχι *de reconnaître*.

Τὸ *être* λαμβανόμενον μετὰ τῆς ἀντωνυμίας *ce* ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἶναι δικαίωμα ἢ καθήκον, θέλει τὸ ἐπόμενον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *de*. *C'est au maître de parler, et au disciple d'écouter*. Ἴδιον ἢ καθήκον τοῦ διδασκάλου εἶναι τὸ λαλεῖν, τοῦ μαθητοῦ δὲ τὸ ἀκροᾶσθαι. Ὅταν δὲ ἡ τοιαύτη φράσις σημαίνῃ τάξιν ἢ περιτροπὴν ἐνεργείας, προτιμᾶται ἡ *à*. *C'est à vous à parler après moi*. Κατόπιν μου ἔρχεται ἡ σειρά σου νὰ ὀμιλήσῃς.

Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως *à* ἔχει ἐνίοτε σημασίαν ὑποθετικὴν. *A ne regarder que son extérieur, on juge de l'état de son âme*. Τὸ ἐξωτερικὸν εἶδός του ἂν μόνον παρατηρήσῃ τις, δύναται νὰ κρίνῃ ποία τῆς ψυχῆς του ἡ κατάστασις.

Εἰς τὰς διηγήσεις, ἰδίως δὲ τὰς τοῦ ἀστείου καὶ εὐτραπέλου ὕφους, τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς *de* προθέσεως ἑλληπτικῶς, ἐννοουμένου ἐξωθεν τοῦ καταλλήλου ῥήματος.

Grenouilles aussitôt de sauter dans les ondes;
 Grenouilles de rentrer dans leurs grottes profondes.
 (La Fontaine).

ὅπου ἐννοεῖται τὸ ῥῆμα s'empresment, ἢ ἄλλο ἰσοδύναμον.

Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἀπαντᾶται ἐνίοτε μὲ σημασίαν παθητικοῦ ῥήματος ὡς εἰς τὰς ἐξῆς φράσεις, il s'est laissé vaincre, ἀφέθη νὰ νικηθῆ ἢ ἄφησε νὰ τὸν νικήσωσι· une chose facile à entendre, πρᾶγμα εὐκατάληπτον, εὐκόλον νὰ ἐννοηθῆ· j'ai oui dire à M. votre frère que, ἤκουσα λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἔνθα τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δοτικὴ ὡς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα· il lui racontait tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros de l'âge passé· τῷ διηγείτο πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶχεν ἰδεῖ πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς, ἢ πρᾶχθὲν ὑπὸ τῶν ἡρώων. Ὁμοιον εἶναι τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἴρηταί μοι, πέπρακταί μοι, ὅπου ἡ δοτικὴ εἶναι ἀντὶ ἀντικειμένου.

ΣΗΜ. Τίθεται κατὰ δοτικὴν τὸ ὑποκείμενον ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ᾖναι διαθέσεως ἐνεργητικῆς, ὡς, on lui fit payer cent francs, τὸ lui ἐτέθη κατὰ δοτικὴν, διότι τὸ ἀπαρέμφατον payer ὅς τις χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, εἶναι ἐνεργητικόν· ἀλλ' ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ᾖναι διαθέσεως οὐδετέρας, τίθεται αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἠγουμένου ῥήματος ἐννοουμένη ἢ αὐτὴ καὶ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς, on les a fait partir ἔνθα τὸ les ἐτέθη κατ' αἰτιατικὴν, διὰ τὴν οὐδετέραν διάθεσιν τοῦ ἀπαρεμφάτου partir.

Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα προτίμησιν οἷα τὸ préférer, aimer mieux, τὸ ἀπαρέμφατον τὸ παριστῶν τὸν δευτερον ὅρον τῆς συγκρίσεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τῆς προθέσεως de· οἷον j'aime mieux me taire que de parler.

Συντάσσουσι δὲ καὶ οἱ Γάλλοι, ὡς οἱ Ἕλληνες, τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ διαφόρων προθέσεων, πλὴν ἄνευ τοῦ ἄρθρου· après avoir vu, μετὰ τὸ ἰδεῖν· pour être heureux, πρὸς τὸ εὐδαιμονῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Μετοχής.

Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἶναι ἀκλιτος, ἥτοι δὲν ἔχει οὔτε θηλυκὸν γένος, οὔτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν· un homme lisant, une femme lisant, des hommes lisant, des femmes lisant.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέωμεν τὴν μετοχὴν μὲ τὰ εἰς ἀντὶ ρηματικὰ ἐπίθετα κλιτὰ ὄντα ταῦτα· οἷον, τὸ brûlant εἶναι καὶ μετοχὴ καίων, καὶ ἐπίθετον καυστικός· τὸ écumant εἶναι καὶ μετοχὴ ἀφρίζων, καὶ ἐπίθετον ἀφρώδης. Τὸ ρηματικὸν ἐπίθετον διακρίνεται ἐκ τῆς μετοχῆς ὡς ἐφεξῆς.

α.) Τὸ μὲν ρηματικὸν ἐπίθετον παρίστησιν ἰδιότητα διαρκῆ καὶ ἔμμονον, ἡ δὲ μετοχὴ ἐνέργειαν ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ.

β.) Ἡ μετοχὴ καθὸ μετέχουσα ρήματος ἔχει πολλάκις ὡς τὰ ρήματα ἀντικείμενόν τι ἄμεσον· καὶ δύναται ν' ἀναλυθῆ διὰ τοῦ qui ἀναφορικῶ καὶ τῆς ὀριστικῆς. Εἰς δὲ τὸ ρηματικὸν ἐπίθετον δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι. Ces hommes prévoyant le danger se mirent sur leurs gardes. Ces hommes prévoyants ont aperçu le danger. Εἰς τὸ πρῶτον παράδειγμα τὸ prévoyant εἶναι μετοχὴ, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐπίθετον ρηματικόν.

Τὴν ἀναφορικὴν ἥτοι ἔναρθρον μετοχὴν τῶν Ἑλλήνων, ὁ λέγων, ὁ γράφων, οἱ Γάλλοι ἀναλύουσι διὰ τῶν δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, celui qui parle, celui qui écrit κτλ.

Συχνὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς κατ' ὀνομαστικὴν ἀπολύτου μετοχῆς· enfin sa vertu surmontant sa douleur il s'écria (Hercule). Τέλος τῆς ἀρετῆς κατισχυσάσης τοῦ πόνου ἀνέκραξεν (ὁ Ἡρακλῆς). Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, διότι οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουν κατάληξιν ἰδίαν γενικῆς.

Εἰς φράσεις τινὰς φαίνεται ἐλλείπουσα ἡ μετοχὴ ayant ἢ tenant· οἷον, leur maître se promenait au milieu d'eux, une pipe à la bouche et un rotin à la main, ὅπου ἐννοεῖται· εἶθ' ὡθεν ayant une pipe, tenant un rotin. Τὴν τοιαύτην

ἔλλειψιν δὲν ἐπιτρέπει ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα (α)· πρέπει δὲ νὰ τίθεται ἢ μετοχὴ ἢ κατάλληλός τις πρόθεσις.

Πολλάκις ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως *en*, καὶ τότε ἔχει δύναμιν τῆς παρ' ἡμῖν τροπικῆς ἢ χρονικῆς μετοχῆς. *Télémaque répondit en soupirant*· ὁ Τηλέμαχος ἀπεκρίθη στενάζων· *en partant de Salente*· ἀναχωρῶν, ἐνῶ ἀνεχώρει κτλ. Ταύτην τὴν μετοχὴν ὀνομάζουσι οἱ Γάλλοι γραμματικοὶ *gérondif*, γερούνδιον ἥτις εἶναι ἔγκλισις λατινικὴ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ τροπικὴ αὕτη ἢ χρονικὴ μετοχὴ προσδιορίζει πάντοτε τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, οὐδέποτε δὲ τὸ ἀντικείμενον. Ὡστε ἡ φράσις *je l'ai vu en priant Dieu*, σημαίνει, εἶδον αὐτὸν προσευχόμενος, ἐνῶ προσψυχόμεν, ὅχι εἶδον αὐτὸν προσευχόμενον. Τὸ δεύτερον τοῦτο ἐρμηνεύεται γαλλιστὶ διὰ τῆς ἀπλῆς μετοχῆς *je l'ai vu priant Dieu*.

Περὶ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἢ λαμβάνεται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἢ ἐνοῦται μετὰ τῶν βοηθητικῶν *avoir* καὶ *être* καὶ σχηματίζει τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὀνόματος κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν. *Les inimitiés sourdes et cachées sont plus à craindre que les haines ouvertes et déclarées.*

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ *avoir* καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς συνθέτους χρόνους ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον προηγῆται· οἷον,

voici la lettre que j'ai reçue.

voici les lettres que j'ai reçues.

où est ton livre?—je l'ai perdu.

où sont tes livres?—je les ai perdus.

(α) Δύναται νὰ ἔλλειπῃ ἡ μετοχὴ, ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου, οἷον τὸ τοῦ Λουκιανοῦ « ὁ δὲ τὴν πορφύριδα οὕτωσι καὶ τὸ διάδημα τίς ἂν τυγχάνει; » (Νεκρ. Διάλ.) οὐδέποτε ἄνευ τοῦ ἄρθρου.

δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἀντικείμενον ἔπηται μετὰ τὴν μετοχὴν, οἷον,

nous avons reçu votre lettre.

ils ont perdu leurs livres.

Εἰς τὰ οὐδέτερα λοιπὸν ῥήματα τὰ ὑπὸ τοῦ avoir βοηθούμενα, ἡ παθ. μετοχὴ μένει πάντοτε ἄτρεπτος, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον· *cette armée a péri*. Ὁμοίως ἡ μετοχὴ μένει ἄτρεπτος εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα *les cinq heures que j'ai dormi· les dix ans qu'il a vécu*, διότι τὸ *que* ἐδῶ δὲν εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἀλλ' ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ *les cinq heures pendant lesquelles j'ai dormi· les dix ans pendant lesquels il a vécu*.

Πολλάκις τὸν σύνθετον χρόνον ἀκολουθεῖ ἀπαρέμφατον· τότε δὲ, πρὸς ὀρθὸν σχηματισμὸν τῆς μετοχῆς, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν ἂν ἡ προηγουμένη αἰτιατικὴ εἶναι ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἢ τοῦ ἀκολουθοῦντος ἀπαρεμφάτου. Ἄν τὸ πρῶτον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος. Οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, *pourquoi vous êtes-vous écarté de la route, que vous aviez commencé à suivre?* ἡ παθητικὴ μετοχὴ *commencé* μένει ἀμετάβλητος, διότι ἡ αἰτιατικὴ *que* εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου *suivre*. Ὡσαύτως ἂν ἤκουσα ἄσμά τι ἀδόμενον, λέγω *je l'ai entendu chanter*, ἦτοι *la chanson*, μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν *entendu*, διότι ἡ αἰτιατικὴ *la* εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου *chanter*. Ἄν δὲ βούλωμαι νὰ σημάνω ὅτι ἤκουσα νέαν τινὰ ἄδουσαν, γράφω *je l'ai entendue chanter*, συμμεταβάλλων τὴν μετοχὴν πρὸς τὸ ἀντικείμενον *la*.

Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον, *la vertu obscure est souvent méprisée*.

Le fer est émoussé, les bûchers sont éteints.

τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ

τοῦ être βοηθούμενα οὐδέτερα· nous sommes allés, elle est morte κτλ.

Τὰ δὲ ἀντωνυμικά καίτοι βοηθούμενα ὑπὸ τοῦ être ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ἐνεργητικῶν, ἤτοι ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἡγούμενον ἀντικείμενον· ἀντικείμενον δὲ τῶν ἀντωνυμικῶν ῥημάτων εἶναι ἢ αὐτὰ αἰ κατ' αἰτιατικὴν ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, καὶ τότε συμφωνεῖ πάντοτε μετ' αὐτῶν ὡς πάντοτε ἡγουμένων, ἢ ἄλλη τις λέξις, ὅποτε αἰ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, εἶναι ὄχι πλέον ἄμεσον ἀντικείμενον ἀλλὰ δοτικαὶ προσωπικαί.

Παραδείγματα.

ils se sont blâmés.

ἐμέμφθησαν ἑαυτοὺς· ἡ ἀντωνυμία se εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ καθὸ ἡγουμένου.

la lettre qu'ils se sont adressée.

ἡ ἐπιστολὴ ἣν διεύθυναν πρὸς ἑαυτοὺς=ἄλλήλους.

Ἐνταῦθα ἡ ἀντωνυμία se εἶναι ἀντὶ δοτικῆς προσωπικῆς, ἀντικείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι ἡ que ἣν ἐπιστολήν· ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὴν καθὸ ἡγουμένην.

ils se sont adressé une lettre·

ἔδω ὅμως δὲν συμφωνεῖ ἡ παθητικὴ μετοχὴ, διότι τὸ ἀντικείμενον une lettre ἔπεται.

Ἐσαύτως γράψον

ils se sont écrit

μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν, διότι ἀντικείμενον ἄμεσον δὲν ὑπάρχει. Οὕτω καὶ

nous nous sommes succédé·

nous nous sommes nui.

Ils se sont plu.

διότι τὰ ῥήματα succéder, nuire, plaire δὲν συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς.

Εἰς τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἦτοι τὰ μὴ εὐχρηστα ἄλλως πως ἢ ἀντωνυμικῶς, αἱ ἀντωνυμίαι *me, te, se, nous, vous*, πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς αἰτιατικαὶ, ἐπομένως ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτάς· οἷον, *nous nous sommes abstenus de toute réflexion. Mes amis, vous vous êtes repentis de votre légèreté. Les troupes se sont emparées de la ville.*

Τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ ἐξῆς τρία ῥήματα *se douter, se prévaloir, s'échapper*· καίπερ ἀπαντώμενα καὶ ὡς ἀπλᾶ· οἷον, *nous nous étions doutés de cette perfidie· ils se sont échappés de prison· elles se sont prévaluées de notre simplicité.*

Ἐξ ἐναντίας τὸ ῥῆμα *s'arroger* (ἀντιποιοῦμαι) καίτοι κυρίως ἀντωνυμικὸν συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἕτερον ἀντικείμενον, διότι τὸ ῥῆμα τοῦτο συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς· *les droits qu'ils se sont arrogés.*

Ἀρακεφαλαίωσις τῶν ἀνωτέρω κατόρων.

Ὅσακις τὸ ἀντωνυμικὸν ῥῆμα ἔχη ἄμεσον ἀντικείμενον προηγούμενον ἢ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μορίων.

Διὰ νὰ ἦναι τελεία ἡ ἄρνησις πρέπει νὰ προηγῆται μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ἀρνητικὸν *ne*, νὰ ἔπηται δὲ κατόπιν τὸ *pas* ἢ *point*· οἷον *je ne vois pas, je ne mange pas, il n'aime point la musique.*

Τότε δὲ παραλείπεται τὸ *pas* ἢ *point* ὅταν εἰς τὴν πρότασιν εὐρίσκεται ἄλλη λέξις ἀρνητικὴ· ὡς *personne, aucun, rien, guère, aucunement, nullement, jamais*· οἷον, *je ne vois personne. Un méchant ne sait jamais pardonner.*

Titus ne passait aucun jour sans faire une bonne action. Παραλείπεται δὲ καὶ ἐπομένου τοῦ ἐξαιρετικοῦ que. L'honnête homme ne connaît que ses devoirs. Il n'a que trois ans, σχῆμα τὸ ὁποῖον κατακόρως οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται, καὶ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς πρέπει νὰ κολάζωμεν ἢ παραφράζοντες οὕτω· ὁ χρηστὸς ἀνὴρ τὰ χρέη του μόνον γνωρίζει· μόλις ἔχει τρία ἔτη· ἢ προσθέτοντες τὸ ἄλλο· δὲν γνωρίζει ἄλλο εἰμὴ τὰ χρέη του.

Μετὰ τὰ ῥήματα craindre, appréhender, avoir peur, trembler, prendre garde, ἐπιφέρεται ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ne, ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς τὸ ἡμέτερον μὴ ἢ μήπως τὸ διστακτικόν· οἶον, je crains qu'il ne vienne· φοβοῦμαι μὴ ἔλθῃ. Ἄν δὲ θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ φοβοῦμαι μὴ δὲν ἔλθῃ, πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ pas· je crains qu'il ne vienne pas. Ὡσαύτως φοβοῦμαι μὴ ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse· φοβοῦμαι μὴ δὲν ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse pas.

Ἄλλ' ἂν τὸ φόβου σημαντικὸν ῥῆμα ἐκφέρεται ἀρνητικῶς δὲν τίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου τὸ ne· je ne crains pas qu'il arrive.

Τίθεται προσέτι τὸ ne καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα empêcher, τὸ ἀπρόσωπον peu s'en faut καὶ μετὰ τὸν σύνδεσμον à moins que. La pluie empêcha qu'on ne se promenât dans les jardins. Les fautes d'Homère n'ont pas empêché qu'il ne fût sublime. Peu s'en fallut que je n'interrompisse mon discours, ὀλίγον ἔλειψε νὰ διακόψω τὸν λόγον. A moins que vous ne lui parliez· ἐκτὸς ἂν τὸν ἐμιλήσῃς.

Τὰ ῥήματα nier, désespérer, disconvenir καὶ douter λαμβανόμενα ἀρνητικῶς θέλουσι τὸ κατόπιν ῥῆμα ἐπίσης μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne, οἶον, je ne nie pas, je ne doute pas que cela ne soit· δὲν ἀρνοῦμαι, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τοῦτο ὑπάρχει. Ἀλλὰ ῥητέον je nie que cela soit· je doute que cela arrive· ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ.

Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὅταν ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως περιέχῃ ῥῆμα, ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne ὡς παρέλκοντος οἶον, *il est plus riche qu'on ne croit*· εἶναι πλουσιώτερος ἀφ' ὅτι νομίζουσι. *Vous écrivez mieux que vous ne parlez*· γράφεις καλλίτερα παρ' ὅτι λαλεῖς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς λέξεις *autre, autrement*. — *Il est tout autre qu'il n'était*. — *Il parle autrement qu'il n'agit*.

On se voit d'un autre œil qu'on ne voit son prochain. Ἐκτὸς ἂν τὸ πρῶτον κῶλον ἦναι ἀρνητικόν· *il n'est pas plus riche qu'il était*. *Vous n'écrivez pas mieux que vous parlez*.

Τὸ συμπληροῦν τὴν ἄρνησιν *pas* ἢ *point* δύναται νὰ παραλειθῆ μετὰ τὰ ῥήματα *cesser, oser, pouvoir, καὶ savoir*, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀπαρέμφατον· *il n'a cessé de gronder*· *je ne puis, je ne saurais me taire*. Καὶ δὲν εἶναι μὲν σφάλμα νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μόριον *pas* ἢ *point*, ἀλλὰ γλαφυρώτερος γίνεται ὁ λόγος ἄνευ αὐτῶν. Ἄν ὅμως τὸ ἀντικείμενον ἦναι ὄνομα, ἢ δὲν ὑπάρχῃ ἀντικείμενον, τὸ *pas* ἢ *point* εἶναι ἀναγκαῖον. *Dieu ne peut pas l'absurde*· *je ne cesse pas*· *je n'ose pas*.

Παραλείπεται προσέτι τὸ *pas* εἰς τὰς φράσεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ *que* εἰς τὴν σημασίαν τοῦ *pourquoi*, διὰ τί· *Que n'avons-nous autant d'ardeur pour la vertu que nous en avons pour le plaisir?* ἢ ἐπὶ εὐχῆς καὶ ἀρᾶς. *Que n'est-il à cent lieues de moi!*

Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ *pas* μετὰ τὸ *depuis que*, τοῦ ῥήματος ὄντος κατὰ παρακείμενον. *Depuis que je ne vous ai vu*. ἢ μετὰ τὸ *il y a* συνοδευόμενον ὑπὸ λέξεως δηλούσης ὄρισμένον τινὰ χρόνον. *Il y a six mois que je ne lui ai parlé*.

Ἄλλ' ἂν τὸ ῥῆμα ἦναι κατ' ἐνεστῶτα, τίθεται τὸ *pas*. *Il y a six mois que je ne lui parle pas*.

Παραλείπεται τέλος μετὰ τὸν σύνδεσμον *si* εἰς τὴν σημα-

σίαν τοῦ ἐκτός ἀν· N'espérez pas obtenir les faveurs du ciel, si vous ne remplissez vos devoirs envers Dieu et envers les hommes.

Εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων τὸ pas ἢ point παρεντίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Je ne l'ai pas vu.—Il n'est pas venu. Ὄταν δὲ τὸ ῥῆμα ἦναι κατ' ἀπαρέμφατον, προτάσσεται τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἐπιτάσσεται αὐτῷ, πρὸς τὸ εὐφραδέστερον. Εἰς πᾶσαν δ' ἄλλην περίστασιν ἐπιτάσσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων.

Ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὑποθετικοῦ συνδέσμου *si* καὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ παρατατικοῦ ἢ ὑπερσυντελικοῦ τῆς ὀριστικῆς, οὐδέποτε δὲ διὰ τοῦ μέλλοντος· τὸ δὲ συμπέρασμα διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἢ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου τῆς ὑποθετικῆς· ὥστε ῥητέον *si je le vois je lui parlerai*, καὶ ὄχι *si je le verrai*.

Οὐδ' ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως οὐδ' ὁ πρῶτος ἀόριστος αὐτῆς λαμβάνονται ἐν ὑποθέσει μετὰ τοῦ *si*· πλὴν τοῦ δευτέρου ἀορίστου *j'eusse aimé*, ὅστις καὶ ὑπόθεσιν δύνανται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὸ συμπέρασμα· οἷον, *il n'eût pas mis au jour son ouvrage, s'il n'eût pas cru qu'il pût être utile*· δὲν ἤθελεν ἐκδώσει τὸ σύγγραμμά του ἂν δὲν ἐφρόνει ὅτι ἠδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμον.

Ὅταν ὁ *si* δὲν ἦναι κυρίως ὑποθετικὸς, ἀλλὰ διστακτικὸς, συντάσσεται μετὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς καὶ τῶν χρόνων ὅλων τῆς ὑποθετικῆς. *Je ne sais si votre frère viendra*.—*Demandez-lui s'il serait venu avec nous, supposé qu'il n'eût pas eu affaire*.

Τὸ ἐπίρρημα *quand* τίθεται ἐνίοτε μετὰ τῶν χρόνων τῆς

ὑποθετικῆς ἀντὶ τοῦ συνδέσμου *si*. *Quand l'avare posséderait tout l'or du monde, il ne serait pas encore content.* Καὶ ὅλον τοῦ κόσμου τὸ χρυσίον ἂν ἀπέκτα ὁ φιλάργυρος, πάλιν δὲ θὰ ἔμενεν εὐχαριστημένος.

Εἰς τὰ περὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως σημειωθέντα ἐν τῷ Τεχνολογικῷ προσθέτομεν ὅτι οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται ἐνεστώτα ὑποθετικῆς ἀντὶ μέλλοντος ὀριστικῆς, ὁσάκις ἡ μέλλουσα πράξις θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς τὸ παρελθόν· οἷον, τὸ πρόβλεπεν ἢ προεῖδεν ὅτι θὰ ἐπιτύχη, λέγεται γαλλιστὶ, *il prévoyait, il a prévu qu'il réussirait.* Τὸ δὲ προβλέπει ὅτι θὰ ἐπιτύχη· *il prévoit qu'il réussira.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν μορίων.

Ὁ σύνδεσμος *que* εἶναι, ὡς ἐλάβομεν ἤδη ἀφορμὰς νὰ παρατηρήσωμεν, πολύχρηστος καὶ πολυσήμαντος. Ἄλλοτε ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν *ὅτι*, ἢ τὸν *νά*· ἄλλοτε μὲ τὸν συγκριτικὸν ἢ ἄλλοτε εἶναι ἐρωτηματικὸς ἢ ἀπορηματικὸς καὶ θαυμασμοῦ σημαντικὸς· *que ne parlez-vous?* πῶς δὲν ὀμιλεῖς; *que ce livre est joli!* τί εὐμορφον τὸ βιβλίον τοῦτο! Πολλάκις δὲ ἀναπληροῖ χρονικὸν ἢ αἰτιολογικὸν ἢ ἐναντιωματικὸν μόριον, οἷα τὸ *puisque, lorsque, quoique, quand, comme,* καὶ τὸν ὑποθετικὸν *si*, ὅταν τὸ προηγούμενον κῶλον μεθ' οὗ τὸ δεύτερον συνδέεται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ *et* (καὶ), ἄρχεται ἔκ τινος τῶν μορίων τούτων· οἷον *lorsqu'on a des dispositions, et qu'on veut étudier, on fait des progrès rapides.* — *Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, quand il ne serait pas exposé aux regards du monde, et qu'il n'aurait que lui-même pour témoin de ses actions.* — *Si les hommes étaient sages, et qu'ils suivissent les lumières de la raison, ils s'épargneraient*

bien des chagrins. Εἰς τὸ τελευταῖον παράδειγμα τὸ μετὰ τοῦ que ῥῆμα suivissent ἐτέθη καθ' ὑποτακτικὴν. Τοῦτο συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις ὁ que ἐπέχει τόπον τοῦ ὑποθετικοῦ si.

Ὁ σύνδεσμος que ἀποτελεῖ καὶ ἄλλας διαφόρους φράσεις ἀνάγκην ἐχούσας ἐξηγήσεως.

Λαμβάνεται ἑλλειπτικῶς τοῦ sans (χωρίς)· il ne saurait sortir, qu'il ne s'enrhume, ἴσον τῷ sans qu'il s'enrhume· χωρίς νὰ πάθῃ κατάρρευση.

Ἐπι χρονικῶς κατ' ἑλλειψιν τοῦ dès ἢ aussitôt que. Qu'il fasse le moindre excès, il est malade ἴσον τῷ dès qu'il fait, aussitôt qu'il fait. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ τῆς κοινῆς γλώσσης. Τὴν παραμικρὰν κατάχρησιν γὰ κάμῃ ἀσθενεῖ.

Ἐπι ἐναντιωματικῶς μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως. Mon ennemi serait le plus brave de tous les hommes, que je ne le craindrais pas=et cependant je ne le craindrais pas. Καὶ ἀνδριότατος τῶν ἀνθρώπων ἂν ἦτον ὁ ἐχθρὸς, πάλιν δὲν θέλω τὸν φοβηθῆ.

Καὶ ἀντὶ τοῦ à moins que. Je ne partirai pas que tout ne soit prêt=à moins que tout ne soit prêt. Δὲν ἀναχωρῶ, ἂν τὰ πάντα δὲν γίνωσιν ἔτοιμα.

Ἐπι δὲ αἰτιολογικῶς. Rempli qu'il était de ses préjugés il ne voulut convenir de rien=comme il était rempli· ἐπειδὴ ἦν πλήρης, πλήρης ὢν.

Ἡ ὥς μόριον χρονικόν. Il y a huit jours qu'il est parti=depuis qu'il est parti, ἀφοῦ ἀνεχώρησε.

Προθέσεις συντασσόμεναι αἰτιατικῇ εἶναι αἱ ἐξῆς. A, de dès, après, avant, avec, chez, contre, dans, depuis, derrière, dessus, dessous, devers, devant, durant, en, entre, envers, excepté, hors (πλὴν), hormis, malgré, moyennant, nonobstant, outre, par, pour, parmi, pendant, sans, sauf, selon, sous, suivant, sur, touchant, à travers, vers.

Γενικῇ δὲ συντάσσονται αἱ ἐξῆς. Auprès, autour, hors (ἔξω), loin, près, proche, à cause, au deçà, au delà, au dessus,

au dessous, au dedans, au dehors, au devant, au milieu, au lieu, au travers.

Αί ἐξῆς δὲ δοτικῆ, ἤτοι μεσολαβούσης τῆς à. Jusque, attenant, par rapport, quant.

Ἢ de τίθεται καὶ προτακτικῶς μετὰ τινων προθέσεων οἶον, τῆς après, τῆς avec, τῆς chez. On l'a peint d'après nature. La faiblesse de la raison humaine empêche souvent de discerner le vrai d'avec le faux. — Je sors de chez le président.

Εἰς τὰς παθητικὰς προτάσεις, τὸ ποιητικὸν αἷτιον παραίσταται ἢ διὰ τῆς προθέσεως par ἢ διὰ τῆς de. Ὄταν μὲν ἢ ὑπὸ τοῦ ρήματος ἐκφραζομένη ἐνέργεια ἦναι ὕλική τις ἢ νοερά, προτιμᾶται ἢ par il a été tué par un tel. — il a été instruit par un tel. Ὄταν δὲ ἡ ἐνέργεια ἦναι ἠθικὴ τις, προτιμᾶται ἢ de. L'honnête homme est estimé même de ceux qui n'ont pas de probité.

Αἱ προθέσεις de, à καὶ en δὲν ἐννοοῦνται οὐδέποτε ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων il dut la vie à la clémence et à la magnanimité du vainqueur. — Il est doux de servir sa patrie et de contribuer à sa gloire.—On trouve les mêmes préjugés en Europe, en Asie, en Afrique, et jusqu'en Amérique.

Αἱ δὲ λοιπαὶ προθέσεις καὶ μάλιστα αἱ μονοσύλλαθοι ἐπαναλαμβάνονται μὲν ὅταν τὰ ὀνόματα μεθ' ὧν συντάσσονται δὲν ἔχωσι καμμίαν ὁμοιότητα σημασίας πρὸς ἄλληλα, ὡς dans la paix et dans la guerre—par la force et par l'adresse. Ὄταν δὲ ἦναι συνώνυμοι λέξεις, τίθενται μετὰ τῆς πρώτης ἐννοούμεναι εἰς τὰς ἐπομένους, ὡς, par la force et la violence — dans la mollesse et l'oisiveté — à travers les dangers et les obstacles.

Τὸ συγκριτικὸν plus τίθεται δις ἐφεξῆς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἑλληνικὸν ὅσῳ πλέον, τόσῳ πλέον, plus on lit Homère,

plus on l'admire· ὅσον περισσότερον ἀναγινώσκει τις τὸν Ὅμηρον, τόσον περισσότερον τὸν θαυμάζει.

Τὸν συμπλεκτικὸν σύνδεσμον *et* μεταχειρίζονται ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων· ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸν *ni*, ὡς φαίνεται εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα. Il croit que la terre est une planète, et qu'elle tourne autour du soleil. Il ne croit pas que la terre soit une planète, ni qu'elle tourne autour du soleil.—Il cultive les lettres et les sciences. Il ne cultive pas les lettres ni les sciences.—Cet enfant est instruit et modeste. Cet enfant n'est pas instruit ni modeste.—Il agit lentement et prudemment. Il n'agit pas lentement ni prudemment.

Ἡ πρόθεσις *sans* ἢ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ τοῦ συνδέσμου *et*, ἢ ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ τοῦ *ni*. Λέγε λοιπὸν δυοῖν θάτερον *sans joie et sans regret* ἢ *sans joie ni regret*.

Τὸ ἐπιβρῆμα *aussi* (ὡσαύτως) εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸ *non plus*. Je sortirai aussi. Je ne sortirai pas non plus.

Τὸ μὲν *si* καὶ *tant* εἶναι μόρια ἐπιτατικά, τὸ δὲ *aussi* καὶ *autant* συγκριτικά, τίθενται δὲ τὸ μὲν *si* καὶ *aussi* μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιβρημάτων, τὸ δὲ *tant* καὶ *autant* μετὰ τῶν ρημάτων καὶ μετοχῶν. Si sage τόσον πολὺ σοφός, aussi sage, ἐπίσης σοφός, si sagement, aussi sagement· il travaille tant, τόσον πολὺ ἐργάζεται· il travaille autant que moi ἐργάζεται ὅσον κ' ἐγώ. Συντάσσονται δὲ τὸ *tant* καὶ *autant* καὶ μετὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ, tant de grandeur, τοσοῦτον μεγαλεῖον, autant de vices que de vertus, τόσαι κακίαι ὅσαι καὶ ἀρεταί.

Αἱ ἐπιβρηματικαὶ φράσεις *en peine*, à l'aise, à propos κτλ. δὲν ἐπιδέχονται πρὸ αὐτῶν τὸ ἐπιτατικὸν *si*, ὅθεν μὴ λέγῃς *si en peine*, *si à l'aise*, ἀλλὰ μετ' ἄλλου τινὸς ἐπιτατικοῦ μορίου, *si fort en peine*, *si fort en colère*, *si bien à son aise*, il est venu si bien à propos.

Ἰδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶναι νὰ ἐκφέρωνται διὰ τῶν συγκριτικῶν μορίων τὰ παρ' Ἑλλήσι διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων συνδεόμενα ἐπίθετα· *il est aussi bon roi que vaillant capitaine*· βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.

Ἔτερος γαλλισμὸς εἶναι ὁ ἐξῆς· *allons nous promener, il fait si beau!* ὅπου τὸ *si* κεῖται ἐπιτατικῶς ἅμα καὶ αἰτιολογικῶς· ὑπάγωμεν νὰ περιπατήσωμεν, ἰδὲ τί ὠραῖος καιρὸς!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τινῶν ιδιωτισμῶν Γαλλικῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ῥήματος μεταχειρίζονται πολλάκις τὸ *faire*. *Il n'aime pas tant son ami qu'il faisait*, ἀντὶ τοῦ *tant* qu'il l'aimait· ὅσον τὸν ἠγάπα·

Διὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ μορίου *trop* καὶ τῆς προθέσεως *pour*, ἀποτελεῖται ἡ ἐξῆς φράσις *il est trop honnête homme pour mentir*, ἧτις μεταφέρεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν οὕτω πως, τιμιώτερος ἐστὶν ἢ ὥστε ψευσθῆναι· ἢ κοινότερον, εἶναι ἀρκετὰ τίμιος ὥστε δὲν θὰ ψευσθῆ. *Il est trop grand pour le supporter*· μείζων ἢ ὥστε φέρειν. Καὶ ἀρνητικῶς. *Il est trop prudent pour ne pas sentir les motifs*· εἶναι ἱκανῶς συνετὸς ὥστε θέλει ἐννοήσῃ τὰ αἴτια κτλ.

Τὰ ῥήματα *commencer*, *finir* λαμβάνονται μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς προθέσεως *par* περιφραστικῶς ὅπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ αἰ μετοχαὶ ἀρχόμενος, τελευτῶν. *Il a commencé par résister*. Ἀρχόμενος ἢ κατ' ἀρχὰς ἀντέστη. *Il a fini par céder*. Τελευτῶν ἢ ἐπὶ τέλους ἐνέδωκε.

Ἡ φράσις *à mon tour, à votre tour, à son tour*, κ.τ.λ. σημαίνει ἐνέργειαν ἐκ περιτροπῆς γινομένην. *Vous lirez à votre tour*· ὃ ἀναγνώσετε καὶ ὑμεῖς, μὲ τὴν σειρὰν σας δηλαδὴ. Τὸ τοιοῦτον ἐξέφραζον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διὰ τῆς δοτικῆς ἐν τῷ μέρει. Ἀναγνώσεται ἐν τῷ μέρει. *Il lira à son tour*.

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

10

Ἡ λέξις *faute* λαμβάνεται ἐνίοτε προθετικῶς μετ' ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων σημαίνουσα ἔλλειψιν. *Il est mort faute de secours*. Ἀπέθανε δι' ἔλλειψιν συνδρομῆς· *faute de manger*, διὰ τὸ μὴ φαγεῖν.

Ἡ ἐπιρρήματικὴ φράσις à force de ἔχει σημασίαν ὀργανικὴν μετ' ἐπιτάσεως· à force de prières, διὰ τῶν πολλῶν δεήσεων. Καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου à force d'enseigner, ὅπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ κομψῶς ἐρμηνεύει διὰ διττῆς μετοχῆς, διδάσκων, διδάσκων.

Τὸ ἐπίθετον *possible* ἔχει εἰς τινὰς φράσεις σημασίαν ἐπιρρήματος ἐπιτατικοῦ καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ὡς οἶόν τε. *Le plutôt possible*· ὡς οἶόν τε, ἢ ἀπλῶς, ὡς τάχιστα.

Εἰς ἀνάλογον σημασίαν, ἦτοι ἐπιτατικῶς λαμβάνεται καὶ ἡ λέξις *monde*· *le mieux du monde*, κάλλιστα, *le moins du monde*, ἥκιστα, ἐλάχιστα. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται ὁμοίως ἐπιτατικῶς μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων τὴν γενικὴν ἀνθρώπων· κάλλιστα ἀνθρώπων, εὐδοκίμωτάτ' ἀνθρώπων. Ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς τεμάχιον Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου. Φοβούμενος ὁ Ἡρακλῆς μὴ οὐ δύνηται ζῆν ὁμοίως, *κάλλιστα ἀνθρώπων* θεράπευσεν ἑαυτὸν, πυρὰν νήσας ἐν τῇ Οἴτῃ ξύλων ὡς ξηροτάτων. (Δίων περὶ Ἀρετῆς)· ἔνθα ἡ γενικὴ ἀνθρώπων προσετέθη ἀπλῶς κατ' ἐπίτασιν.

Τὸ *plus d'un* λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ πολλοὶ καὶ συντάσσεται μ' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ῥῆμα. *Plus d'un poète a traité ce sujet*. *Plus d'une Pénélope honora son pays*. Ἐκτὸς ἀν τὸ ῥῆμα ἐκφράζη ἀλληλοπάθειαν· τότε μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικόν. *Plus d'un fripon se dupent l'un l'autre*. Ὡσαύτως τὸ συχνότατον *plus d'une fois* σημαίνει *πολλάκις* ἢ *πλειστάκις*, καὶ δύναται νὰ μεταφρασθῇ κατὰ λέξιν διὰ τοῦ οὐχὶ ἀπαξ ὅπερ παραπλησίως μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι, μάλιστα δὲ ὁ Εὐριπίδης.

Ἰστέον δ' ὅτι οἱ Γάλλοι ἀποφεύγουσι τὰς μακροσκελεῖς περιόδους, κατὰτέμνοντες τὸν λόγον εἰς πολλὰς μικρὰς προ-

τάσεις ασυνδέτους ὡσεπιτοπλείστον ἀλλήλαις, ἀπ' ἐναντίας τῆς ἐλληνικῆς ἥτις οὐδὲν ἐν τῷ λόγῳ ἀφίνει ἐκκρεμὸς καὶ ἀσυνάρτητον, ἀλλὰ καὶ πρότασιν μετὰ προτάσεως συνδέει, καὶ κεφάλαιον μετὰ κεφαλαίου, οὐ μόνον ἡ ἀρχαία, ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα αὐτῆ, ἂν καὶ ὅχι τόσοσ ἀσστηρῶς καὶ ἀπαραιτήτως. Ὅθεν ὁ μεταφράζων ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἄς καθιστᾷ τὸν λίαν κομματικὸν λόγον ἐλληνικώτερον, παρεμβάλλων ὅπου δεῖ τοὺς συμπλεκτικούς ἢ συλλογιστικούς συνδέσμους μὲν, δέ, καὶ, ὅθεν, ἢ τρέπων τινὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχάς, ἢ μεταχειριζόμενος τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας, κτλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ.

Οι θεωρητικοί της επιστήμης έχουν προσπαθήσει να εξηγήσουν την εξέλιξη της επιστήμης με διάφορα μοντέλα. Το πιο γνωστό είναι το μοντέλο της αντανάκλασης, που υποστηρίζει ότι η επιστήμη εξελίσσεται ως αποτέλεσμα της ανταπόκρισης της θεωρίας στην εμπειρία. Άλλοι θεωρούν ότι η επιστήμη εξελίσσεται λόγω της ανάγκης για καλύτερη εξήγηση των φαινομένων ή λόγω της αλλαγής των κοινωνικών αξιών. Η επιστήμη, λοιπόν, δεν είναι απλώς μια αντικειμενική ανακάλυψη της αλήθειας, αλλά ένα κοινωνικό και ιστορικό φαινόμενο.

Η επιστήμη και η φιλοσοφία έχουν μια μακρά ιστορία συνεργασίας. Η φιλοσοφία έχει προσφέρει στην επιστήμη βασικές έννοιες και μεθόδους, ενώ η επιστήμη έχει εμπλουτίσει τη φιλοσοφία με νέα δεδομένα και ερωτήματα. Η σύγχρονη επιστήμη, με την ανάπτυξη της φυσικής, της βιολογίας και της ψυχολογίας, έχει επηρεάσει βαθύτατα τη φιλοσοφία, ιδιαίτερα στην ηθική και στην κοινωνική φιλοσοφία.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ

Η επιστήμη και η φιλοσοφία είναι δύο πεδία που αλληλοεπηρεάζονται και αναπτύσσονται μαζί. Η επιστήμη, με την ανάπτυξη της, έχει επηρεάσει τη φιλοσοφία, ενώ η φιλοσοφία, με τις ερωτήσεις και τις μεθόδους της, έχει εμπλουτίσει την επιστήμη. Η επιστήμη και η φιλοσοφία είναι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, που αναζητούν την αλήθεια με διαφορετικούς τρόπους. Η επιστήμη χρησιμοποιεί την εμπειρία και την παρατήρηση, ενώ η φιλοσοφία χρησιμοποιεί τη λογική και την κριτική σκέψη. Η επιστήμη και η φιλοσοφία είναι δύο πεδία που αλληλοεπηρεάζονται και αναπτύσσονται μαζί.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

Τὰ ἐξῆς παραδείγματα, ἀναγόμενα εἰς τοὺς διαφόρους κανόνας τοῦ Συντακτικοῦ, περιέχουσιν ἐπίτηδες σφάλματα συντακτικὰ, ἅτινα ἀρακαλύπτωρ ὁ μαθητὴς ἐγγυμνάζεται εἰς τὴν τῶν κανόνων ἐφαρμογήν.

Εἰς τὸ Ἄρθρον.

1. Les personnages les plus ridicules dans le commerce de la société sont ceux qu'on appelle de petits-mâîtres.
2. Les pensées le plus sublimes ne sont rien, si elles sont mal exprimées.
3. Un grand cœur, disait un roi de Perse, reçoit des petits présents d'une main, et en fait des grands de l'autre.
4. Lycurgue disait aux Spartiates: voulez-vous être toujours libres et respectés? soyez toujours pauvres, et n'entreprenez jamais des conquêtes.
5. Nous avons acheté pommes et noix.
6. On le voit toujours avec de beaux-esprits ou de grands seigneurs.
7. Ceux qui font des antithèses en forçant les mots, sont comme ceux qui font des fausses fenêtres pour la symétrie.
8. Le père du Tertre dit que, si presque tous les nègres sont camus, c'est parce que les pères et mères écrasent les nez à leurs enfants.

Εἰς τὴν ἐπιθετικὴν συμφωνίαν.

9. La nature a pour les âmes sensibles un charme et une beauté toujours nouveaux.

10. Ils étaient nue-tête et jambes nu, les pieds chaussés de petites sandales.

11. Les demis-dieux des anciens n'étaient que des hommes qui s'étaient distingués par une valeur ou une vertu extraordinaires.

12. La feu reine était universellement adorée.

13. Feue votre mère réunissait les charmes de l'esprit à la bonté du cœur.

14. On trouve dans les fables de La Fontaine une ingénuité, une naïveté admirables.

15. Le peuple a toujours les yeux et les oreilles ouvertes pour découvrir les défauts des grands.

Εἰς τὰς ἀντωνυμίας.

16. Le premier hommage que reçoit l'homme d'un mérite supérieur, est la haine des sots (σελ. 100 σ. 26).

17. Estimer quelqu'un et lui donner toute sa confiance, est l'égaliser à soi.

18. Remarquer les défauts des autres sans faire attention à leurs bonnes qualités, est être injuste.

19. Régulus, dans son expédition contre Carthage, eut à combattre un prodigieux serpent, contre qui il fallut employer toute l'armée romaine (ἀναφορικά).

20. C'est lorsque nous sommes éloignés de notre patrie que nous sentons surtout l'instinct qui nous attache à elle.

21. Je ne suis point sa mère; mais lors même que je le serais, je ne saurais lui être plus attachée que je la suis.

22. La terre naturellement fertile, le serait bien davantage, si elle était mieux cultivée.

23. L'homme inconstant ne ressemble jamais à soi-même.

24. Les désirs ont des charmes qui cessent d'exister pour celui qui sans cesse s'abandonne à eux.

25. Ma haine va mourir que j'ai crue immortelle (σελ. 122).

26. C'est dans le creuset où l'on éprouve l'or, c'est dans l'adversité où l'on reconnaît l'ami véritable.

27. C'est dans la solitude où toutes les heures laissent des traces, et où le temps est au sage, et le sage à soi-même.

28. Sennamor, architecte arabe, florissait vers l'an quinze cent; c'est à lui à qui les Arabes doivent deux palais qu'ils ont placés au rang des merveilles du monde.

Εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.

29. Le passé est un abîme où se précipite le présent et l'avenir.

30. Assez de gens méprise le bien, mais peu sait le donner.

31. On voit dans les cercles un petit nombre d'hommes et de femmes qui pense pour tous les autres et par qui tous les autres parlent et agissent.

32. Tous les hommes donnent facilement conseil, mais il y en a peu qui soit disposé à le suivre.

33. Ni le temps ni le malheur ne doit effacer de notre cœur le souvenir d'un ami.

34. Alexandre s'étant fait présenter la mère, la femme et les enfants de Darius, il leur parla avec bienveillance.

35. Il n'y a rien que la crainte ou l'espérance ne persuadent aux hommes.

36. Vieillards, femmes, enfants, personne n'échappèrent au carnage.

37. Cincinnatus et Fabius honoraient les dieux. Ni l'un ni l'autre ne faisait aucune entreprise sans les consulter.

38. Il est difficile de connaître les hommes; la plupart, comme les plantes, a des vertus cachées que le hasard fait découvrir.

39. C'est les Egyptiens qui, les premiers, observèrent le cours des astres, réglèrent l'année et inventèrent l'arithmétique.

40. Celui qui s'arrête dans le chemin de la vertu, il a déjà reculé sans s'en apercevoir.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ὑποτακτικῆς.

41. Quoique les méchants prospèrent quelquefois, ne pensez pas qu'ils sont heureux.

42. Il semble que le temps est un ennemi commun contre lequel tous les hommes sont conjurés.

43. Il me semble que rien ne soit plus propre à élever l'âme que la contemplation des merveilles de la nature.

44. La sagesse est la seule chose dont la possession est certaine.

45. Quoique les douceurs de la vie sont souvent le fruit des arts, elles ne sont pas toujours le partage des artistes.

46. L'exemple d'une bonne vie est la meilleure leçon qu'on peut donner au genre humain.

47. Le meilleur cortège qu'un prince peut avoir est le cœur de ses sujets.

48. Les grands ont peu d'amis qui sont plus attachés à leur personne qu'à leur fortune.

49. Le fameux colosse de Rhodes était une des sept merveilles du monde; c'était une statue du soleil assez élevée pour que les vaisseaux passent dessous; elle avait cent cinq pieds de hauteur; il y avait peu d'hommes qui puissent embrasser son pouce.

50. Solon, en mourant, ordonna qu'on porte ses os à Salamine, qu'on les brûle et qu'on en jette la cendre par toute la campagne.

51. On lisait au roi les actions des grands hommes, afin qu'il gouverne son état par leurs maximes.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν μετοχῶν.

52. Sans les chameaux traversants les déserts avec la rapidité de l'éclair, la plupart des caravanes seraient ensevelies sous les sables mouvant.

53. Qu'elle est imposante cette mer, quand les vents soulevant les flots jusqu'au ciel nous font apercevoir, sur leurs sommets mouvant, des vaisseaux vacillant, qui un moment après, se perdent au fond des abîmes grondant.

54. Les hommes obligeant ont ordinairement le cœur noble et généreux.

55. Les hommes passent comme les fleurs, qui, épanoui le matin, le soir sont flétri et foulé aux pieds.

56. Nous oublions aisément nos fautes, lorsqu'elles ne sont su que de nous.

57. Le premier degré du pardon est de ne plus parler de l'injure qu'on a reçu.

58. Superbes montagnes, qui vous a établi sur vos fondements? qui vous a orné de forêts verdoyantes, de

ces arbres fruitiers, de ces plantes si utiles et si varié, de tant de fleurs agréables?

59. Le vice est une maladie de l'âme d'autant plus honteuse que ceux qui en sont attaqué refusent d'employer les remèdes qui les auraient guéri; aussi est-il bien rare que nous nous corrigions des vices qui se sont une fois emparé de notre cœur.

60. Que de siècles se sont écoulé depuis la création du monde!

61. Les anciens se sont peu occupé de physique expérimentale; cependant ils nous ont conservé un grand nombre de faits, qui ont contribué aux progrès que la science a fait dans les temps modernes.

62. Madame de Sévigné s'est rendu célèbre par le naturel et les grâces qu'elle a répandu dans son style.

63. Les hommes qui d'abord s'étaient servi de la danse dans leur culte, l'employèrent dans leurs plaisirs, et peu après l'introduisirent au théâtre.

64. Il n'est pas étonnant que ces deux grands écrivains aient été exposé à l'envie, et qu'ils se soient vu préférer des concurrents dont les noms se sont enseveli dans l'oubli.

65. La nature s'est montré une mère bienfaisante, elle a prodigué à ses enfants des biens précieux, dont ils ont abusé.

66. Les plus brillantes réputations ne valent jamais tous les sacrifices qu'elles ont coûté; Charles-Quint soupirait après la retraite; Ovide souhaitait d'être un sot.

67. La vertu excepté, tout passe comme un songe.

68. Les hommes que Dieu avait créé innocents et parfaits, se sont perverti.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀρνητικῶν καὶ λοιπῶν μορίων.

69. Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation en soit trop sensible.

70. Les talents tiennent plus aux circonstances qu'on le croit, parce qu'elles déterminent leur essor.

71. Le flatteur qui ne cherche qu'à nous plaire, n'est pas moins dangereux que ne l'est l'ennemi qui veut nous perdre.

72. L'honnête homme est celui qui fait tout le bien qu'il peut, et qui ne fait pas de mal à personne.

73. Il ne faut pas être ni avare ni prodigue, il faut se renfermer dans les bornes d'une sage économie.

74. Toute nation est faible, à moins qu'elle soit unie.

75. Le génie et la vertu marchent au travers les obstacles.

76. La conversation d'aujourd'hui est toute en saillies, équivoques, calembourgs et jolis riens.

77. Il semblait que la nature s'était plu à réunir dans Alcibiade tout ce qu'elle peut produire de plus fort en vices et vertus.

Πρὸς τὸν κτῆριον. Σωφροσύνη. Τὸ ἴδιον
ἐπιγραμματικῶς μετὰ τὴν αὐτὴν φωνασίαν. Τρισσὶ
λεν.
ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑΣ. αὐτὸς εἶ.
αὐτὸς εἶ.

Ὁ μέγιστος καὶ εὐχρηστότερος γαλλικὸς στίχος εἶναι ὁ δω-
δεκασύλλαβος ἢ τρίμετρος ἰαμβικός· τοῦτον μεταχειρίζονται
μάλιστα εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν καὶ τὸ ἔπος· καλεῖται
δὲ Ἀλεξανδρινὸς (vers Alexandrin) διότι ἡ πρώτη χρῆσις
αὐτοῦ ἔγεινεν εἰς ἱπποτικόν τι ἔπος τοῦ Μεσαιῶνος ἔνθα ἐξ-
ιστοροῦντο ἐπὶ τὸ θαυμασιώτερον ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα
τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ δὲ μηχανισμὸς τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τοιοῦτος·
ἀποφεύγουσιν ἐκ παντὸς τρόπον τὴν χασμωδίαν, ὥστε ὅταν
ἡ ἠγουμένη λέξις λήγῃ εἰς φωνήεν, ἡ ἐπομένη ἄρχεται πάν-
τοτε ἀπὸ συμφώνου· ἐξαιροῦνται αἱ εἰς ε ἄφωνον λήγουσαι
λέξεις, μεθ' ἧς δύναται ν' ἀκολουθῇ φωνήεν· ἀλλὰ τότε ἡ τὸ
ε ἄφωνον περιέχουσα συλλαβὴ λογίζεται ὡς μὴδὲν εἰς τὸ μέ-
τρον. Εἰς τὸν στίχον λ. χ. τοῦτον·

Contre un peuple en fureur vous exposerez-vous?

ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ contre καὶ τοῦ peuple δὲν μετρεῖ-
ται, ἐνῶ ἐπομένου συμφώνου τὸ ε τῆς ληγούσης ἀποτελεῖ
συλλαβὴν ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον·

Prend le sacré couteau, le plonge dans son sein.

ἔνθα ἡ λήγουσα τοῦ ῥήματος plonge ἀποτελεῖ μίαν τῶν δώ-
δεκα τοῦ στίχου συλλαβῶν.

Ἡ τομὴ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ στίχου γίνεται εἰς τὴν ἕκτην
συλλαβὴν· τῶν ἀνωτέρω στίχων ἡ τομὴ εἶναι εἰς τὴν λήγου-
σαν τοῦ fureur καὶ couteau. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ λέξις
ἔνθα ὁ στίχος τέμνεται δὲν δύναται νὰ λήγῃ εἰς ε ἄφωνον,

ἐκτὸς ἂν τὸ ε τοῦτο πλεονάζῃ, ἦτοι τὸ δεύτερον ἡμιστίχιον ἀρχηται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον·

Mais s'il vous faut, Madame, expliquer ma douleur.

Ἡ κατὰληξις ἐστὶ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τῶν παρατατικῶν καὶ ὑποθετικῶν χρόνων δὲν μετρεῖται ὡς συλλαβή, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους·

Mes yeux ne voyaient plus, je ne pouvais parler...

Crois-tu qu'il me suivraient encore avec plaisir

Et qu'ils reconnaîtraient la voix de leur visir?

Ἀλλὰ τὸ ἐστὶ τοῦ ἐνεστώτος, τοῦ ἀορίστου καὶ τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς μετρεῖται ὡς συλλαβή.

Sa gloire, son amour, mon père. mon devoir

Lui donnent sur mon âme un trop juste pouvoir...

(Racine Iphigénie).

Qu'ils viennent donc sur moi prouver leur zèle impie,

Et m'arrachent ce peu qui me reste de vie.

(αὐτόθι).

Πᾶς στίχος εἶναι ἢ ἀκατάληκτος, ἢ ὑπερκατάληκτος κατὰ μίαν συλλαβὴν, ἔχουσιν ε ἄφωνον· οἱ ἀκατάληκτοι στίχοι καλοῦνται ἀρσενικοὶ (vers masculins), οἱ δὲ ὑπερκατάληκτοι θηλυκοὶ (vers féminins). Εἰς δὲ τὰ ποιήματα οἱ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ στίχοι διαδέχονται ἀλλήλους ἐναλλάξ ἀνά δύο πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὁμοιοτελεῦτου.

Descends du haut des cieux, auguste vérité,

Répands sur mes écrits ta force et ta clarté;

Que l'oreille des rois s'accoutume à t'entendre.

C'est à toi d'annoncer ce qu'ils doivent apprendre:

C'est à toi de montrer, aux yeux des nations,

Les coupables effets de leurs divisions.

Dis comment la discorde a troublé nos provinces;

Dis les malheurs du peuple et les fautes des princes.

(Voltaire. la Henriade).

Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶναι ἀρσενικοὶ, οἱ ἐπόμενοι δύο θηλυκοὶ, ἡ τρίτη συζυγία σύγκειται αὔθις ἐκ δύο ἀρσενικῶν, ἡ τετάρτη ἐκ δύο θηλυκῶν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Συνδυάζονται δὲ καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους εἰς τὴν λυρικήν ποίησιν, ὡς ὅταν τὸ ὁμοιοτέλευτον διάκηται κατὰ σχῆμα τετραγώνον,

Dès qu'on signale une nef vagabonde,
 Serait-ce lui, disent les potentats,
 Vient-il encor redemander le monde?
 Armons soudain deux millions de soldats.
 (Béranger).

ἢ κατὰ σχῆμα χιαστὸν, ἥτοι ὁ πρῶτος στίχος συμφωνῆ μετὸν τέταρτον, ὁ δεύτερος μετὸν τρίτον.

Προσὸν ἀπαραίτητον τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τὸ ὁμοιοτέλευτον (la rime), διότι ἡ ποίησις αὕτη ἐλάχιστον μετέχουσα ρυθμοῦ δὲν ἤθελε σχεδὸν διακρίνεσθαι ἐκ τοῦ πεζοῦ λόγου ἄνευ τοῦ κόσμου τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

Ἐκτὸς τοῦ δωδεκασύλλαβου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέτρα· ὁ δεκασύλλαβος στίχος ἀρμύζων μάλιστα εἰς τὴν λυρικήν ποίησιν, ὁ ὀκτασύλλαβος, ἑπτασύλλαβος μέχρι τοῦ δισύλλαβου· οἱ δὲ τῶν ἑνδεκα καὶ ἑννέα συλλαβῶν δὲν ἀποτελοῦσιν ἴδια μέτρα, ἀλλὰ παρεμβάλλονται εἰς τὰ λοιπά. Τὰ διάφορα ταῦτα μέτρα περιέχονται ὅλα εἰς ποίημά τι τοῦ Βίκτωρος Οὔγου ἐπιγραφόμενον les Djinns (πνεύματα) ἐν τοῖς ἀνατολικῶν ἄσμασι.

ἡ στροφή. Δισύλλαβοι.

Murs, ville,
 Et port,
 Asile
 De mort,
 Mer grise
 Où brise
 La brise:
 Tout dort.

β' στροφή. Τρισύλλαβοι.

Dans la plaine
Nait un bruit;
C'est l'haleine
De la nuit κτλ.

γ' στροφή. Τετρασύλλαβοι.

La voix plus haute
Semble un grelot:
D'un nain qui saute
C'est le galop.

δ' στροφή. Πεντασύλλαβοι.

La rumeur approche;
L'écho la redit.
C'est comme la cloche
D'un couvent maudit! κτλ.

ε' στροφή. Ἑξασύλλαβοι.

Dieu! la voix sépulcrale
Des djinns . . .! quel bruit il font!
Fnyons sous la spirale
De l'escalier profond! κτλ.

ς' στροφή. Ἑπτασύλλαβοι.

C'est l'essaim des djinns qui passe
Et tourbillonne en sifflant.
Les ifs que leur vol fracasse
Craquent comme un pin brûlant κτλ.

ζ' στροφή. Ὀκτασύλλαβοι.

Ils sont tout près! Tenons fermée
 Cette salle où nous les narguons.
 Quel bruit dehors! hideuse armée
 De vampires et de dragons! κτλ. κτλ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Ὁς δὲ ἐπιγὰρ ἀειχρὸς ἐπὶ τὸν
 κεντρικὸν οὐκ ἀναγινώσκων ἀπόμνησιν
 ὁ δὲ ἴδιος ἀναγινώσκων ἐπὶ τὸν κεντρικὸν
 μὴ γὰρ αὐτὴν ἀναγινώσκων ἀναγινώσκων
 οὐδὲν μὴ γὰρ τὸν οὐκ ἀναγινώσκων ἀναγινώσκων
 ἴδιον ἀναγινώσκων
 χυρῖνος τὸς ἴδιον ὅτι αἱ γινώσκων ὅταν
 ὄρατον καὶ ἀναγινώσκων μὴ γινώσκων
 ἴδιον ἀναγινώσκων ἐπὶ τὸν κεντρικὸν
 γοργαίον ἀπὸ αὐτὸν γινώσκων ἀπὸ αὐτὸν
 ἀναγινώσκων ὅτι ἴδιον ἀναγινώσκων
 αὐτὸν ἴδιον ἀναγινώσκων ἴδιον ἀναγινώσκων
 ἴδιον ἀναγινώσκων ἴδιον ἀναγινώσκων

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Πρόλογος	Σελ. γ'
--------------------	------------

ΜΕΡΟΣ Α΄. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α΄.	Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφο- ρᾶς αὐτῶν.	1
ΚΕΦΑΛ. Β΄.	Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ...	17
ΚΕΦΑΛ. Γ΄.	Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὄνόματος.	—
ΚΕΦΑΛ. Δ΄.	Περὶ σχηματισμοῦ πληθυντικοῦ ἀριθ- μοῦ τῶν ὀνομάτων.	20
ΚΕΦΑΛ. Ε΄.	Περὶ γένους τῶν ὀνομάτων.	22
	Παρατηρήσεις τινὲς περὶ τῶν ὀνομάτων	25
ΚΕΦΑΛ. ΣΤ΄.	Περὶ ἐπιθέτου.	26
	Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυ- κοῦ γένους.	—
	Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν. . . .	28
ΚΕΦΑΛ. Ζ΄.	Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων. . . .	30
ΚΕΦΑΛ. Η΄.	Περὶ Ἄντωνυμιῶν.	32
ΚΕΦΑΛ. Θ΄.	Περὶ Ῥήματος.	39
	Περὶ σημασίας χρόνων.	40
	Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῤήμα- τος avoir.	42
	Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῤήμα- τος être.	44
	Πρώτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς er. . . .	46
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῤημάτων τῆς Α. Συζυγίας.	49

	Σελ.
Δευτέρα συζυγία τῶν ληγόντων εἰς ig.	49
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ρημάτων τῆς δευτέρας συζυγίας.	52
Τρίτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς oig.	—
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ρημάτων τῆς τρίτης συζυγίας.	54
Τετάρτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς re.	55
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περὶ Μετοχῆς.	57
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'. Περὶ παθητικοῦ ῥήματος.	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'. Περὶ τῶν αὐτοπαθῶν ρημάτων.	60
Σχηματισμὸς τοῦ οὐδετέρου ῥήματος tomber.	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'. Περὶ τῶν οὐδετέρων ρημάτων.	62
Σχηματισμὸς τῶν αὐτοπαθ. ῥημάτων.	63
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ρη- μάτων.	65
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ'. Περὶ τῶν ἀπροσώπων ρημάτων.	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ'. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ρημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.	66
ΚΕΦΑΛ. ΙΣ'. Περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων τῶν ρη- μάτων.	68
ΚΕΦΑΛ. ΙΖ'. Περὶ ἀνωμάτων ρημάτων.	70
ΚΕΦΑΛ. ΙΗ'. Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματι- σμὸν τῶν διαφόρων ρημάτων ὁμα- λῶν τε καὶ ἀνωμάτων.	76
ΚΕΦΑΛ. ΙΘ'. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητι- κῶν ρημάτων avoir καὶ être.	78
ΚΕΦΑΛ. Κ'. Περὶ Προθέσεως.	80
ΚΕΦΑΛ. ΚΑ'. Περὶ Ἐπιφῆματος.	82
ΚΕΦΑΛ. ΚΒ'. Περὶ Συνδέσμου.	84
ΚΕΦΑΛ. ΚΓ'. Περὶ Ἐπιφωνήματος.	—
ΚΕΦΑΛ. ΚΔ'. Κανόνες Ὄρθογραφίας.	85

ΜΕΡΟΣ Β'. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

		Σελ.
ΚΕΦΑΛ. Α'.	Χρήσις τῶν ἄρθρων.	88
ΚΕΦΑΛ. Β'.	Περὶ ἐπιθετικῆς συμφωνίας.	94
ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Χρήσις τῶν ἀντωνυμιῶν.	97
	Προσωπικαί.	97
	Δεικτικαί.	98
	Κτητικαί.	101
	Ἀναφορικαί.	102
	Περὶ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας même.	106
	Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.	107
	Περὶ τῆς quelque.	109
	Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tel.	110
	Περὶ τοῦ on.	111
	Περὶ τοῦ personne.	112
	Περὶ τοῦ aucun.	—
	Περὶ τοῦ rien.	113
	Περὶ τοῦ nul.	—
	Περὶ τοῦ Quiconque, Quelconque, καὶ ἄλλων τινῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν.	114
ΚΕΦΑΛ. Δ'.	Περὶ ῥήματος.	115
ΚΕΦΑΛ. Ε'.	Περὶ συμφωνίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥήματος.	118
ΚΕΦΑΛ. ΣΤ'.	Ἄλλαι ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.	119
ΚΕΦΑΛ. Ζ'.	Περὶ τοῦ ἀντικειμένου.	121
ΚΕΦΑΛ. Η'.	Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ᾖναι ἀπαρέμφατον.	124
	Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à.	124
	Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de.	125

	Σελ.:
ΚΕΦΑΛ. Θ'. Περὶ χρήσεως τῆς ὑποτακτικῆς. : .	127
ΚΕΦΑΛ. Ι'. Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς.	130
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'. Περὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	130
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'. Περὶ Μετοχῆς.	133
Περὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς.	184
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μορίων.	137
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ'. Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων.	140
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ'. Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ πρὸς ἄλλων τινῶν μορίων.	141
ΚΕΦΑΛ. ΙΣ'. Περὶ τινῶν ἰδιωτισμῶν γαλλικῶν.	145
Γυμνάσματα τῆς Γαλλικῆς Συντάξεως.	149
Περὶ Γαλλικῆς Στιχουργίας.	156

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ι Σ .

Τὰ σχόλια τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τῆς Γαλλικῆς Χρηστομαθείας παραπέμπουσιν εἰς τὴν παροῦσαν ἐκδοσιν τῆς Γραμματικῆς· τὰ δὲ τῆς πρώτης ἐκδόσεως εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἐκδοσιν τῆς Γραμματικῆς.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, written in a cursive script.

Main body of handwritten text, appearing to be a letter or a document, written in a cursive script. The text is mirrored across the page, suggesting bleed-through from the reverse side.

$x^2 + 2x + 1 = (x+1)^2$
 $x^2 + 2x + 1 = x^2 + 2x + 1$
 $x^2 + 2x + 1 = x^2 + 2x + 1$

$2x + 9 = 20$

$2x + 9 - 9 = 20 - 9$

Κυριολογία

Κυριολογία. Π
 Γ.

Παρανομομορφία

Παρανομομορφία

Παρανομομορφία
 αὐτὴ λέγει

$x^2 - 6x + 9$

x^2

$x^2 - 6x + 9$

$4a^6 - 15a^5b + 20a^4b^2 - 10a^3b^3 + 5a^2b^4 - 2ab^5 + b^6$

17

$5x^2 - 12x + 8$

$5x^2$

$19x^2 - 12x + 8$

$4a^6 - 15a^5b + 20a^4b^2 - 10a^3b^3 + 5a^2b^4 - 2ab^5 + b^6$

$4a^6 - 15a^5b + 20a^4b^2 - 10a^3b^3 + 5a^2b^4 - 2ab^5 + b^6$